

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI
GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

2015. I–II. negyedév

Budapest, 2015

© Központi Statisztikai Hivatal, 2015

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2015. augusztus 31.

Készült a Tájékoztatási főosztályon,
a KSH összes szakfőosztályának közreműködésével

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő: Freid Mónika főosztályvezető

Vezető szerkesztő: Andrejcsik Linda osztályvezető

Készítették:

Andrejcsik Linda, Deák Tiborné, Herzog Tamás, Jávorszkykyné Nagy Anikó,
Kátainé Marosi Angéla, Kelemen Nóra, Kovács Krisztián, Majoros Marcella,
Molnár Beatrix, Nagyné Pakula Urszula

Internet: <http://www.ksh.hu>

info@ksh.hu

345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)

Borítóterv: Lounge Design Kft.

Nyomdai kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2015.090

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2015. JANUÁR–JÚNIUS	5
Összefoglalás	5
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	14
Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	14
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok	14
Külkereskedelem.....	22
Államháztartás, központi költségvetés.....	26
A háztartások pénzügyi vagyona.....	30
Ágazati teljesítmények.....	34
Mezőgazdaság	34
Ipar.....	37
Építőipar	41
Lakásépítés és lakáspiaci árak.....	43
Kiskereskedelem	44
Turizmus, vendéglátás	46
Szállítás, közlekedés.....	47
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	49
Demográfiai helyzet	49
Foglalkoztatottság, keresetek	50
Fogyasztói árak.....	58
Személy sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek	60
IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK	62
Szőlőtermesztés és borkészítés, kereskedelem és fogyasztás a világon.....	62
Magyarország és az Egyesült Államok közötti gazdasági kapcsolatok	71
TÁBLÁZATOK	85
FÜGGELÉK	126

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2015. JANUÁR–JÚNIUS

Összefoglalás

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- 2015 első hat hónapjában a reálgazdasági folyamatok kedvezően alakultak a fejlett országok többségében. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,3%-kal bővül az előző évhez képest. A növekedés alakulására hatással vannak többek között a geopolitikai konfliktusok, a kőolaj árváltozása, valamint a kínai gazdaság növekedési ütemének lassulása.
- 2015 I. félévében **Kína** gazdasági teljesítménye 7,0, az **Egyesült Államoké** 2,6%-kal nőtt,¹ **Japáné** lényegében stagnált¹ az előző év azonos időszakához képest.
- Az előzetes adatok alapján 2015 január–júniusában az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes teljesítménye 1,5%-kal² emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az unió legnagyobb nemzetgazdaságának számító Németország GDP-je 1,3%-kal² bővült.
- **Hazánk bruttó hazai terméke 2015 II. negyedévében 2,7, I. félévében 3,1%-kal** növekedett az egy évvel ezelőttihez képest. (A gazdasági növekedés üteme 2015 II. negyedévében némileg lassult a korábbi negyedévekhez képest.) A termelési oldalon az emelkedést elsősorban a járműgyártáson alapuló ipari teljesítmény bővülése okozta, a mezőgazdaság teljesítménye ugyanakkor – részben a magas bázis hatása miatt – visszafogta a növekedést.
- 2015 I. félévében a – **nemzetközi összehasonlítások** során alkalmazott – szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint hazánk gazdasági teljesítménye 2,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A rendelkezésre álló adatok alapján a régiós versenytársak közül Csehországban 4,2, Romániában 3,8, Lengyelországban 3,5, Szlovákiában pedig 3,0%-kal³ bővült a GDP.

¹ Szezonálisan kiigazított.

² Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított.

³ Szezonálisan kiigazított.

- A **külkereskedelmi termékforgalomban 2015 I. félévében** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 45,2 milliárd eurót tett ki, 7,9%-kal nagyobb összeget, mint 2014 azonos időszakában. A behozatal értéke 40,9 milliárd euró volt, 5,8%-kal több az egy évvel korábbinál. Külkereskedelmünk 4,3 milliárd eurós többlettel zárta az I. félévet, az egyenleg 1,1 milliárd euróval javult az előző év azonos időszakához képest.
- **2015. júniusban** – szintén az első becslés szerint – az export euróértéke 13, az importé pedig 8,9%-kal haladta meg a tizenkét hónappal korábbi szintet. Az egyenlegben a hatodik hónap során 820 millió eurós többlet keletkezett, ami 362 millió euróval nagyobb az egy évvel korábbinál.
- A részletesen feldolgozott, **január–májusi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** a behozatalban 6,7, a kivitelben pedig 7,9%-kal bővült a 2014. első öt havihoz képest. Az időszakon belül márciusig gyorsult a forgalom növekedési üteme, ennek mértéke a kivitelben 13, a behozatalban pedig 11%-os volt az I. negyedév utolsó hónapjában. Áprilisban és májusban ugyanakkor lassult a bővülés üteme, sőt a májusi importvolumen valamelyest (0,8%-kal) el is maradt az egy évvel korábbtól.
- A január–májusi időszak során a **külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala** mérséklődött a tavaly ilyenkoréhoz képest, a változás mértéke az exportban 1,1, az importban pedig 1,6%-os volt. Az import árszínvonalának az exportét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás mértéke 0,5%-os volt. A **forint** az euróhoz képest némileg (0,2%-kal) erősödött, a dollárhoz viszonyítva ugyanakkor 23%-kal leértékelődött.
- **2015. január–júliusban az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 894 milliárd forint volt, 43 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. A központi költségvetés 954 milliárd forintos hiánnyal zárta az első hét hónapot, az alrendszer egyenlege 77 milliárd forinttal javult az egy évvel korábbihoz képest. A társadalombiztosítási alapok egyenlege ezzel szemben romlott, a 37 milliárd forintos többlet 98 milliárd forinttal kevesebb, mint a 2014. január–júliusi. A TB-alapokhoz hasonlóan az elkülönített állami pénzalapok egyenlege is kedvezőtlenebbé vált, utóbbi alrendszer vonatkozásában a romlás mértéke és az aktívum egyaránt 23 milliárd forintot tett ki.
- A Magyar Nemzeti Bank előzetes adatai szerint 2015. június végén a **háztartások pénzügyi eszközei** 38,6 billió forintot tettek ki, 8,2%-kal többet az egy évvel korábbinál. A **kötelezettségek** értéke 8,4 billió forint volt, az egy évvel ezelőttnél 7,7%-kal kevesebb. A két tényező különbségeként előálló **nettó pénzügyi vagyon** 30,2 billió forint volt, 14%-kal több a 2014. júniusinál. A kötelezettségek között

megjelenő **devizahitelek** állományi értéke 471 milliárd forint volt június végén, 3,8 billió forinttal kevesebb, mint egy évvel korábban. A nagyarányú csökkenés a jelzálog fedezetű devizahitelek február 1-jei fordulónappal történő forintra váltásával magyarázható. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** a 2015. II. negyedével záruló elmúlt egy évben 2502 milliárd forint volt, ez a GDP 7,7%-ának felelt meg.

Ágazati teljesítmények

- A több növény termelésében rekordot hozó, egy évvel korábbi időszakhoz képest a **mezőgazdaság** teljesítménye 2015 első felében visszafogottan alakult. A terméseredményekre kedvezőtlenül hatott az időjárás is.
- A gabonafélék **vetésterülete** – a 2015. május 31-ei adatok szerint – 5,0%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, az ipari és takarmánynövényeké 4,1%-nőtt. A legjelentősebb növények közül a kukorica vetésterülete 5,4%-kal, a búzáé 7,6%-kal kevesebb, a napraforgóé 4,4%-kal több lett.
- Az ország **állatállományán** belül a legtöbb faj létszáma gyarapodott 2015 első felében. A 818 ezres szarvasmarha-állomány 3,8, a 3 millió 124 ezres sertésállomány 2,1, és a közel 38 millió tyúkállomány 6,5%-kal haladta meg a 2014. június 1-jeit. Az 1 millió 200 ezres juhállomány azonban 3,6%-kal csökkent egy év alatt.
- A **mezőgazdasági termelők árak 2015 júniusában** 6,2%-kal maradtak el az előző év azonos időszakától. A növényi termékek ára 3,6, az élő állatok és állati termékeké pedig 10%-kal csökkent. A mezőgazdasági termelők árak **2015. január–júniusban** 6,9%-kal mérséklődtek. A növényi termékek ára 5,9, az élő állatok és állati termékeké 8,6%-kal visszaesett.
- A mezőgazdasági termelés **ráfordítási árai** 1,8%-kal mérséklődtek, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 2,5%-os csökkenéséből és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 3,0%-os emelkedéséből adódott. A mezőgazdasági termelőiár- és ráfordításiár-index hányadosaként előálló **agrárrolló** értéke 2015 I. félévében 94,8% volt.
- **2015 júniusában az ipari termelés** volumene 11%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A belföldi és az exportértékesítés egyaránt emelkedett: 2,3, illetve 13%-kal. Az előző hónaphoz képest az ipari kibocsátás – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 1,1%-kal bővült.

- **2015 I. félévében** az **ipari termelés** volumene 7,3%-kal haladta meg az egy évvel korábit. Mindkét értékesítési irányban emelkedtek az eladások: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások 9,4, a több mint egyharmadát adó belföldi eladások 3,3%-kal növekedtek.
- 2015 első hat hónapjában az ipar nemzetgazdasági ágai közül az **energiaiparban** 5,9, a termelés több mint kilenctizedét adó **feldolgozóiparban** 7,7%-kal bővült a termelés az egy évvel korábbihoz képest. A feldolgozóipari alágak döntő többségében nőtt a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (16%-kal) a feldolgozóipari termelés háromtizedét jelentő járműgyártásban, de szintén jelentősen, 15%-kal növekedett a gumi-, műanyag- és építőanyagiparban. A szinte teljes egészében exportra termelő elektronikai ipar kibocsátása 6,7, az élelmiszeripar pedig 3,4%-kal emelkedett.
- A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2015 I. félévében 4,5%-kal haladta meg az egy évvel korábit. A termelékenység növekedése 2,9%-os létszámemelkedés mellett következett be. Az ipari ágazatok többségében nőtt a termelékenység az egy évvel korábbi időszakhoz mérten.
- 2015 I. félévében mindegyik **régióban** bővült a termelés volumene, a legnagyobb mértékben (14%) Dél-Alföldön, a többi régióban 3,1 és 10% közötti mértékben.
- 2015 júniusában a megfigyelt **feldolgozóipari ágazatok összes új rendelése** 10%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Mindkét értékesítési irányban emelkedett a volumen: az új belföldi megrendeléseké 21, az új exportrendeléseké 8,5%-kal. Az összes **rendelésállomány** volumene a hó végén 11%-kal haladta meg a 2014. júniusit, ez az elmúlt másfél év legalacsonyabb növekedési üteme.
- Az **ipari termelői árak** 2015 I. félévében átlagosan 1,0%-kal mérséklődtek. Ezen belül a belföldi értékesítés árai 3,1%-kal csökkentek, miközben az exportértékesítésé 0,2%-kal emelkedtek.
- Az **építőipari termelés** volumene két és fél éve növekvő tendenciát mutat. Idén **júniusban** a változatlan áron számolt termelés 10,2%-kal nőtt 2014. júniushoz viszonyítva. Az építményfőcsoportok közül az épületek építése 5,6, az egyéb építményeké 15%-kal bővült.
- **2015 I. félévében** az építőipari termelés volumene összességében 8,0%-kal haladta meg az egy évvel korábit, ezen belül az épületek építése 4,9, az egyéb építményeké 11%-kal.

- A január–júniusban kötött **új építőipari szerződések** volumene 21%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. Az építőipari vállalkozások **szerződésállománya** június végén 48%-kal elmaradt a 2014. júniustól.
- Az **I. félévben az építőipar termelői árai** átlagosan 2,3%-kal meghaladták a 2014. január–júniust.
- **Január–júniusban 3083 új lakás épült**, 6,0%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az építésügyi szakhatóságok ugyanakkor 5581 lakás építésére adtak ki engedélyt, 39%-kal többre, mint az előző év azonos időszakában. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 99 m² volt, gyakorlatilag ugyanannyi, mint egy évvel korábban.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumene **2015 júniusában** 7,2, az **I. félévben** 6,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. 2015 első hat hónapjában az összforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer-eladások** 3,3%-kal haladták meg az előző év azonos időszakát. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké) 3,5, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,9%-kal nagyobb lett. A **nem élelmiszertermékek** forgalma 8,5%-kal növekedett, ezen belül az összes tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások. Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma – a mérséklődő üzemanyagárak mellett – 8,8%-kal nőtt.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** forgalmában 2,8%-os csökkenést mértünk.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 7,9, a vendégéjszakáké 5,7%-kal emelkedett 2015 I. félévében 2014 azonos időszakához képest. A külföldi vendégek 4,9, a belföldiek 6,6%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbihoz képest. (A külföldi forgalom 5,5, a belföldi 5,0 millió vendégéjszakát ért el.) A vendégforgalom bővülése a szálláshelyek árbevételét is növelte: folyó áron összesen 9,4%-kal nagyobb bruttó bevételt könyveltek el, amihez a szobaárak emelkedése és a forgalom bővülése körülbelül azonos mértékben járult hozzá. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből 6,8 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 1,6%-kal több származott.
- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 6,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke az első hat hónapban összesen 405 milliárd forintot tett ki.
- 2015 I. félévében a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** lényegében ugyanakkora (+0,2%) volt, mint egy évvel korábban. A

helyközi személyszállítás utaskilométer-teljesítménye 1,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A **helyi személyszállításban** a 2014. I. félévinél 2,6%-kal több utazást regisztráltunk.

- Az év első hat hónapjában 94,4 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 22%-kal többet az egy évvel korábinál.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján **2015 I. félévében** 44 167 **gyermek született**, 2,0%-kal (870 fővel) több, mint egy évvel korábban, a születési arányszám 8,8 ezrelékről 9,0 ezrelékre emelkedett. Az **elhunytak** 68 483 fős száma 7,8%-kal (4939 fővel) meghaladta az előző év azonos időszakit, a halálozási arányszám – 1,0 ezrelékpontos növekedés mellett – 14,0 ezreléket tett ki. A halálozások száma az év első négy hónapjában több, a május–júniusi időszakban átlagosan 4,5%-kal kevesebb volt, mint egy évvel korábban. Az év eleji jelentős halálozási többlet alakulásában a tetőző influenzajárvány és az előző év alacsony bázisértéke is közrejátszott. A **természetes fogyás** I. félévi 24 316 fős száma 4069 fővel volt több, mint 2014 január–júniusában. A **csecsemőhalandóság** 4,2 ezrelékes mutatója 0,7 ezrelékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábinál. 2015 első hat hónapja során 17 155 **házasságot** kötöttek, 4,9%-kal (805-tel) többet, mint egy évvel azelőtt.
- **2015 II. negyedévében** tovább folytatódott a foglalkoztatottság bővülése, a munkanélküliség mérséklődése mellett az egy évvel korábbihoz képest. A **foglalkoztatottak száma** – a 15–74 éves korcsoportban – egy év alatt 126 ezer fővel, 4 millió 201 ezer főre emelkedett. A foglalkoztatás növekedésének 54%-a a belföldi elsődleges munkaerőpiac, 36%-a a közfoglalkoztatottak, 10%-a pedig a külföldi telephelyen dolgozók létszámbővülésének eredménye. A 15–64 évesek közé 4 millió 167 ezer foglalkoztatott tartozott, számuk egy év alatt 123 ezer fővel (3,0%-kal) nőtt. A **foglalkoztatási arány** – ugyanezen időszak alatt, a 15–64 évesek körében – 2,5 százalékponttal 63,8%-ra emelkedett. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a foglalkoztatási arány – 2014. II. negyedévéhez viszonyítva – 2,8 százalékponttal 70,1%-ra, a nők esetében 2,1 százalékponttal, 57,6%-ra nőtt. Mindhárom fő korcsoportban emelkedett a foglalkoztatottság: a munkaerőpiacon kis számban jelen lévő, 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 25,2, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 80,6, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 45,1%-ra nőtt. **2015 május–júliusában** – a 15–64 éves népességen belül – továbbra is bővült a foglalkoztatás: az előző év azonos időszakához viszonyítva a foglalkoztatottak száma 135 ezerrel, 4 millió 189 ezer főre, a foglalkoztatási arány pedig 2,6 százalékponttal, 64,1%-ra emelkedett.

- A **munkanélküliek száma – 2015 II. negyedévében** a 15–64 éves népesség körében – 49 ezer fővel (14%-kal) 309 ezer főre mérséklődött, miközben a **munkanélküliségi ráta** 6,9%-os értéke 1,2 százalékponttal volt alacsonyabb az egy évvel korábrinál. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliségi ráta (6,7%) jellemezte, mint a nőket (7,1%), egyúttal a javulás mértéke is nagyobb volt a férfiak esetében (1,3 százalékpont), mint a nőknél (1,2 százalékpont). Mindhárom fő korcsoportban mérséklődtek a munkanélküliségi mutatók, a 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 17,8, a 25–54 éveseké 6,1, az 55–64 éveseké pedig 5,8% volt. A munkanélküliek 48,5%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,5-ről 19,0 hónapra nőtt.⁴ **2015. május–júliusban** – a 15–64 évesek korcsoportjában – a munkanélküliség csökkenése folytatódott: a munkanélküliek száma egy év alatt 51 ezerrel 305 ezer főre, a munkanélküliségi ráta pedig 1,3 százalékponttal, 6,8%-ra mérséklődött.
- **2015 I. félévében** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten⁵ átlagosan havi **bruttó** 243 200 forintot kerestek, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – **nettó** összege 159 300 forint volt. A kereseteket terhelő járulékok és a személyi jövedelemadó-szabályok változatlansága következtében a bruttó és a nettó átlagkeresetek azonos mértékben, 3,5%-kal haladták meg a 2014. I. félévét. (A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva a bruttó és a nettó bérek szintén azonos mértékben, 3,4%-kal növekedtek.) A nettó keresetek a vállalkozásoknál 3,7, a közfoglalkoztatottak nélküli közszférában 2,9, a nonprofit szervezeteknél 2,2%-kal voltak magasabbak az egy évvel korábrinál. (A költségvetési intézmények és a nonprofit szervezetek kiemelését a közfoglalkoztatottak jelentős száma indokolja, ugyanis 93%-ukat ebben a két gazdálkodási formában alkalmazták.) A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 9900, illetve 9300 forint volt.
- A **fogyasztói árak** 2015 elején tapasztalt csökkenése folyamatosan lassult, majd májustól az árak emelkedésnek indultak. **Júliusban** az árszínvonal 0,4%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Összességében az **év első hét hónapjában** az árak átlagosan 0,3%-kal maradtak el az előző év azonos időszakától, amihez elsősorban a háztartási energia és az üzemanyagok árának jelentős csökkenése járult hozzá. Az élelmiszerek és a tartós fogyasztási cikkek ára kismértékben (0,4, illetve

⁴ A 15–74 éves népességen belül.

⁵ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

0,2%-kal), a szeszes italok és dohányárúké, valamint a szolgáltatásoké pedig ennél jelentősebben, 2,6, illetve 2,0%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit. A nyugdíjasok esetében január–júliusban a fogyasztói árak 0,2%-kal emelkedtek.

- **2015 I. félévében 1,5%-kal emelkedett a személysérüléssel közúti közlekedési balesetek száma.** A balesetek kimenetele súlyosabbá vált, mivel a halálos balesetek száma 5,1%-kal emelkedett, miközben a súlyos baleseteké enyhén csökkent (0,2%-kal). Az **ittasan okozott balesetek** száma 10,3%-kal mérséklődött 2014 I. félévéhez képest, és az összes baleset 9,2%-át tette ki.

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2015. január–június

Megnevezés	2014	2015.		
		január–május	június	január–június
Ipari indexek				
termelés	107,7 ^R	106,4 ^R	111,0	107,3
értékesítés belföldre	100,8 ^R	103,5 ^R	102,3	103,3
értékesítés exportra	110,5 ^R	108,6 ^R	113,0	109,4
létszám	102,5	103,0	102,6	102,9
termelékenység	105,3 ^R	103,6 ^R	108,6	104,5
Építőipari termelés indexe	113,5 ^R	107,4 ^R	110,2	108,0
Mezőgazdasági értékesítés indexe	114,2	115,4	113,7	115,4
Kiskereskedelmi forgalom indexe	105,0	105,8	107,2	106,1
Behozatal értéke, millió euró	78 288	33 658 ^R	7 225	40 883
értékindexe	104,7	105,1	108,9	105,8
Kivitel értéke, millió euró	84 690	37 149 ^R	8 044	45 193
értékindexe	104,2	106,8 ^R	113,4	107,9
Árindexek				
ipari termelői árak	99,6	98,6	101,5	99,0
ipari belföldi értékesítési árak	97,9	96,5	98,9	96,9
mezőgazdasági termelői árak	93,9	92,2	93,8	93,1
behozatali forintárak	100,1	98,4
kiviteli forintárak	101,1	98,9
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 823	2 857 ^R	2 895	2 864
index	104,5 ^R	102,0 ^R	103,2	102,2
Munkanélküliségi ráta, ^{a)} %	7,8	6,9 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	237,7	242,7	245,7	243,2
nominális index	103,0	103,5	103,6	103,5
Nettó átlagkereset, ezer forint	155,7	159,0	160,9	159,3
nominális index	103,0	103,5	103,6	103,5

^{a)} A 15–64 éves népességen belül.^{b)} 2015. április–június.^R Revidált adat.

2.) 2015. január–július

Megnevezés	2014	2015.		
		január–június	július	január–július
Fogyasztóiár-index	99,8	99,6	100,4	99,7
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-826	-823	-71	-894
Ebből:				
központi költségvetés	-837	-868	-86	-954
társadalombiztosítási alapok	6	15	22	37

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok⁶

2015 első hat hónapjában a fejlett országok többségében kedvezően alakultak a reálgazdasági folyamatok. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,3%-kal bővül az előző évhez képest. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene – az I. negyedévi 2,0 és a II. negyedévi 2,0%-os növekedést követően – 2015 I. félévében 2,0%-kal⁷ meghaladta az egy évvel korábbit. A teljesítmény alakulására hatással vannak többek között a geopolitikai konfliktusok, a kőolaj árváltozása, valamint a kínai gazdaság növekedési ütemének lassulása.

A magyar gazdaság teljesítménye 2013 folyamán dinamikus növekedési pályára állt, ami 2015 első felében folytatódott. **Hazánk bruttó hazai terméke** – a KSH gyorsbecslése szerint – 2015 I. félévében 3,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. (2014 január–júniusában a GDP 3,9%-kal emelkedett.) 2015 II. negyedévében a gazdasági teljesítmény 2,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, a növekedés üteme némileg lassult a korábbi negyedévekhez képest. A termelési oldalon az emelkedést alapvetően az ipari teljesítmény bővülése okozta, a mezőgazdaság teljesítménye ugyanakkor – részben a magas bázis hatása miatt – visszafogta a növekedést. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított index alapján – 2015 II. negyedévében 0,5%-kal bővült a magyar gazdaság.

A felhasználási oldalon a **nemzetgazdasági beruházások** volumene 2015 II. negyedévében 5,7, 2015 első hat hónapjában 1,7%-kal emelkedett az egy évvel korábbi

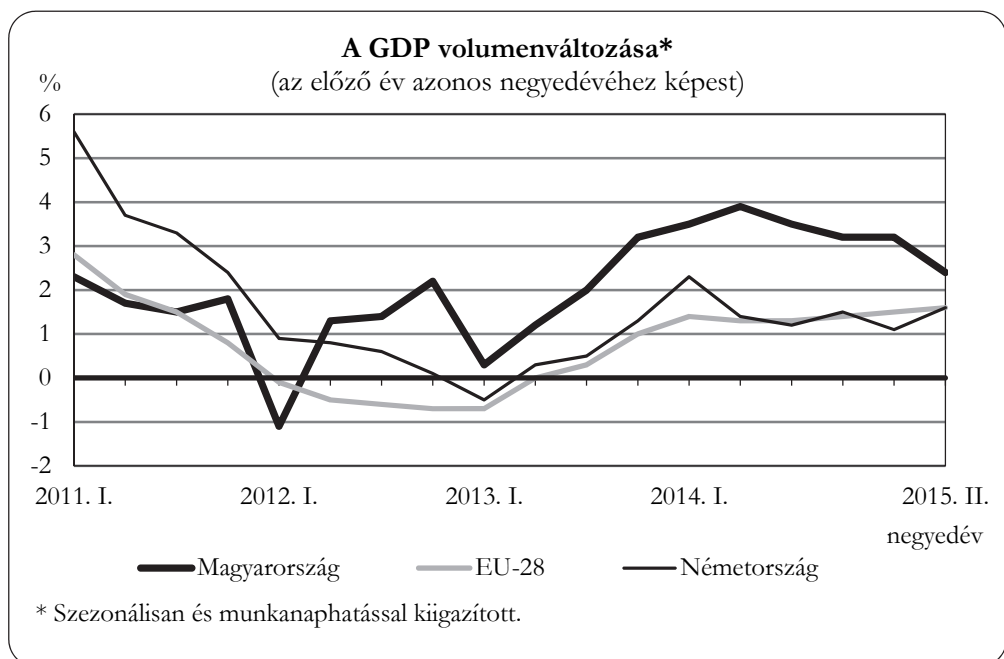
⁶ Források: Budapesti Értéktőzsde; Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis; U.S. Energy Information Administration; Yahoo! Finance adatbázis.

⁷ Szezonálisan kiigazított.

magas bázishoz képest. A 2015 I. félévi növekedés elsősorban az energiaiparban, a szállítás, raktározás területén, valamint a víz- és hulladékgazdálkodásban végrehajtott beruházásoknak köszönhető, ezekben a nemzetgazdasági ágakban a fejlesztések volumene 28, 27, illetve 26%-kal haladták az egy évvel korábbit. Az összberuházások bővülése ellenére a nemzetgazdasági ágak többségében csökkent a beruházási teljesítmény, a legnagyobb beruházónak számító feldolgozóiparban 3,5%-kal.

A nemzetközi összehasonlítások során alkalmazott, szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint 2015 I. félévében hazánk gazdasági teljesítménye 2,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet, ezzel **uniós összehasonlításban** az élmezőnybe tartozunk. A rendelkezésre álló adatok alapján a régiós versenytársak közül Csehországban 4,2, Romániában 3,8, Lengyelországban 3,5, Szlovákiában pedig 3,0%-kal⁸ bővült a GDP.

1. ábra

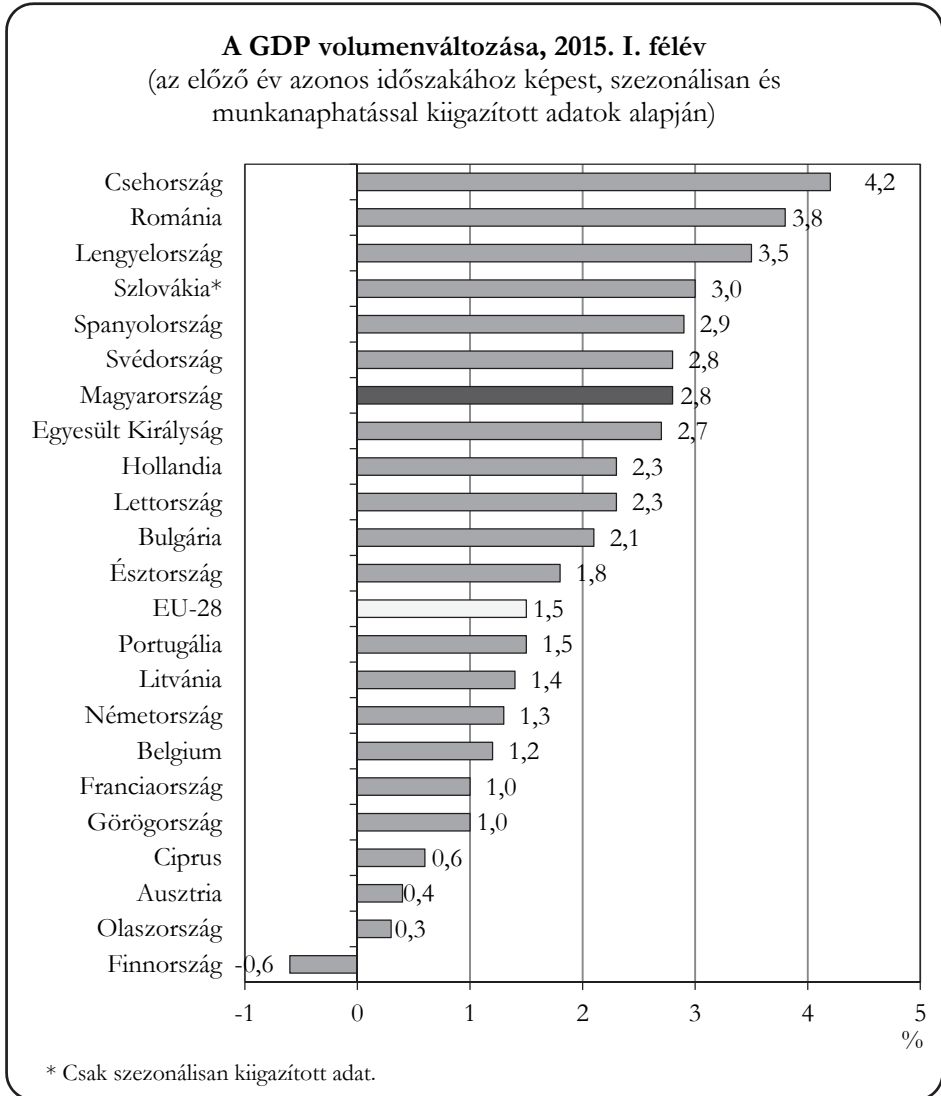
Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió** (EU-28) tagországainak együttes GDP-je⁹ 2015 I. félévében 1,5%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. (A II. negyedévben 1,6%-kal bővült az unió gazdasági teljesítménye, ilyen mértékű növekedésre négy éve nem volt példa.) Az adatot közlő 22 tagország döntő többségében nőtt a

⁸ Szezonálisan kiigazított.

⁹ Az Európai Unió és a tagországok GDP-adatai szezonálisan és munkanaphatással kiigazítottak.

teljesítmény az I. félévben, a nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül Spanyolországé 2,9, az Egyesült Királyságé 2,7, Németországé 1,3, Franciaországé 1,0, valamint Olaszországé 0,3%-kal. Mindössze Finnországban csökkent a GDP volumene (0,6%).

2. ábra

A Litvánia csatlakozásával 2015. január elsején 19 tagúra bővült **eurózóna** bruttó hazai terméke 2015 I. félévében 1,1%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A térség gazdasági teljesítményére hatással van a kedvezőtlen monetáris környezet (elégtelen hitelezési aktivitás, deflációs folyamat). A több mint két évig tartó dezinflációt

követően a fogyasztói árak 2015 első felében gyakorlatilag stagnáltak ($-0,1\%$) az egy évvel korábbihoz képest. (Az Európai Unió 28 tagállamában a fogyasztói árak szintén alig változtak $-0,1\%$ / 2015 január–júniusában az előző év azonos időszakához képest.) Az energiaárakat figyelmen kívül hagyva a fogyasztói árak átlagosan $0,7\%$ -kal emelkedtek. 2015 első hat hónapjában az Európai Központi Bank (EKB) nem változtatott az alapkamat rekordalacsony mértékén ($0,05\%$), ugyanakkor számos intézkedést hozott a hitelezés élénkítésére (például kötvényvásárlási program elindítása).

Az uniós reálgazdasági folyamatok szempontjából az áruforgalom kedvezően alakult: az előzetes adatok alapján 2015 január–júniusában az **unió külkereskedelmi termékforgalmának** exportja – folyó áron – 7 , importja 4% -kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A főbb külkereskedelmi partnerek közül az Egyesült Államokkal szemben a termékbehozatal 24 , a termékkivitel 23% -kal bővült, Oroszország esetében pedig – részben a szankciók és az alacsony nyersanyagárak miatt – az előbbi 26 , az utóbbi 32% -kal visszaesett. A behozatal ötödét kitevő energiaimport értéke 25% -kal csökkent. A termék- külkereskedelem egyenlegében – az egy évvel korábbi $3,8$ milliárd eurós hiánnyal szemben – $23,3$ milliárd eurós többlet keletkezett. A belső kereslet alakulását részben meghatározó **kiskereskedelmi forgalom** volumene¹⁰ 2015 I. félévében átlagosan $2,8\%$ -kal emelkedett az unióban az előző év azonos időszakához képest. A tagországok döntő többségében bővültek a kiskereskedelmi eladások.

A 15 – 74 évesek között az uniós **munkanélküliségi ráta** – mérsékelt csökkenés mellett – 2015 I. félévében $9,7\%$ -os¹¹ volt. (Az euróövezeti tagállamokban átlagosan $11,2\%$ -os volt a munkanélküliek aránya.) A tagállamok közül Spanyolországban volt a legmagasabb (23%), Németországban pedig a legalacsonyabb ($4,8\%$) az álláskeresők aránya. A munkanélküliek aránya a 25 éven aluliak körében továbbra is igen magas: az EU-28 átlagában 21 , Spanyolországban 50% -os.

2015 I. félévében az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye¹² $2,6\%$ -kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. (A II. negyedévben a GDP $2,3\%$ -kal bővült.) A növekedést elsősorban a magánszektor fogyasztása és beruházásai okozták: előbbi volumene $3,2$, az utóbbié pedig $6,0\%$ -kal nőtt. Ezzel párhuzamosan a lakosság rendelkezésre álló reáljövedelme $3,3\%$ -kal emelkedett. A központi kormányzat kiadásainak $0,6\%$ -os csökkenése ellenére $0,3\%$ -kal bővülő kormányzati kereslet szintén támogatta a gazdasági növekedést. Kedvezőtlenül alakult viszont a külkereskedelem teljesítménye: a kivitel volumenbővülését ($2,0\%$) jelentősen meghaladta a behozatalé ($5,7\%$). 2015 első hat hónapjában a jegybank szerepét betöltő Fed nem változtatott a napi kamatcélján ($0,00$ – $0,25\%$). A monetáris politika szigorításának kedvez a mérséklődő

¹⁰ Munkanaphatással kiigazított. Nem tartalmazza a gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem adatait.

¹¹ Szezonálisan kiigazított.

¹² A bruttó hazai termékre és az egyes felhasználási tételekre vonatkozó volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

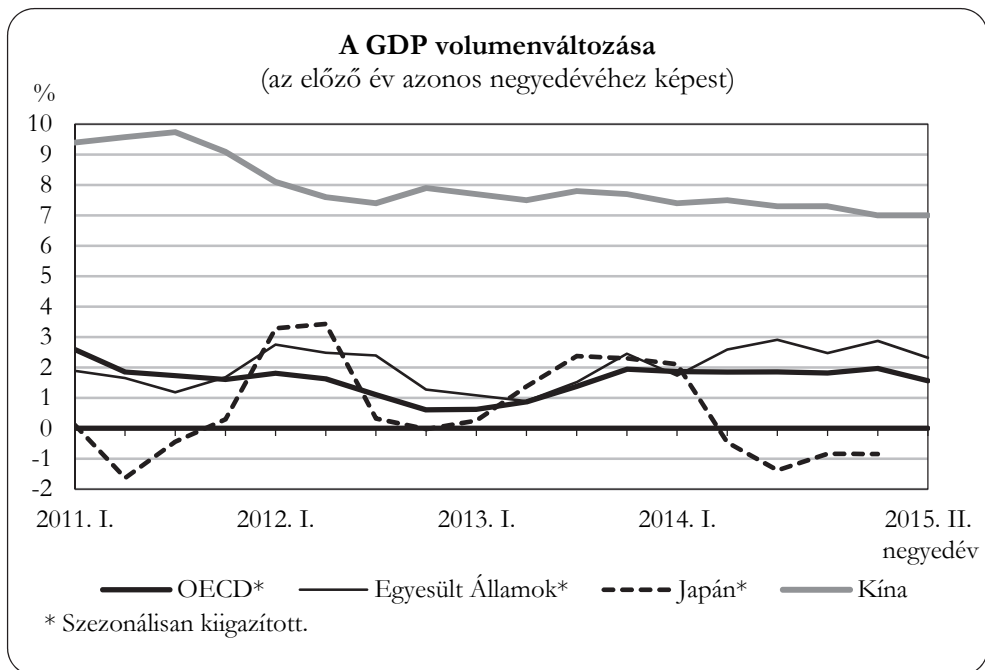
munkanélküliségi ráta (2015. január–júniusban 5,5%) és a gyakorlatilag stagnáló fogyasztói árak (−0,1%).

A **kínai gazdaság** teljesítménye 2015 I. és II. negyedévében – és ezáltal az I. félévben – egyaránt 7,0%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. 2015 első hat hónapjában az ágazatok döntő többségében emelkedett a hozzáadott érték, közülük az iparé 6,0, a kereskedelemé 6,1%-kal. A pénzügyi szektor teljesítménye 17%-kal nőtt, ami mögött a kínai részvénytőzsdék szárnyalása húzódik meg. (A sanghaji tőzsdeindex értéke az év első felében több mint 50%-kal emelkedett.) 2015 január–júniusában a pénzromlás üteme 1,3%-os volt. (Részben az alacsonyabb energiaköltségek miatt az ipari termékek termelői árai 4,6%-kal alacsonyabbak lettek.) 2015 I. félévében az ázsiai ország exportforgalma – folyó áron – 0,9%-kal nőtt, az importforgalma, részben az olcsóbb energiahordozók miatt, 16%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

Japán gazdasági teljesítménye¹³ – a 2015 I. negyedévi 0,8%-os csökkenés és a II. negyedévi 0,7%-os emelkedés következtében – az I. félévben lényegében stagnált az egy évvel korábbihoz képest. A kedvezőtlen gazdasági teljesítményt elsősorban a magánszektor keresletének visszaesése okozta: az első hat hónapban a háztartások fogyasztása 1,9, a bruttó állóeszköz-felhalmozás pedig 0,5%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. A fogyasztást számottevően visszavetette a 2014. április elsejei áfaemelés elhúzódó hatása (5,0%-ról 8,0%-ra). A GDP volumenváltozására ugyanakkor kedvezően hatott a külkereskedelem teljesítménye: a deficit erőteljes csökkenése mellett a kivitel volumene 4,2, a behozatalé 0,3%-kal bővült. Az exportot a gyengülő jen (a júniusi, amerikai dollárral szembeni átlagárfolyam 21%-ot veszített az értékéből az egy évvel korábbihoz képest), az importot pedig a csökkenő belső kereslet alakította. 2015 első hat hónapjában a japán jegybank monetáris politikája – az alapkamat változatlanlansága mellett – továbbra is a likviditás bővítésén alapult. A laza monetáris politika következtében 2013 második felében a fogyasztói árak csökkenése növekedésbe fordult. A pénzromlás üteme 2015 január–júniusában lassult, mértéke 1,4% volt. (Az áfaemelés bázishatását már nem tartalmazó júniusi infláció 0,4%-os volt.) A munkanélküliségi ráta értéke 2015 I. félévében 3,4% volt.

¹³ A bruttó hazai termékre és az egyes felhasználási tételekre vonatkozó volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

3. ábra

2015 elején a **nemzetközi pénz- és tőkepiacokon** a befektetői hangulat javult, viszont májusban – elsősorban a görög gazdaságpolitikával kapcsolatos események következtében – már kedvezőtlené vált. Az euró nagymértékben veszített az értékéből, ami egyrészt az EKB monetáris politikájának, másrészt pedig a svájci jegybank egyik döntésének következménye. A helvét fizetőeszközzel szembeni árfolyamra jelentős hatással volt az árfolyamkorlát (1,20 svájci frank/euró) eltörlése, ezt követően az euró értéke számottevően csökkent. 2015 január–június folyamán az euró átlagárfolyama az amerikai dollárral szemben 19, a svájci frankkal szemben pedig 14%-kal volt gyengébb az egy évvel korábbihoz képest. 2015 első hat hónapjában az európai tőzsdeindexek jellemzően emelkedtek az EKB pénzmennyiséget növelő monetáris politikája miatt. 2015. június végére a frankfurti DAX 12, a New York-i S&P 500 index pedig 0,2%-ot emelkedett, a londoni FTSE 100 tőzsdeindex viszont 0,7%-kal csökkent a 2014. év végi záróértékhez képest. A német tőzsdeindex a félév folyamán új történelmi csúcst ért el.

2015 január–júniusában a **forint árfolyamának** mozgását többek között a jegybank kamatvágásai, valamint az európai országok monetáris politikájában bekövetkezett változások és a görögországi események határozták meg. A forint árfolyama a január eleji, rekordközeli gyenge szintről előbb április közepéig közel 295 forint/euróig erősödött, ezt követően viszont újra 310 forint/euró fölé gyengült. 2015 első hat

hónapjában a **hazai pénz- és tőkepiacok** hozamai alapvetően csökkentek. 2015 júniusában a lakossági és a vállalati lekötött betétek átlagos aktuális kamatlába 1,40, illetve 1,13% volt. A vállalkozások által igénybevelt folyószámla-hitelek átlagos aktuális kamatlába 4,15% volt. Az állampapír-piacon 2015 első hat hónapjában a rövid távú (a legfeljebb egy éves) referenciahozamok – az alapkamat alakulásával összhangban – mérséklődtek, a hosszabb futamidők esetében viszont növekedtek. A pénz- és tőkepiaci folyamatokat nagymértékben meghatározó **jegybanki alapkamat** a folytatódó kamatvágások következtében 2015. június végére 1,50%-ra mérséklődött. Az irányadó ráta az eddigi legalacsonyabb szintre süllyedt. A budapesti **BUX tőzsdeindex** értéke 2015. I. félév végére 32%-kal emelkedett a 2014. év végi záróértékhez képest.

2. tábla

Árfolyamok, 2015. I. félév

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	időszak elején	minimum értéke	maximum értéke	időszak végi		értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %
				értéke	változása 2014. I. félév végéhez képest, %		
Forint/amerikai dollár	266,97	266,77	289,17	282,75	24,5	275,77	23,2
Forint/euró	319,14	296,10	321,34	315,04	1,6	307,45	0,2
Forint/svájci frank	265,62	264,44	319,27	303,51	18,9	291,62	16,1
Amerikai dollár/euró	1,2043	1,0552	1,2043	1,1189	-18,1	1,1158	-18,6
Svájci frank/euró	1,2022	0,9816	1,2022	1,0413	-14,3	1,0567	-13,5
Brent (amerikai dollár/hordó)	55,38	45,13	66,33	60,31	-45,7	57,84	-46,9

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

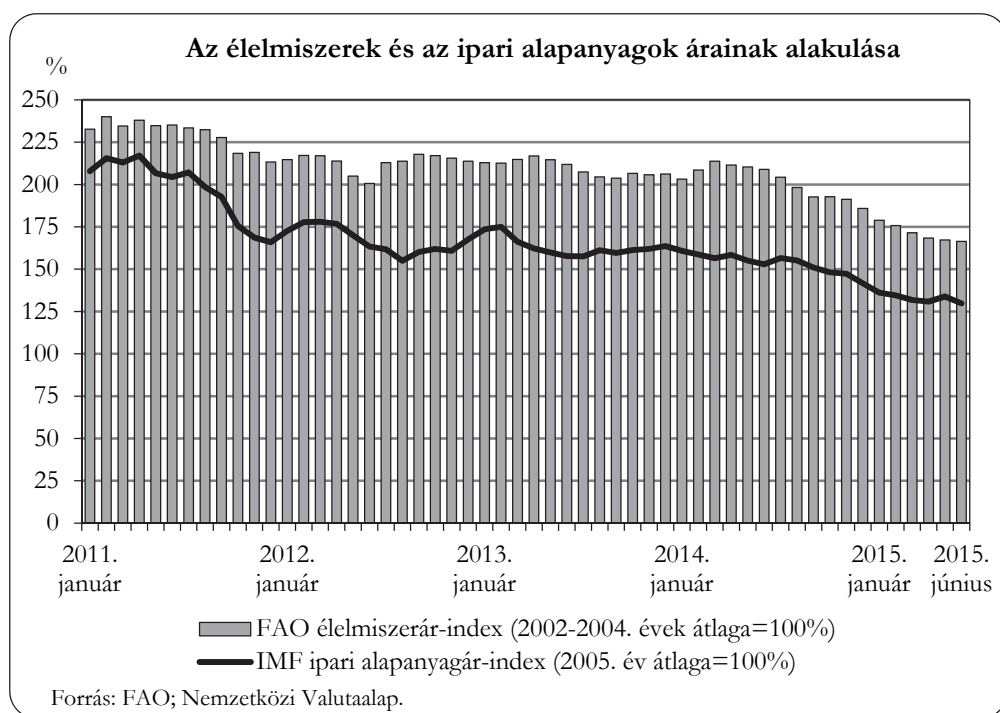
2015 I. félévében folytatódott az árszínvonal csökkenése a **globális nyers- és alapanyagpiacokon**. A Nemzetközi Valutaalap által vezetett, minden fontosabb alapanyagot tartalmazó árindex¹⁴ 35%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakához képest. (Ezen belül – a visszafogottabb ipari kereslet miatt – az ipari alap- és nyersanyagokat tartalmazó árindex 15, az energiahordozóké 44%-kal csökkent.) Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) **globális élelmiszerár-**

¹⁴ IMF Primary Commodity Price Index.

index¹⁵ értéke 2015 január–júniusában 18%-kal visszaesett az egy évvel korábbihoz képest. Az élelmiszerárak több mint öt éve nem voltak ilyen alacsony szinten. Mindegyik alindex értéke csökkent, a legnagyobb mértékben (32%) a tejtermékeké.

2015 januárjában megállt az olaj árának – több mint fél évig tartó – erőteljes esése. Ezt követően február–májusban áremelkedés következett be. Ennek ellenére 2015 január–júniusában az Európában irányadó **Brent** ára alacsonyabb szinten mozgott az egy évvel korábbinál: az átlagárfolyam 57,84 dollár volt, ami 47%-os csökkenést jelent. A félév utolsó napján 60,31 dollárt adtak egy hordó „fekete aranyért”, az egy évvel korábbinál 46%-kal kevesebbet.

4. ábra

¹⁵ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a hűskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

Külkereskedelem

A **külkereskedelmi termékforgalomban** 2015 első félévében – az első becslés szerint – a kivitel értéke 45,2 milliárd eurót tett ki, 7,9%-kal nagyobb összeget, mint 2014 azonos időszakában. A behozatal értéke 40,9 milliárd euró volt, 5,8%-kal több, mint egy évvel korábban. Külkereskedelmünk 4,3 milliárd eurós többlettel zárta az I. félévet, az egyenleg 1,1 milliárd euróval javult az előző év azonos időszakához képest.

2015. júniusban – szintén az első becslés szerint – az export euróértéke 13, az importé pedig 8,9%-kal haladta meg a tizenkét hónappal korábbi szintet. A kivitel – az I. negyedévhez hasonlóan – a II. negyedév záró hónapjában is két számjegyű mértékben nőtt, a növekedés üteme júniusban valamelyest erőteljesebb volt, mint márciusban. Az egyenlegben a hatodik hónap során 820 millió eurós többlet keletkezett, ami 362 millió euróval több az egy évvel korábbinál.

Az Eurostat adatai szerint az **Európai Unió 28 tagállamának** egymás közötti termékforgalma 1533 milliárd eurót tett ki 2015 I. félévében, 4,4%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. Ugyanezt az időszakot tekintve a tagállamok unión kívülre irányuló exportja 7,1, az onnan érkező importja pedig 3,8%-kal nőtt, mérlegük az egy évvel korábbi 4 milliárd eurós hiányból 23 milliárd eurós többletbe fordult át.

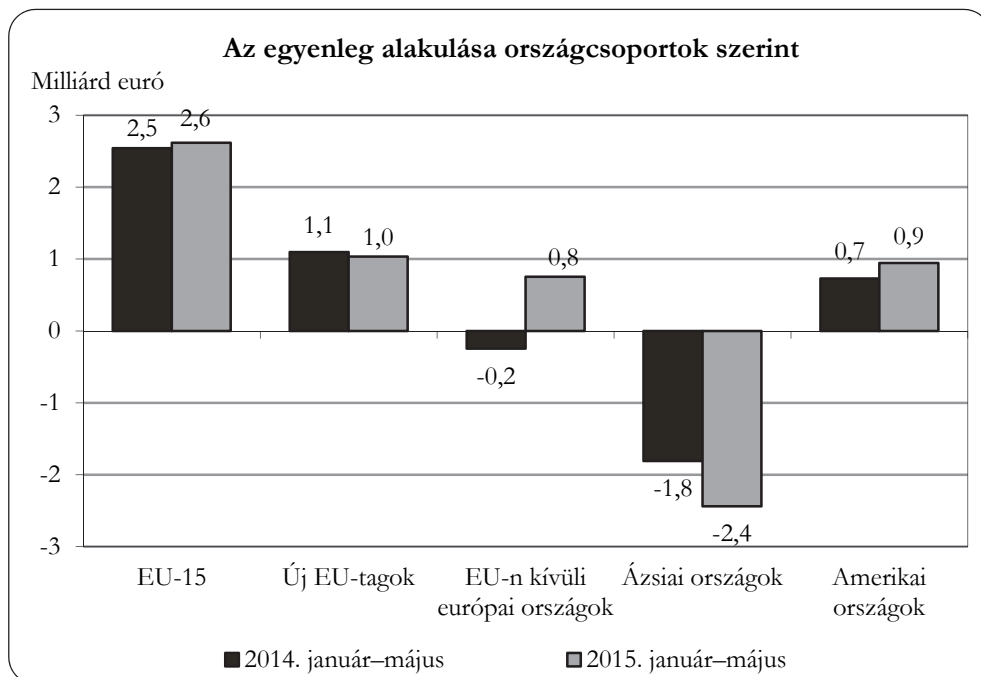
A részletesen feldolgozott, **január–májusi** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom **volumene** az exportban 7,9, az importban pedig 6,7%-kal bővült a 2014. első öt havinhoz képest. Az időszakon belül márciusig gyorsult a forgalom növekedési üteme, aminek mértéke a kivitelben 13, a behozatalban pedig 11%-os volt az I. negyedév utolsó hónapjában. Áprilisban és májusban ugyanakkor lassult a bővülés üteme, sőt a májusi importvolumen valamelyest (0,8%-kal) el is maradt az egy évvel korábbitól.

A január–májusi időszak során a forgalom **forintban mért árszínvonala** mérséklődött a tavaly ilyenkoréhoz képest, a változás mértéke a kivitelben 1,1, a behozatalban pedig 1,6%-os volt. Az import árszínvonalának az exportét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás mértéke 0,5%-os volt. A **forint** az euróhoz képest némileg (0,2%-kal) erősödött, a dollárhoz viszonyítva ugyanakkor 23%-kal leértékelődött. Az export értéke január–májusban 37,1 milliárd, az importé 33,7 milliárd euró volt.

Az első öthavi adatok alapján az exportunk közel nyolctizedét, az importunknak pedig valamivel több mint háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban az export euróértéke 6,3%-kal, az importé pedig 7,2%-kal emelkedett a 2014. január–májusi szinthez képest. A relációval folytatott külkereskedelmünkben 3,7 milliárd eurós aktívum keletkezett az első öt hónap során, az egyenleg kismértékben – 15 millió euróval – javult a tavaly ilyenkoréhoz képest. Az összes termékforgalom 56%-a a régi tagállamokkal (EU-15) valósult meg, amely viszonylatban

az export euróértéke 6,3%-kal, az importé pedig 6,8%-kal nőtt. Az országcsoporttal folytatott kereskedelem mérlege 2,6 milliárd eurós többletet mutat az első öt hónapra, 76 millió euróval többet az egy évvel korábbinál¹⁶. Az új, 2004-ben vagy azóta csatlakozott tagállamokba irányuló kivitel – a régi tagállamokkal megegyező mértékben – 6,3%-kal növekedett, miközben a behozatalban 8,4%-os bővülés történt. Esetükben 1,0 milliárd eurós többlet keletkezett, ami az egyenleg 61 millió eurós romlását jelenti a megelőző év azonos időszakához viszonyítva.

5. ábra

Az **Európai Unión kívüli országokkal** folytatott kereskedelmünkben az export euróértéke 8,7%-kal nőtt, az importé ugyanakkor 1,2%-kal csökkent 2014 első öt hónapjához képest. Az eltérő forgalomváltozási ütemek hatására az egyenleg 726 millió euróval javult és 163 millió eurós hiányt mutat. A mérlegjavulás legnagyobb részét az EU-n kívüli európai országokkal lebonyolított külkereskedelem alakulásával magyarázható, amelynek egyenlege – az import 30%-os visszaesésének betudhatóan – 1,0 milliárd euróval javult. (A behozatal visszaesése nagyrészt az olcsóbbá vált energiahordozó-importunk következménye.) Az EU-n kívüli európai országokon kívül az amerikai

¹⁶ Az Európai Unióval, illetve a régi uniós tagállamokkal (EU-15) folytatott kereskedelemben az export értéke meghaladja az importét, aminek szerepe volt abban, hogy az egyenleg úgy is javulni tudott ezen országcsoportokkal lebonyolított kereskedelmünkben, hogy a behozatal nagyobb ütemben bővült, mint a kivitel.

országok viszonylatában is kedvezőbbé vált az egyenleg (az aktívum 216 millió euróval 946 millió euróra nőtt), az ázsiai országok vonatkozásában ugyanakkor romlott a mérleg (a deficit 631 millió euróval 2,4 milliárd euróra nőtt).

3. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,
2015. január–május**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	(2014. január– május=100,0)			(2014. január– május=100,0)		
Európai Unió (EU-28)	107,8	106,3	79,0	108,2	107,2	76,3
EU-15	107,3	106,3	57,3	106,9	106,8	55,5
Új tagállamok	108,9	106,3	21,7	111,7	108,4	20,8
EU-n kívüli országok	108,3	108,7	21,0	102,0	98,8	23,7
ebből:						
EU-n kívüli európai országok	..	96,8	9,0	..	69,9	7,6
Ázsiai országok	..	111,3	5,3	..	123,3	13,1
Amerikai országok	..	127,4	5,1	..	125,2	2,8
Összesen	107,9	106,8	100,0	106,7	105,1	100,0

^{a)} Euró adatokból számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** változatlan áron számított forgalma a kivitelben 11, a behozatalban pedig 8,5%-kal bővült a 2014. január–májusi szinthez képest. Exportban a legnagyobb forgalmú árucsoport a közúti járművek voltak, amelyek 6,7 milliárd eurós kivitele 23%-kal haladta meg a megelőző év azonos időszakát. Az importban legjelentősebb, 4,4 milliárd eurós forgalmú árucsoport, a villamos gép, készülék és műszerek esetében szintén számottevő növekedést regisztráltunk (13%). A híradás-technikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek folyó áron, euróban számított kivitele ugyanakkor 4,3%-kal mérséklődött, összhangban a mobiltelefonok és alkatrészeinek – a hazai gyárbezárásokkal összefüggésben – lecsökkent forgalmával, amit a tv-készülékek exportjában tapasztalt növekedés csak részben tudott ellensúlyozni.

A külkereskedelmi forgalom harmadát jelentő **feldolgozott termékek** esetében a kivitel volumene 5,5%-kal, a behozatalé 7,4%-kal bővült a megelőző év első öt hónapjához képest. Az árufőcsoporton belül jelentősen, exportban 18, importban pedig 29%-kal nőtt a gyógyszer és gyógyszerészeti termékek euróban számított forgalma. E csoport exportja 1,8 milliárd euró értékű volt, 298 millió euróval több, mint az importja.

A gépjárműgyártáshoz kapcsolódó egyik árucsoportnak, a gumigyártmánynak az exportértéke (831 millió euró) 12%-kal haladta meg a 2014. január–májusit. Jelentősen, folyó áras euró adatokból számítva 15%-kal csökkent ugyanakkor a vas és acél behozatala.

Az **energiahordozók** importvolumene 6,7%-kal csökkent, a jóval kisebb jelentőségű exporté lényegében változatlan maradt (0,1%-kal nőtt) a 2014. január–májusihoz képest. A behozatalban az árufőcsoportok közül a legnagyobb mértékben az energiahordozók árszínvonala csökkent (21%), ami számottevően hozzájárult a cserearányunk javulásához. A kereskedelem mindkét irányában legjelentősebb energiahordozó árucsoport, a kőolaj és kőolajtermék esetében határozott forgalomcsökkenést tapasztaltunk, amelynek mértéke – euróadatokból számítva – az importban 26, az exportban pedig 36%-os volt. A természetes és mesterséges gáz behozatala ugyanakkor még ennél is nagyobb mértékben, 41%-kal esett vissza, e révén az import értéke 724 millió eurót tett ki.

Az év első öt hónapjában az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** exportvolumene 4,1, az importé 5,8%-kal volt magasabb, mint 2014 azonos időszakában. Az ide tartozó árucsoportok közül a legnagyobb értékű exportot a gabona- és gabonakészítményekből, importot pedig a zöldségféle és gyümölcsből bonyolítottuk le, amelyek euróban számított forgalma 13, illetve 14%-kal haladták meg az egy évvel korábbit.

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása árufőcsoportok szerint,
2015. január–május**

(%)

Árufőcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	(2014. január– május=100,0)			(2014. január– május=100,0)		
Élelmiszerek, italok, dohány	104,1	100,7	7,2	105,8	104,7	5,2
Nyersanyagok	97,1	95,8	2,4	110,6	107,9	2,2
Energiahordozók	100,1	83,2	2,5	93,3	73,4	8,1
Feldolgozott termékek	105,5	104,2	31,3	107,4	107,9	35,9
Gépek és szállítóeszközök	110,7	111,1	56,7	108,5	110,8	48,7
Összesen	107,9	106,8	100,0	106,7	105,1	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

Államháztartás, központi költségvetés

Az **államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** a Nemzetgazdasági Minisztérium részletes adatai alapján 823 milliárd forint volt 2015 I. félévében, 10 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. Az államháztartás központi alrendszerének nem konszolidált bevétele 7790 milliárd forint volt, ami folyó áron 0,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbi értéket. A kiadások 8613 milliárd forintra teljesültek, 0,5%-kal nagyobb összegre, mint 2014. I. félévben.

A **központi költségvetés** 2015. I. félévi **hiánya** 868 milliárd forint volt, 98 milliárd forinttal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az alrendszer bevétele 5071 milliárd forintot tett ki, 1,1%-kal többet az egy évvel korábinál. A kiadások 0,7%-kal mérséklődtek, összegük 5939 milliárd forint volt.

A központi költségvetés **bevételének** 41%-a a fogyasztáshoz kapcsolt adókból származott, ezek értéke 4,9%-kal növekedett a 2014. I. félévihez képest. Az idetartozó adónemek közül az áfabevételek 7,5%-kal nőttek, és 1487 milliárd forintot tettek ki. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz és a kereskedelemhez köthető. A jövedéki adóból származó bevétel 443 milliárd forint volt január–júniusban, 6,3%-kal több, mint 2014 ugyanezen időszakában. A növekedés túlnyomórészt az üzemanyagokhoz kapcsolódó bevételek (258 milliárd forint) emelkedésével (11%) magyarázható. (E bővülés elsősorban a gázolaj, másodsorban pedig a benzin forgalomnövekedésének hatására következett be.)

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 1198 milliárd forintot tettek ki, 11%-kal kevesebbet, mint 2014 I. féléve során. A legjelentősebb idetartozó tételt a költségvetési szervek bevételei jelentik, amelyek 766 milliárd forint összegű pénzbeáramlása 0,3%-kal meghaladta az egy évvel korábit. A fejezeti kezelésű előirányzatok EU-támogatása soron 385 milliárd forint, az egy évvel korábinál 156 milliárd forinttal kevesebb bevétel keletkezett. Ezen belül a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret operatív programjainál 284 milliárd forint, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain pedig 92 milliárd forint összegben teljesült bevétel.

A lakossági befizetések a bevételek közel ötödét jelentették, a 913 milliárd forintot kitevő pénzmozgás értéke 5,9%-kal múlta felül a 2014. I. félévit. A lakossági befizetések kilenczedét a személyi jövedelemadóból származó bevételek teszik ki, amelyek 5,5%-kal növekedtek egy év alatt. A befizetések növekedésének hátterében elsősorban a versenyszektor bérkirámlásának növekedése áll.

A gazdálkodó szervezetek befizetései 601 milliárd forintot tettek ki, 4,1%-kal többet, mint 2014 első hat hónapjában. A 16, idetartozó bevételi jogcím közül a legtöbb, 175 milliárd forintnyi bevétel az egyéb központosított bevételekből folyt be, amely 32 milliárd forinttal haladja meg a 2014. I. félévit. Az egyéb központosított bevételeken belül a

legnagyobb tételt az elektronikus útdíj képviseli (67 milliárd forint). A társasági adóból származó bevételek 162 milliárd forintra teljesültek, ami 11%-kal alacsonyabb összeg az egy évvel korábbihoz képest.

A **kiadások** hattizedét a költségvetési szervek, valamint a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós és nem uniós pénzfelhasználása jelentette. Értékük összességében 3581 milliárd forint volt, 7,3%-kal több a 2014. január–júniusnál. A költségvetési szervek kiadásai 1,3%-kal növekedtek, s 1970 milliárd forintot tettek ki. A költségvetési szervek kiadásain belül személyi juttatásokra, munkaadókat terhelő járulékokra, valamint szociális hozzájárulási adóra összességében 1182 milliárd forintot, dologi kiadásokra pedig 612 milliárd forintot fordítottak. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai 1038 milliárd forintot tettek ki, közel negyedével többet, mint 2014 I. félévében. A határozott növekedés oka, hogy a 2007–2013-as programozási időszak operatív programjai esetében csak az idei év végéig számolhatóak el az Európai Bizottság felé felmerülő költségek. Az uniós kiadási előirányzatokon belül a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret 902 milliárd forintra, a Közlekedés Operatív Program 293 milliárd forintra, a Környezet és Energia Operatív Program pedig 235 milliárd forintra teljesült. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadása 573 milliárd forint volt, 3,1%-kal több, mint 2014 I. félévében.

Az államháztartás alrendszerének támogatása 660 milliárd forint összegű volt 2015 első hat hónapjában, ami mindössze héttizede az egy évvel azelőttinek. A csökkenés legnagyobb részét a „garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz” soron következett be, összege 456 milliárd forintról 287 milliárd forintra esett vissza, elsősorban azzal összefüggésben, hogy a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére nyújtott költségvetési hozzájárulás összege (85 milliárd forint) a felére csökkent a 2014. I. félévihez képest. A társadalombiztosítási ellátásokhoz nyújtott garanciákon és hozzájárulásokon kívül azonban az önkormányzati adósságok törlesztéséhez nyújtott támogatások összege is csökkent, miután csak a tavalyi év I. félévét terhelte ilyen jellegű kiadás (69 milliárd forint). A legnagyobb összegű, 304 milliárd forintos támogatáshoz a helyi önkormányzatok jutottak az alrendszerek közül, ez 13%-kal kevesebb a 2014. I. félévihez képest. (A csökkenés számottevő része abból fakad, hogy a segélyezési ellátásokat a járási hivatalokhoz telepítették át.)

A kamatkiadások 688 milliárd forint terhet jelentettek a központi költségvetésnek, 1,2%-kal többet, mint 2014 I. félévében. A kamatkiadások háromnegyede a forintban fennálló adósság után jelentkezett, a fennmaradó része pedig a devizában jegyzett adósságot illetően.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai 359 milliárd forintot tettek ki 2015 I. félévében, 3,8%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az idetartozó legnagyobb tételt a családi támogatások jelentik, 209 milliárd forintos összegük 0,9%-kal elmaradt az

egy évvel korábbtól. Az Alap kiadásnövekedése a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra kifizetett összegeknek a mintegy kétszeresére, 66 milliárd forintra bővülésével magyarázható, azzal összefüggésben, hogy idén januártól itt jelennek meg a járási szociális feladatok ellátásához kapcsolódó kiadások.

Az Európai Unió költségvetéséhez történő hozzájárulásunk I. féléves összege 180 milliárd forint volt, 3,3%-kal kevesebb, mint 2014 I. féléve során.

5. tábla

A központi költségvetés fontosabb bevételi és kiadási tételei, 2015. I. félév

Bevétel			Kiadás		
tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}	tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	2 091	+4,9	Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	3 581	+7,3
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei	1 198	-11,1	Államháztartás alrendszereinek támogatása	660	-29,7
Lakosság befizetései	913	+5,9	Kamatkiadások	688	+1,2
Gazdálkodó szervezetek befizetései	601	+4,1	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai	359	+3,8

^{a)} 2014. I. félévhez képest.

A **társadalombiztosítási alapok** az I. félévet 15 milliárd forintos szufficittal zárták, az egyenleg 100 milliárd forintra romlott a megelőző év azonos időszakához képest. Az alrendszer bevétele 2476 milliárd forintot tett ki, 1,4%-kal kevesebbet a tavaly ilyenkorinál, kiadása pedig 2461 milliárd forintra teljesült, 2,7%-kal nagyobb összegre, mint 2014 első hat hónapjában. A pénzmozgások 61%-a a Nyugdíjbiztosítási Alapon, a fennmaradó része pedig az Egészségbiztosítási Alapon keresztül valósult meg. Az egyenleg mindkét alap esetében kedvezőtlenebbé vált, a Nyugdíjbiztosítási Alap vonatkozásában 65 milliárd, az Egészségbiztosítási Alapot illetően pedig 34 milliárd forintra. A mérlegromlás ellenére azonban még mindig többlet jellemezte az alapokat, aminek összege a Nyugdíjbiztosítási Alap esetében 11 milliárd, az Egészségbiztosítási Alap tekintetében pedig 4 milliárd forint volt.

2015. I. félévben az alrendszer **bevételének** 85%-át a járulékokból és hozzájárulásokból származó bevételek jelentették, 2097 milliárd forintos értékük 5,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A központi költségvetési támogatások és térítések összege (290 milliárd forint) ugyanakkor 37%-kal elmaradt a 2014. január–júniusitól. A

csökkenésben jelentős szerepe volt annak, hogy a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére átvett összeg a felére, 85 milliárd forintra esett vissza.

Az alrendszer **kiadásainak** valamivel több mint hattizedét a nyugellátások jelentették, összegük 1493 milliárd forintot tett ki, 2,3%-kal többet, mint 2014. január–júniusban. A nyugdíjkiadások tartalmazzák a 2014. évi költségvetési törvényben előírt, tavaly év végéig megállapított ellátásokra vonatkozó 1,8%-os mértékű emelés hatását is. Egészségbiztosítási természetbeni ellátásokra 668 milliárd forintot, az egy évvel korábbinál 4,5%-kal nagyobb összeget fordítottak. Ezen belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító, megelőző ellátások 3,7%-kal nőttek, és 469 milliárd forintot tettek ki. A gyógyszerátogatások 159 milliárd forintos értéke 6,6%-kal haladta meg a 2014. I. félévit. Az egészségbiztosítási pénzbeli ellátásokra fordított összeg – másfél százalékos növekedést követően – 281 milliárd forintot tett ki. Az idetartozó tételek közül a legnagyobb értékű csoport, a rokkantsági, rehabilitációs ellátások összege (162 milliárd forint) 4,3%-kal mérséklődött, a gyermekgondozási díjra, valamint a táppénzre fordított kiadás viszont számottevően – 9,2, valamint 14%-kal – nőtt 2014 I. félévéhez képest.

Az **elkülönített állami pénzalapok** egyenlege 30 milliárd forintos többletet mutat, az egyenleg 8 milliárd forinttal romlott a 2014. I. félévihez képest. A hét alap közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alaphoz kötődött az alrendszer pénzmozgásának – a bevételek és kiadások összegének – mintegy háromnegyede. A legjelentősebb értékű (12 milliárd forintos) aktívum a Szövetkezi Hitelintézetek Integrációs Alapjában keletkezett és a leghatározottabb mértékű javulás (13 milliárd forint) is ebben az alapban alakult ki.

A **központi költségvetés adósságállománya** 2015. június végén 25,1 billió forint¹⁷ volt, ami 5,0%-kal meghaladta a 2014. év végét. Az adósságállományból az állampapírok részaránya 86, a hiteleké 12%-ot tett ki június végén. Az I. félév során az állampapírok állománya 3,2%-kal, a hiteleké pedig 4,7%-kal nőtt. (A teljes adósságállománynak a fentieknél nagyobb ütemű növekedése az egyéb kötelezettségek jelentős emelkedésének tulajdonítható.) Az állampapírok közül a lakossági állampapírok állománya 2927 milliárd forint volt június végén, 21%-kal több a 2014 végénél. A külföldi befektetők forint állampapír-állománya ezzel szemben csökkent, a 4394 milliárd forintot kitevő állomány 9,8%-kal maradt el a 2014 végétől. A külföldi befektetők június végén a teljes forint állampapír-állomány 29%-át birtokolták. A költségvetés adósságállományának 62%-a forintban, 35%-a pedig devizában állt fenn. A nettó adósságfelvétel (az adósságfelvételek és -törlesztések különbsége) 791 milliárd forintot tett ki az I. félévben, ezen belül a forintadósság növekedése 1056 milliárd forint volt, a devizaadósság esetében ugyanakkor

¹⁷ Egyéb kötelezettségekkel együtt. Az „egyéb kötelezettségek” az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek, amelyeket a deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében megkötött swapműveletek után helyeznek el. Az egyéb kötelezettségek állománya 2015. június végén 701 milliárd forintot tett ki, 390 milliárd forinttal többet, mint 2014 végén. Részesevése a központi költségvetés teljes adósságállományából 2,8% volt.

a törlesztés értéke 265 milliárd forinttal meghaladta a felvételét. A devizaadósság értékére az árfolyamváltozás is hatással van. A forint június végén valamivel – 5 ezrelékkal – gyengébb volt, mint 2014 végén, ami 13 milliárd forinttal növelte meg a devizaadósság forintban kimutatott értékét.

2015. január–júliusban az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 894 milliárd forint volt, 43 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. A központi költségvetés 954 milliárd forintos hiánnyal zárta az első hét hónapot, az alrendszer egyenlege 77 milliárd forinttal javult az egy évvel korábbihoz képest. A társadalombiztosítási alapok egyenlege ezzel szemben romlott, a 37 milliárd forintos többlet 98 milliárd forinttal kevesebb, mint a 2014. január–júliusi. A TB-alapokhoz hasonlóan az elkülönített állami pénzalapok egyenlege is kedvezőtlenebbé vált, utóbbi alrendszer vonatkozásában a romlás mértéke és az aktívum egyaránt 23 milliárd forintot tett ki.

A háztartások pénzügyi vagyona

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) előzetes adatai szerint 2015. június végén a **háztartások pénzügyi eszközei**¹⁸ 38,6 billió forintot tettek ki, 8,2%-kal többet az egy évvel korábbinál.

A pénzügyi eszközökön belül a **részvények és részesedések** csoportja képviselte a legnagyobb arányt (40%) az I. félév végén. E csoport állományi értéke június végén 15,3 billió forintot tett ki, 9,3%-kal többet, mint egy évvel korábban. A csoporton belül a részesedések értéke 11,2 billió, a befektetési jegyeké pedig 4,1 billió forint volt, utóbbi csoport – meghatározóan tranzakciókra visszavezethető – állománynövekedése (10,0%) valamelyest (1,0 százalékponttal) meghaladta a részesedésekét.

A **készpénz és betétek** csoportja 29%-os arányt képviselt, június végi állományi értékük 11,0 billió forint volt, 8,3%-kal több az egy évvel korábbinál. A csoporton belül a betétek aránya valamivel több mint kétharmad, a készpénzé közel egyharmad volt, növekedési ütemük sorrendben 2,6, illetve 23%-ot tett ki. A készpénzállományon belül a forint- és a valutaállomány egyaránt jelentősen nőtt, a 2014. június végihez képest, a forinté 17%-kal lett nagyobb, a devizáé pedig 114 milliárd forintról 305 milliárd forintra nőtt.

¹⁸ A Nemzeti Számlák Európai Rendszerének új változatával, az ESA 2010-zel összhangban a Magyar Nemzeti Bank a 2011 I. negyedévében átvett magán-nyugdíjpénztári vagyon értékét az átvétel időpontjáig visszavezetve megjeleníti a háztartások pénzügyi eszközei, illetve az államháztartás kötelezettségei között.

Az **egyéb követelések** állománya 4,2 billió forint volt a hatodik hónap végén, 2,0%-kal nagyobb, mint egy esztendővel korábban. Az idetartozó legfontosabb csoportot a háztartásoknak a 2011. I. negyedévben megvalósult nyugdíjpénztári átlépésekkel kapcsolatos követeléseik jelentik, aminek értéke az I. félév végén 2,8 billió forint volt, lényegében ugyanannyi (0,2%-kal kevesebb), mint egy évvel korábban.

A **biztosítástechnikai tartalékok** állománya 3,6 billió forintot tett ki június végén, 6,9%-kal többet, mint egy évvel korábban. A biztosítástechnikai tartalékok valamivel több mint felét az életbiztosítási díjtartalékok, négytizedét pedig a nyugdíjpénztári díjtartalékok jelentették, növekedési ütemük 6,9, illetve 8,2% volt.

A **hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok** állománya 10%-kal emelkedett 2014. június végéhez képest, értékük 3,4 billió forint volt az I. félév végén. Ezen belül a központi kormányzat által kibocsátott, a háztartások tulajdonában lévő értékpapírok június végi állománya 2,7 billió forint volt, 17%-kal több az egy évvel korábbinál. A központi kormányzat értékpapírjai közül a hosszú, legalább egyéves lejáratú értékpapírok állománynövekedési üteme meghaladta a rövid lejáratúakét (32, illetve 9,5%), az állomány nagyobbik részét, 59%-át azonban még mindig a rövid lejáratú értékpapírok jelentik.

6. tábla

A háztartások pénzügyi vagyona 2015. június végén

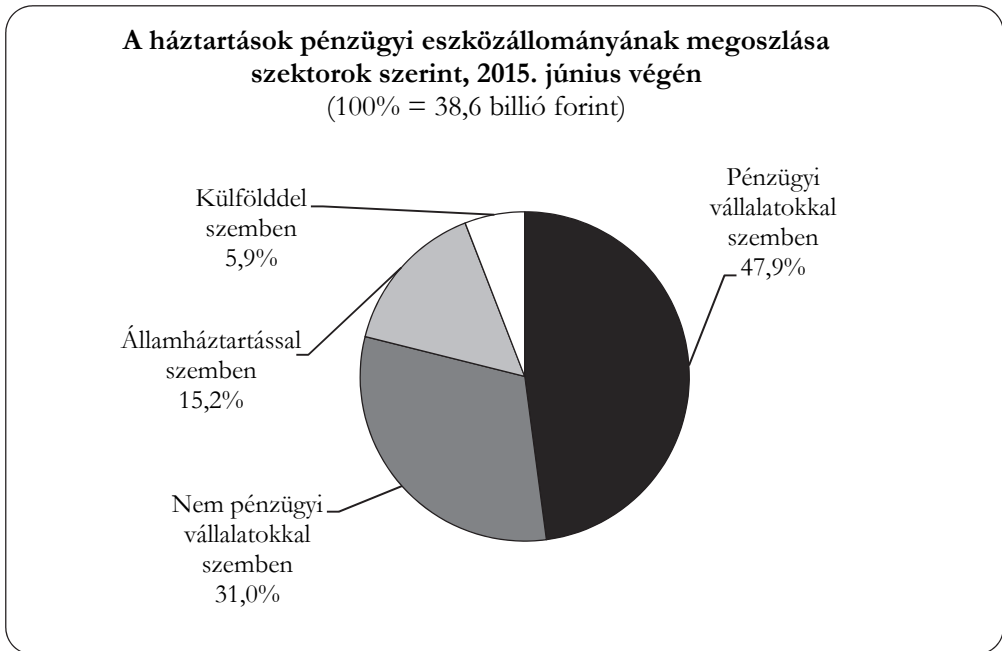
Megnevezés	Érték, milliárd forint	Változás 2014. június végéhez képest, %
Készpénz és betétek	11 029	+8,3
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3 378	+10,1
Hitelek	1 090	+16,5
Részvények és részesedések	15 323	+9,3
Biztosítástechnikai tartalékok	3 596	+6,9
Egyéb követelések	4 208	+2,0
A háztartások pénzügyi eszközei	38 626	+8,2
Hitelek	7 667	-8,8
A háztartások kötelezettségei	8 391	-7,7
<i>A háztartások nettó pénzügyi vagyona</i>	30 235	+13,6

A **kötelezettségek** értéke az I. félév végén 8,4 billió forint volt, 7,7%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. 2014 végén a devizahitelek és a forinthitelek kötelezettségeken belüli részaránya még egyaránt 46%-os volt, ami az I. negyedév végére a devizahitelek esetében 6,9%-ra esett vissza, a forinthitelek vonatkozásában pedig 85%-ra nőtt¹⁹. A

¹⁹ 2015 II. negyedévében a devizahitelek részaránya további 1 százalékponttal mérséklődött, míg a forinthiteleké ugyanilyen mértékben nőtt.

jelentős változás a devizahitelek 2015. február 1-jei forintosításával áll összefüggésben, ami nem terjedt ki valamennyi devizahitel-szerződésre. A devizahitelek I. félév végén fennálló állománya 471 milliárd forint volt. A kötelezettségekből a hosszú lejáratú hitelek 80, a rövid lejáratúak 12%-os arányban részesedtek június végén, állományi értékük 10%-kal csökkent, illetve 0,8%-kal nőtt a 2014. június végihez képest.

6. ábra

A pénzügyi eszközök és a kötelezettségek különbségeként előálló **nettó pénzügyi vagyron** 30,2 billió forintot tett ki június végén, 14%-kal többet, mint egy évvel korábban. A 3,6 billió forintos értéknövekmény közel héttizede a nettó finanszírozási képességhez, háromtizede pedig a nettó átértékelődésekhez kötődik. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** (nettó pénzügyi megtakarítása) a 2015 II. negyedévével záruló elmúlt egy évben 2502 milliárd forintot tett ki, ami a GDP²⁰ 7,7%-ának felelt meg. Az időszakon belül az idei I. félévet a szokásosnál nagyobb nettó finanszírozási képesség jellemezte (1604 milliárd forint), ami jelentős részben a devizahitelek forintosításával és elszámolásával függ össze. (A devizahitelek egy részét illetően a forintosítás és elszámolás áthúzódott a II. negyedévre.) A pénzügyi eszközöket, illetve kötelezettségeket érintő tranzakciók egyenlegéből számított finanszírozási képesség elmúlt egy évre számított

²⁰ 2015 II. negyedévére vonatkozóan az MNB a saját GDP-becslését használta.

értékéből a pénzügyi eszközök növekedése 1434 milliárd forintot, a kötelezettségek csökkenése 1068 milliárd forintot jelentett. A pénzügyi eszközállomány tranzakciókra visszavezethető emelkedése leginkább a folyószámla betétekben, készpénzben és kisebb mértékben a befektetési jegyekben történő felhalmozással magyarázható. A kötelezettségek tranzakciók hatására bekövetkezett csökkenése pedig annak tulajdonítható, hogy a devizahitelek nettó törlesztése meghaladta a forinthitelek – forintosítással is összefüggő – nettó felvételét.

Ágazati teljesítmények

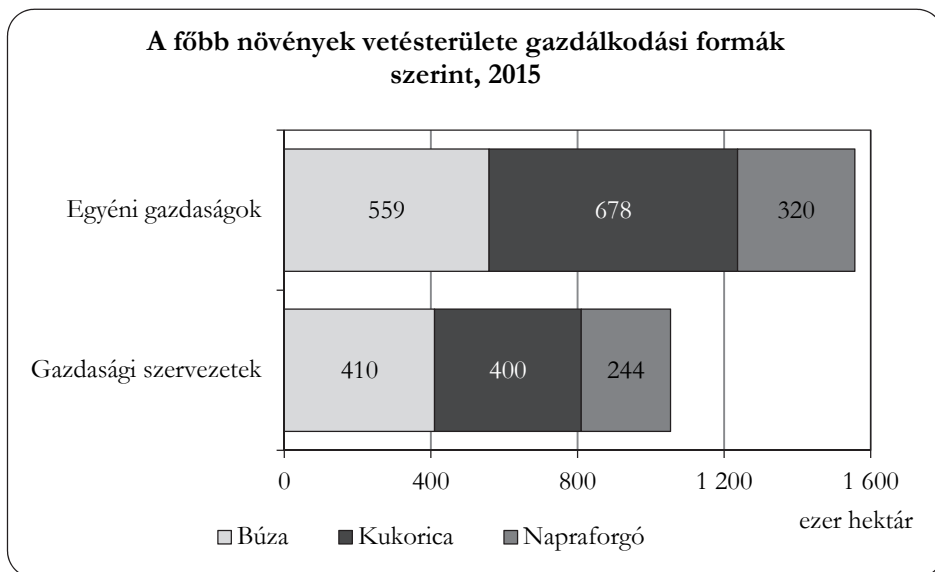
Mezőgazdaság

A több növény termelésében rekordot hozó 2014. évhez képest a mezőgazdaság teljesítménye 2015 első felében visszafogottabban alakult. A terméseredményekre kedvezőtlenül hatott az időjárás is, az enyhe őszt és telet hűvös tavasz követte. A csapadékos őszt nyomán sok helyen belvíz alakult ki. A tájegységenként eltérő csapadékmennyiséget hozó tavasz után több kánikulai periódussal és viharral tarkított nyár következett.

Az ország területének 79%-át jelentő termőterület kismértékben – 3749 hektárral – növekedett 2015-ben. Ennek háromnegyede (5,3 millió hektár) volt mezőgazdasági terület, melynek több mint felén egyéni gazdaságok, 37%-án pedig gazdasági szervezetek termeltek. Az ország területének 47%-át szántóterületként művelték. A hasznosított szántók kétharmadán **gabonaféléket** termesztettek, 2 millió 714 ezer hektáros területük az előző évinél 5,0%-kal kevesebb volt.

A búza több mint 1 millió hektáros **vetésterülete** a 2014. évihez és a 2010–2014 átlagához képest is csökkent (7,6, illetve 2,9%-kal), ezen belül azonban a durum és a tavaszi búzáé emelkedett, az előző évhez képest 32, illetve 24%-kal. Az évről évre nagyobb területen termesztett őszi árpa több mint 220 ezer hektáros vetésterülete a 2014. évinél 6,7, az elmúlt 5 év átlagánál 18%-kal volt több. A triticales vetésterülete is 2011 óta nő, 2015-ben 129 ezer hektár volt, a 2014. évit 4,4, 2010–2014 átlagát 10%-kal haladva meg. A legnagyobb területen (1 millió 165 ezer hektár) termesztett gabonaféle, a kukorica vetésterülete egy év alatt 5,4, az előző öt év átlagához képest 5,9%-kal kevesebb lett.

7. ábra

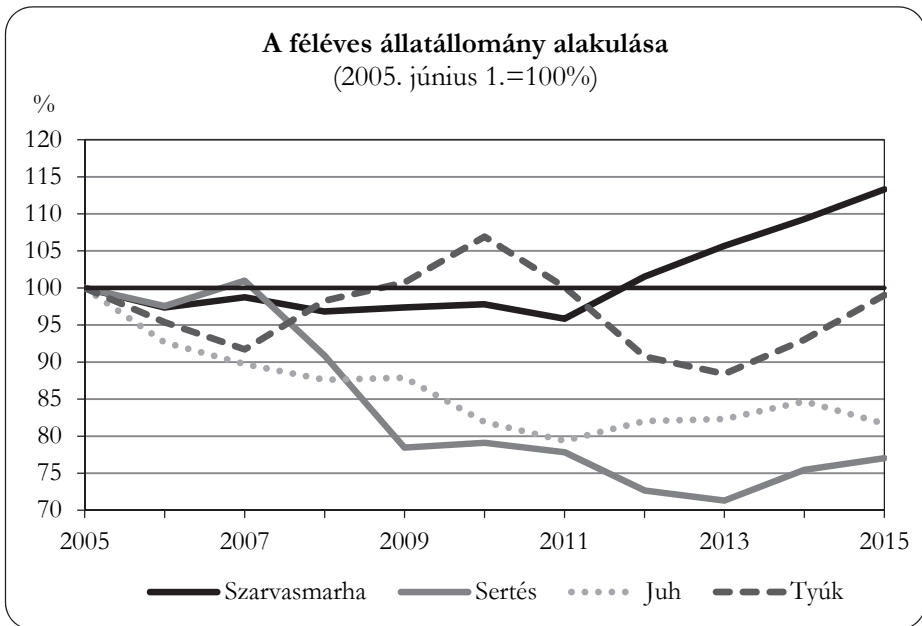
Az **ipari és takarmánynövények** vetésterülete az elmúlt 5 évben alig változott, 2014-hez képest pedig 4,1%-kal bővült. 2010–2014 átlagához képest a legnagyobb bővülést (7,0%) a főbb növények közül a 625 ezer hektáron vetett napraforgó érte el. A második legnagyobb súlyú, 226 ezer hektáron vetett repce vetésterülete alig változott, míg a harmadik legnagyobb területtel rendelkező lucernát (137 ezer hektár) 2015-ben 10%-kal nagyobb területen vetették, mint az előző évben. A 2015-ben 73 ezer hektáron termesztett szója vetésterülete 2010–2014 átlagánál 76%-kal volt több, ami az új, 2014–2020-as agrártámogatási ciklus támogatási rendszerének következménye. Legnagyobb mértékben (14%) a burgonya vetésterülete csökkent.

Az egyéni gazdaságok és a gazdasági szervezetek más-más szántóföldi növények termelésére szakosodtak. Jellemzően az egyéni gazdaságokban termelik a zöldségfélét és a burgonyát, valamint a gabonafélék nagyobb részét (61%). Az ipari növények vetésterülete közel azonos arányban oszlik meg, miközben a takarmánynövények nagyobb része (59%) a gazdasági szervezetek földjein terem.

Az ország **állatállományát** meghatározó fajok létszáma – a juh kivételével – 2015 első felében tovább gyarapodott. A **szarvasmarhák** számának 2011 óta tartó gyarapodása folytatódott, a növekedés mértéke az előző év azonos időszakához képest 3,8%-os volt. A 818 ezres állomány 30 ezerrel volt több az előző évinél, 126 ezerrel több a 2011. félévinél. A tehénállomány 10 ezerrel nőtt egy év alatt, és több mint 39 ezerrel 4 év alatt. Az előző évi arányhoz hasonlóan az állomány 62%-át tartották gazdasági

társaságok, a többit egyéni gazdaságok. Az 1980-as évek közepén még közel 11 milliós **sertésállomány** 2012-ben már a 3 milliót sem érte el, majd a 2013 júniusi mélypont után jelenleg is tartó emelkedésbe váltott. 2014 júniusa óta 64, a mélypont óta 233 ezerrel nőtt a sertések száma. A gyarapodás az állatok 74%-át tartó gazdasági szervezeteknél volt erőteljesebb (60 ezer). A **tyúkállományon** 59–41%-ban osztozó gazdasági szervezetek és egyéni gazdaságok összesen 37,9 millió állatot tartottak, 2,3 millióval (6,5%-kal) többet az egy évvel korábbinál. A gazdasági szervezetek állománya 13%-kal nőtt, az egyéni gazdaságoké azonban 1,5%-kal csökkent. Tyúkot 528 ezer háztartásban tartottak, melyekből 247 ezer tekinthető egyéni gazdaságnak. A 3,1 milliós **pulykaállomány** 11%-os gyarapodás, a 3 milliós **lúd-** és az 5,2 milliós **kacsaállomány** azonban 6,3, illetve 1,3%-os csökkenés következménye. A zömében (87%) egyéni gazdaságokban nevelt **juhállomány** 3,6%-kal kevesebb volt, mint 2014 júniusában. Az országban tartott **lovak** száma (62 ezer) 3,3, a **házinylaké** (1,7 millió) 5,4%-kal kevesebb lett, míg 7,4%-kal több lett a **kecske** (88 ezer), 1,5%-kal több a **vágógalamb** (209 ezer) és 5,2%-kal több a **méhcsalád** (762 ezer).

8. ábra

A **mezőgazdasági termelői árak 2015** júniusában 6,2%-kal maradtak el az előző év azonos időszakától. A növényi termékek ára 3,6, az élő állatok és állati termékeké pedig 10%-kal csökkent. A gabonafélék ára 13, a zöldségféléké 2,1%-kal mérséklődött, miközben a burgonyáé 30, a gyümölcsféléké pedig 16%-kal emelkedett. Az élő állatok termelői árszintje 7,8, az állati termékeké 16%-kal lett alacsonyabb. A mezőgazdasági

termelői árak 2015. január–júniusban 6,9%-kal mérséklődtek. A növényi termékek ára 5,9, az élő állatok és állati termékeké 8,6%-kal csökkent.

A mezőgazdasági termelés **ráfordítási árai** 1,8%-kal mérséklődtek, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 2,5%-os csökkenésének és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 3,0%-os emelkedésének együttes következménye. A folyótermelő felhasználáson belül az energiaár 10,3%-kal, a takarmányok ára 6,9%-kal csökkent, ugyanakkor az állatgyógyászati termékek és a műtrágyák ára 3,0, a növényvédő szereké 2,7%-kal emelkedett.

A mezőgazdasági termelőiár- és ráfordításiár-index hányadosaként előálló **agráröllő** értéke 2015. január–júniusban 94,8%-os volt.

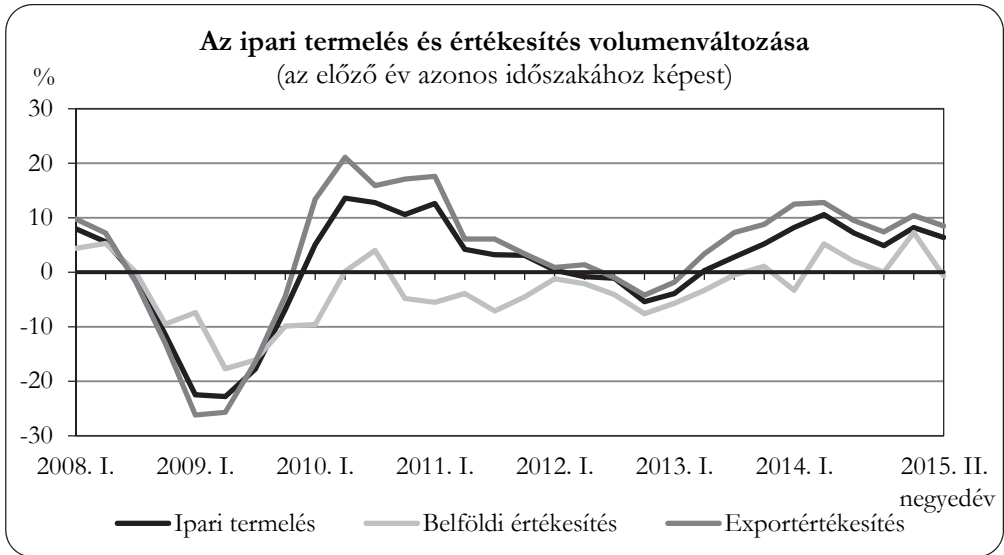
Ipar

A hazai ipar bruttó kibocsátása 2013 szeptembere óta folyamatosan emelkedik. Az ipari konjunktúrát elsősorban a nagymértékben exportorientált járműgyártás, illetve az ehhez kapcsolódó beszállítói ágazatok növekedése okozza. Az éledező belső fogyasztás következtében 2014 áprilisától már a belföldi eladások is hozzájárulnak a kibocsátás bővüléséhez.

2015 júniusában az ipari termelés volumene 11%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A belföldi és az exportértékesítés egyaránt emelkedett (2,3, illetve 13%-kal). Az előző hónaphoz képest az ipari kibocsátás – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adat szerint – 1,1%-kal bővült.

2015 I. félévében az ipari termelés volumene 7,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Mindkét értékesítési irányban emelkedtek az eladások: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 9,4, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 3,3%-kal növekedett.

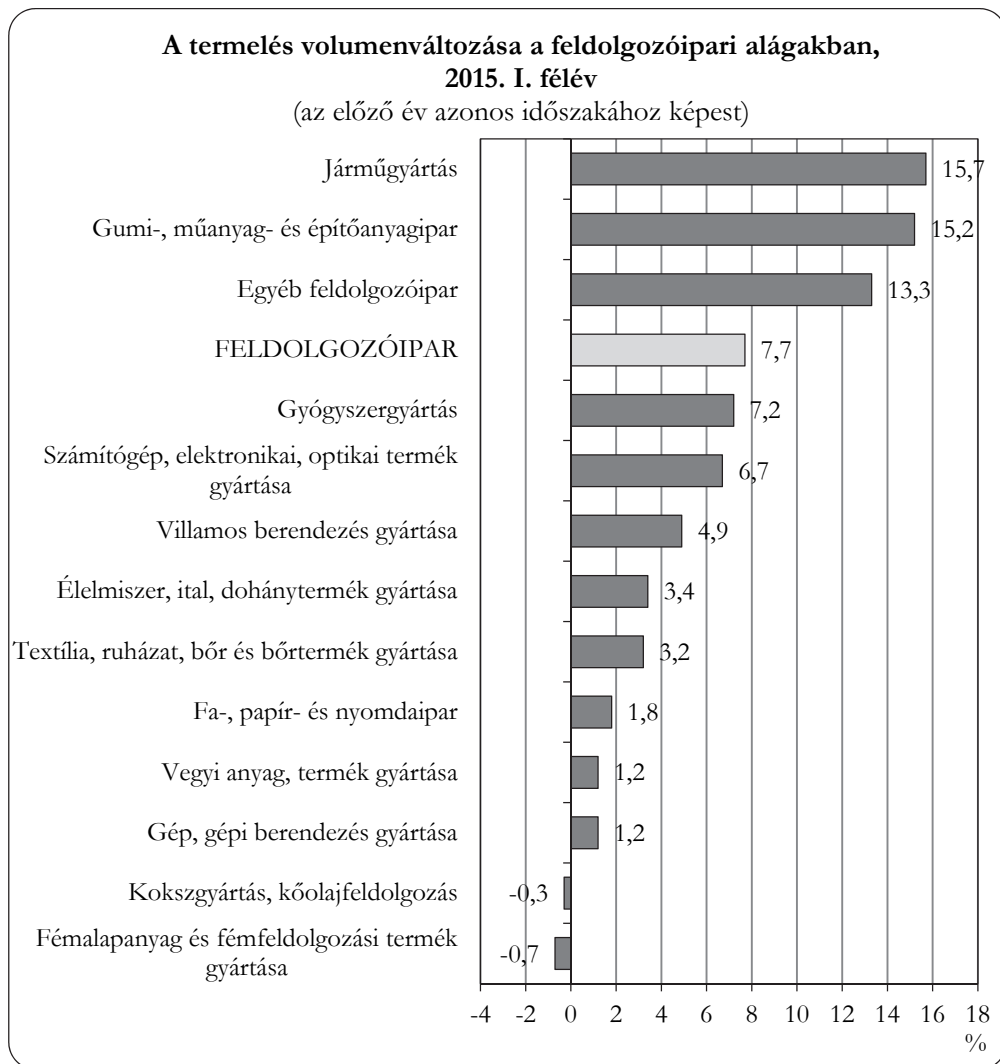
9. ábra

2015 első hat hónapjában az ipar nemzetgazdasági ágai közül az **energiaiparban** – alacsony bázis mellett – 5,9, a termelés több mint kilenctizedét adó **feldolgozóiparban** 7,7%-kal nőtt a termelés az egy évvel korábbihoz képest, a kis súlyt képviselő **bányászatban** ugyanakkor 2,8%-kal csökkent.

A feldolgozóipari alágak döntő többségében bővült a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (16%-kal) a feldolgozóipari termelés háromtizedét jelentő **járműgyártásban**. A második legnagyobb súlyú (11%), szinte teljes egészében exportra termelő **számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása** 6,7%-kal nőtt, ezen belül az – alág legnagyobb alágzatának számító – elektronikus fogyasztási cikkek gyártásáé 23%-kal nagyobb lett. A termelésből 10%-kal részesedő **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása) kibocsátása 3,4%-kal nőtt. Az alág értékesítésén belül az exporteladások növekedése (11%) jelentősen meghaladta a belföldiét (0,8%). Mindkét értékesítési irány jelentős bővülése mellett szintén jelentősen, 15%-kal növekedett a kibocsátás a **gumi-, műanyag- és építőanyagiparban**.

10. ábra

A feldolgozóiparon belül mindössze két alágban csökkent a termelés. A külpiaci értékesítés erőteljes visszaesése következtében a **kokszgyártás, kőolajfeldolgozás** kibocsátása 0,3%-kal elmaradt az egy évvel korábbihoz képest. A **fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása** 0,7%-kal mérséklődött, elsősorban a kohászati export csökkenése miatt.

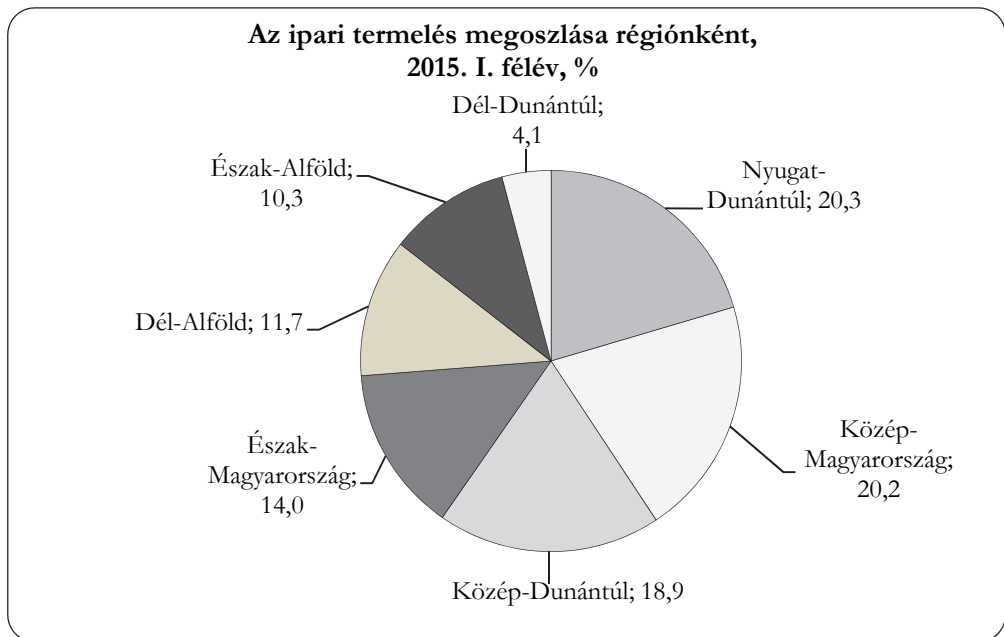
2015 január–júniusában a **létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült a termelés. A kibocsátás közel háromnegyedét adó, legalább 250 főt foglalkoztató **nagyvállalatok** termelési volumene 9,0%-kal haladta meg az egy évvel

korábbit. A **közepes** méretű vállalkozások (50–249 fő) kibocsátása 3,5%-kal emelkedett, mindkét értékesítési irányban nőttek az eladások. Az elsősorban hazai piacra termelő **kisvállalkozások** (5–49 fő) termelése 3,6%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban.

A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2015 I. félévében 4,5%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A termelékenység növekedése 2,9%-os létszámemelkedés mellett következett be. A feldolgozóiparban – az ipari átlagtól elmaradva – 4,3, az energiaszektorban 8,8%-kal emelkedett az egy alkalmazásban állóra jutó kibocsátás. A feldolgozóipari alágak döntő többségében nőtt a termelékenység, a legnagyobb mértékben (8,9%) a gyógyszergyártás területén. A legjelentősebb súlyt képviselő járműgyártásban 7,3%-kal növekedett az egy alkalmazottra jutó termelés. Mérséklődött a termelékenység a gép, gépi berendezés (1,7%), a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék (4,9%), valamint a vegyi anyag, termék gyártásában (5,2%).

2015 I. félévében mindegyik **régióban** bővült a termelés volumene, a legnagyobb mértékben (14%) Dél-Alföldön, a többi régióban 3,1 és 10% közötti mértékben.

11. ábra

2015 júniusában a megfigyelt **feldolgozóipari ágazatok összes új rendelése** 10%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Mindkét értékesítési irányban emelkedett a volumen: az új belföldi megrendeléseké 21, az új exportrendeléseké 8,5%-kal. Az ipari termelés motorjának számító járműgyártásban az új exportrendelések volumene 23%-kal

bővült. Az összes **rendelésállomány** volumene a hó végén 11%-kal meghaladta a 2014. júniusit, ami az elmúlt másfél év legalacsonyabb növekedési üteme.

Uniós összehasonlításban hazánk ipari kibocsátásának volumenváltozása 2015 január–júniusában – Írország mögött – a második legmagasabb volt. Az Európai Unió egészében (EU-28) az ipari termelés 1,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az adatot közlő 24 tagállam közül mindössze háromban (Hollandia, Görögország, Finnország) mérséklődött a termelés az egy évvel korábbihoz képest. A legnagyobb uniós nemzetgazdaság, Németország ipara 1,2%-kal bővült. Hazánk régiós versenytársai közül Szlovákiában 4,9, Lengyelországban 4,8, Csehországban 4,6 és Romániában 3,2%-kal nőtt az ipari termelés.

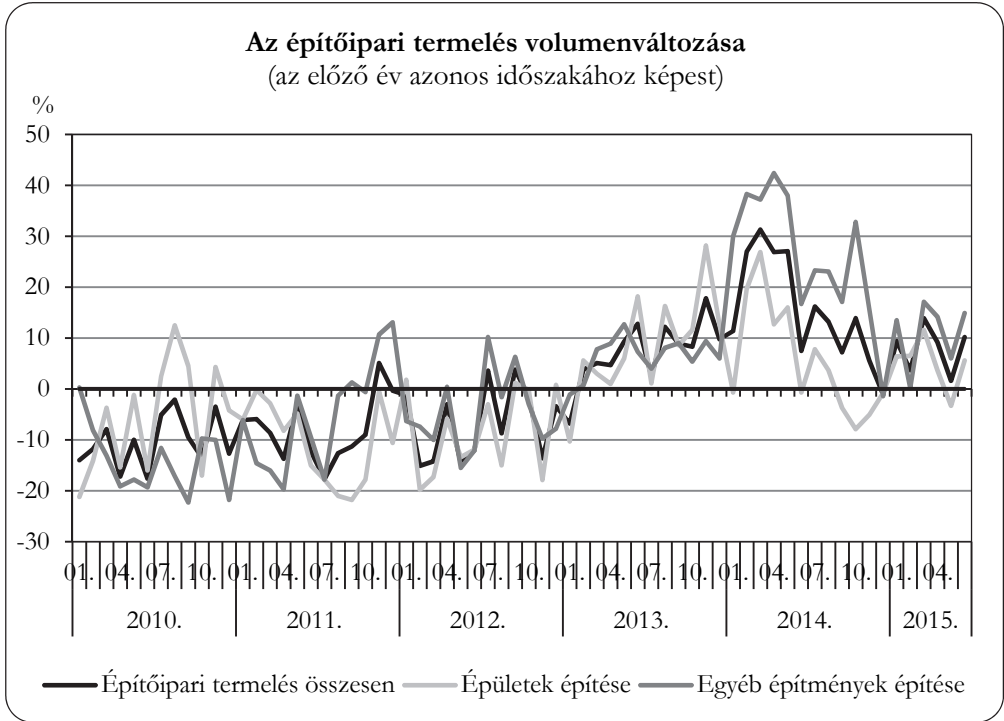
Építőipar

A 2013 februárjában bekövetkezett pozitív fordulat óta az építőipar teljesítménye növekszik. Az építőipari termelés volumene **2015 I. félévében** 8,0%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. Az építményfőcsoportok közül az épületek építése 4,9, az egyéb építményeké 11%-kal bővült.

Júniusban a változatlan áron számolt termelés 10,2%-kal volt több az egy évvel korábbinál. Mindkét építményfőcsoport termelése nőtt: az épületek építése 5,6%-kal haladta meg az egy évvel korábbi, itt elsősorban az ipari épületek építése volt jelentős. Az egyéb építmények építésének volumene 15%-kal emelkedett, ami az ország több területén folyó útépitési, vasút-felújítási munkákkal, illetve közműfejlesztésekkel függött össze. A 2010. év havi átlagához képest júniusban a termelés volumene mintegy ötödével emelkedett.

A szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint a termelés júniusban 0,5%-kal haladta meg a májusit.

12. ábra

Az **építőipari vállalkozások új szerződéskötései** 2014 májusa óta csökkennek, volumenük júniusban mintegy tizedével kisebb volt az egy évvel korábnál. Január–júniusban összességében 21%-kal kevesebb volumenű új szerződést kötöttek a vállalkozások, mint az előző év azonos időszakában.

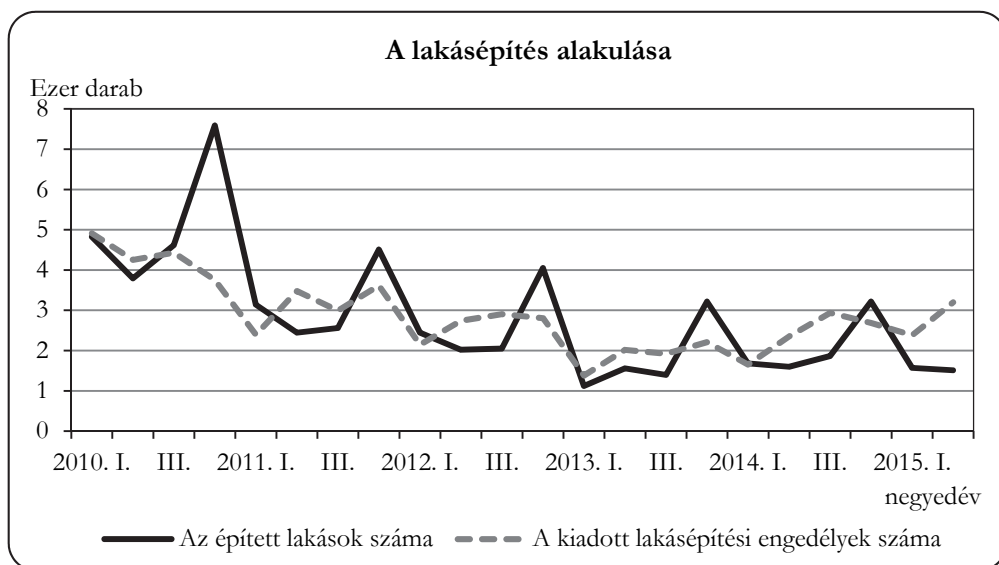
Az új szerződések elmúlt hónapokban tapasztalt visszaesése következtében a június végi **szerződésállomány** közel felével elmaradt a 2014. június végi magas bázistól. Az épületek építésének rendelésállománya 22, az egyéb építményeké 54%-kal csökkent.

Az **építőipar termelői árai** az I. félévben 2,3%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Az épületek építése ágazatban 2,8, az egyéb építmények építése ágazatban 1,2, a legnagyobb súlyú, speciális szaképítés ágazatban 2,7%-kal nőttek az árak.

Lakásépítés és lakáspiaci árak

2014-ben a lakásépítés elmozdult a mélypontról, éves szinten mintegy 15%-kal több lakást vettek használatba, mint az előző évben. 2015 I. félévében azonban nem folytatódott a bővülés, összesen 3083 új lakás épült, 6,0%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor 2014. január–júniushoz viszonyítva 39%-kal több lakás (5581 darab) építésére adtak ki engedélyt.

13. ábra

2015 első felében a **használatba vett lakások** száma a településtípusok közül a megyei jogú városokban mintegy negyedével, a községekben 1,3%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, míg Budapesten 15, a többi városban 21%-kal kevesebb lakás épült. Az **új lakásépítési engedélyk** számát tekintve mindegyik településtípusban nőtt az építési kedv, Budapesten 88%-kal több lakás építését tervezik, mint egy évvel korábban.

Az **építetőkör** összetétele gyakorlatilag nem változott az előző év azonos időszakához képest: a természetes személyek által épített lakások aránya 57, a vállalkozások által építetteké 42% volt. A budapesti lakásépítések sajátosságát mutatja, hogy a fővárosban használatba vett lakások 75%-át vállalkozások építették.

Az I. félévben használatba vett lakások átlagos alapterülete 99 m² volt, ugyanannyi, mint egy évvel korábban.

2015. január–júniusban 679 **lakás szűnt meg**, 40%-kal több az egy évvel korábbinál. A legtöbb lakás a kisebb városokban szűnt meg (230 darab), melynek leggyakoribb oka az avulás volt.

2014-ben élénkült az **ingatlanforgalom**: a lakáseladások száma 114 ezer darab volt, ami az előző évben regisztrált adásvételeket 28%-kal haladta meg. Az értékesített lakások zöme használt lakás volt. 2015. I. negyedévében – a rendelkezésre álló előzetes adatok alapján – folytatódott a lakáspiaci forgalom élénkülése. Az eddig regisztrált mintegy 19 ezer szerződéskötés közel negyedével haladja meg az előző év azonos időszakában, azonos feldolgozottsági szinten mért forgalom nagyságát.

2015. I. negyedévben az áremelkedés üteme tovább nőtt: a **használt lakások ára** átlagosan 4,4, az **új lakásoké** 3,6%-kal emelkedett. Az értékesített új lakások száma azonban továbbra sem jelentős: a teljes piaci forgalomból való részesedésük 2014-ben nem érte el a 3, 2015 I. negyedévében pedig a 2%-ot.

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi forgalom** 2013 folyamán kezdődött bővülése 2015 I. félévében is folytatódott. Az eladások volumene 2015 **júniusában** 7,2, **január–júniusban** 6,1%-kal nőtt, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint 6,2, illetve 6,1%-kal. Májushoz képest egy hónap alatt a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint a forgalom 0,6%-kal emelkedett.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2015 I. félévében 3,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké) 3,5, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,9%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** forgalma 2015 első hat hónapjában 8,5%-kal nőtt. Ezen belül az összes tevékenységcsoportban növekedtek az eladások: a textil-, ruházati és lábbeliüzleteké, valamint a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzleteké egyaránt 12, az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelemé 11, a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszerek-kiskereskedelemé 6,5, a nemélelmiszer-forgalom több mint negyedét adó bútort-, műszacikk-üzleteké pedig 1,5%-kal. A termékek széles körére kiterjedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 25%-kal emelkedett.

7. tábla

A kiskereskedelmi forgalom alakulása, 2015. január–június

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes	47,9	+3,3
Ebből:		
élelmiszer jellegű vegyes	37,5	+3,5
élelmiszer-, ital-, dohányáru	10,4	+2,9
Nem élelmiszertermék	35,0	+8,5
Ebből:		
iparcikk jellegű vegyes	3,4	+11,0
textil-, ruházati és lábbeli	5,4	+11,6
bútor-, műszacikk	9,4	+1,5
könyv-, számítástechnika-, és egyébiparcikk	7,6	+11,5
gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer	6,5	+6,5
használatcikk-kiskereskedelem	0,5	+16,2
csomagküldő és internet kiskereskedelem	2,2	+25,3
Üzemanyag	17,1	+8,8
Kiskereskedelem összesen	100,0	+6,1

Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma 2015 I. félévében 8,8%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 12%-kal mérséklődött.

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** eladási volumene – a 2014 első hat havi 3,1%-os emelkedést követően – 2015 I. félévében 2,8%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

Az **Európai Unióban (EU-28)** – az Eurostat munkanaphatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volumene a 2014. I. félévi 1,9%-os növekedés után 2015 I. félévében átlagosan 2,8%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint két tagállam (Luxemburg és Finnország) kivételével mindegyik országban nőtt a forgalom. A legnagyobb mértékű bővülés Lengyelországban (6,9%), a legnagyobb visszaesés pedig Luxemburgban (9,5%) volt.

Turizmus, vendéglátás

2015 I. félévében a **kereskedelmi szálláshelyeken** 4,4 millió vendég szállt meg, összesen 10,5 millió vendégéjszakára. A vendégek száma 7,9, a vendégéjszakáké 5,7%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

Az év első hat hónapjában 2,1 millió **külföldi vendég** 5,5 millió éjszakát töltött a kereskedelmi szálláshelyeken, ami 7,8, illetve 4,9%-kal több a megelőző év azonos időszakához képest. Az első félévben regisztrált vendégéjszakák száma alapján vizsgálva a legjelentősebb küldőpiacunk továbbra is Németország, mely a teljes külföldi kereslet 15%-át adta. A következő öt küldőország együttes forgalma a teljes külföldi forgalom 31%-át fedte le. Ezen országok közül az Egyesült Királyság, Ausztria, Olaszország és Csehország turistáinak forgalma nőtt (6,9–25%-kal), a német és az orosz turisták kereslete viszont továbbra is csökkent (4,3, illetve 30%-kal). A brit keresletben mért markáns (25%-os) növekedéshez hozzájárult a font 12%-os erősödése a forinthez képest, valamint a javuló szigetországi gazdasági teljesítmény. (A European Travel Commission 2015. I. félévi jelentése szerint²¹ az unióban csak Litvánia, Szlovákia és Lettország regisztrált hazánkénál nagyobb növekedési ütemet a brit forgalomban.) Az orosz forgalom 2010 óta tartó évi két számjegyű bővülése 2014 folyamán – az ukrán válság miatt Oroszországra vonatkozó nyugati szankciók, illetve a rubelválság folyományaként – megtorpant. Bár a rubel 2015 I. félévében már 25%-kal erősödött a magyar fizetőeszközhöz képest, az orosz gazdasági mutatók továbbra is kedvezőtlenül alakultak, a termelés csökkent, a háztartások fogyasztási kiadásai zsugorodtak²². Az orosz vendégforgalom csökkenésének üteme ugyanakkor fokozatosan csillapodik, júniusban 16% volt, amiben szerepet játszik, hogy májusban és júniusban már az alacsony bázishoz képest bekövetkezett hanyatlást mutatják az adatok.

A kereskedelmi szálláshelyekre 2015 I. félévében 2,3 millió **belföldi vendég** érkezett, 7,9%-kal több, mint egy évvel korábban. Az általuk eltöltött éjszakák száma 5,0 millió volt, ami 6,6%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. 2015 júniusában az összes működő szálláshely mintegy héttizedében mód volt rá, hogy a vendég Széchenyi Pihenőkártyával rendezze a számlát. 2015 I. félévében összesen 6,8 milliárd forint értékben fizettek ezzel a fizetőeszközzel a belföldi vendégek, ami folyó áron 1,6%-kal meghaladja az egy évvel korábbi szintet.

A kilenc **turisztikai régió** közül hétben nőtt a vendégéjszakákban mért forgalom (2,6–10,4% közötti mértékben), a Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon kiemelkedő, 10%-ot meghaladó volt a növekedés üteme. A Balatonnál és a Tisza-tónál

²¹ Forrás: [European Tourism 2015 – Trends and Prospects. Q2/2015](#). European Travel Commission. Január–májusi adatok alapján.

²² Forrás: OECD, [Main Economic Indicators adatbázis](#).

azonban 4,2, illetve 2,0%-os csökkenést mértünk. Ebben nagy szerepet játszott az oroszországi forgalom alakulása: az orosz vendégéjszakák a balatoni forgalomnak 2014 I. félévében a 36%-át adták. 2015 I. félévében a Balatonnál regisztrált orosz vendégéjszakák száma a korábbi hattizedére esett vissza. A forgalom alakulását befolyásolta az is, hogy a Balatonnál és a Tisza-tónál dinamikusán emelkedtek a szobaárak, Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon viszont csökkentek.

A **szállodák** szobakihasználtsága átlagosan 49,2% volt az I. félévben, 2,4 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban. A szállodai szobaárak 5,6%-kal haladták meg az egy évvel korábbi szintet, így az egy kiadható szállodai szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR) 11%-kal nőtt.

A **kereskedelmi szálláshelyek** 2015 első hat hónapjában összesen 158 milliárd forint bruttó **árbevétel**t realizáltak, folyó áron 9,4%-kal többet, mint egy évvel korábban. A bevételek több mint fele a szállásdíjából származott, bővülésük 11%-os volt. Az összes bevétel 22%-át adó vendéglátási bevételek 7,3, az ugyanilyen súlyú egyéb bevételek 8,0%-kal haladták meg az előző évi szintet.

2015 január–júniusában a **vendéglátóhelyek** eladási forgalma – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt – összesen 405 milliárd forint volt, ennek 84%-a a kereskedelmi, 16%-a a munkahelyi forgalomban keletkezett. A forgalom volumene az időszak átlagában 6,7%-kal nőtt, ami a kereskedelmi vendéglátás forgalmának 5,7, illetve a munkahelyi vendéglátás bevételeinek 13%-os növekedéséből adódott.

Szállítás, közlekedés

2015 I. félévében a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** lényegében ugyanakkora (0,2%-kal nagyobb) volt, mint egy évvel korábban. A növekedés a szállított tömeg 7,3%-os emelkedésével magyarázható, miközben az átlagos szállítási távolság rövidebbé vált. A teljesítményből 69%-os aránnyal részesedő közúti áruszállítás esetében 0,4%-os bővülés, a második legnagyobb forgalmú vasúti áruszállítás vonatkozásában 4,0%-os csökkenés volt. Valamennyi szállítási mód teljesítményét figyelembe véve a nemzetközi forgalom 2,1%-kal mérséklődött, míg a belföldi 8,1%-kal nőtt 2014 I. félévéhez képest.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye az I. félévben 1,4%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. A teljesítmény növekedése az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának következménye, az utazások száma ugyanis mérséklődött (–0,6%). A közlekedési eszközök közül a repülőgépek teljesítménye 8,1%-kal emelkedett 2014 I. félévéhez képest, ami túlnyomórészt a hosszabbá vált repülési távolsággal

magyarázható. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma** 4,7 millió fő volt az I. félévben, 12%-kal több²³ az egy évvel korábbinál. Az összteljesítményből 53%-os aránnyal részesedő autóbuszos közlekedés teljesítménye 0,8%-kal bővült, a vasúti közlekedése ezzel szemben 1,1%-kal mérséklődött. A kedvezően alakuló légi szállítás, valamint – kisebb részben – a nemzetközi autóbuszforgalom dinamikus, 19%-os növekedésének hatására a nemzetközi forgalom összteljesítménye számottevően emelkedett (9,8%). A belföldi forgalom teljesítménye ugyanakkor 0,9%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól, miután a két meghatározó közlekedési módnak, az autóbuszoknak és a vonatoknak a forgalma is 1% körüli mértékben maradt el a 2014 I. félévitől.

A **helyi személyszállításban** 1 milliárd 100 millió utazást regisztráltunk január–júniusban, 2,6%-kal többet a 2014. I. félévinél. Az emelkedés túlnyomórészt a metró és a földalatti forgalmának 12%-os bővülésével magyarázható, összhangban a 4-es metró 2014. március 28-ai megnyitásával. (A II. negyedévben a növekedés üteme már csak 1,9% volt.) Az utazások 52%-a autóbuszokon történt, ahol az utazók száma lényegében változatlan maradt, miután a régiók többségében bekövetkezett csökkenést csak ellensúlyozni tudta a közép-magyarországi növekedés. Az utazások számából mintegy egyötödös aránnyal részesedő, és ezzel a második legfontosabb helyi közlekedési eszközt jelentő villamosok esetében 1,4%-kal bővült a forgalom 2014 első hat hónapjához képest.

2015 I. félévében 94,4 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 22%-kal többet az egy évvel korábbinál. A bővülés nagyobbrészt a használt – kétévesnél idősebb – személygépkocsik forgalomba helyezésének emelkedésével magyarázható (32%), az új személygépkocsik forgalma ennél lényegesen kisebb mértékben nőtt (11%-kal). Az I. félév során forgalomba helyezett személygépkocsik 58%-a használt volt, ami 4 százalékponttal magasabb az egy évvel korábbinál.

²³ A repülőtér utasforgalma a külföldi légitársaságok forgalmát is magában foglalja, míg a teljesítmény kizárólag a magyar légi szállítók forgalmára vonatkozik.

*Társadalmi és jövedelmi folyamatok***Demográfiai helyzet**

2015 I. félévére az egy évvel korábbinál több születés és halálozás, valamint gyorsuló ütemű népességcsökkenés volt jellemző.

Az előzetes adatok szerint 2015 január–júniusában 44 167 **gyermek született**, 2,0%-kal (870 fővel) több az egy évvel korábbinál, így a születési arányszám 0,2 ezrelékponttal 9,0 ezrelékre emelkedett. Az év első öt hónapját a születések számának emelkedése jellemezte, júniusban viszont kevesebb újszülött jött a világra, mint 2014 ugyanezen időszakában.

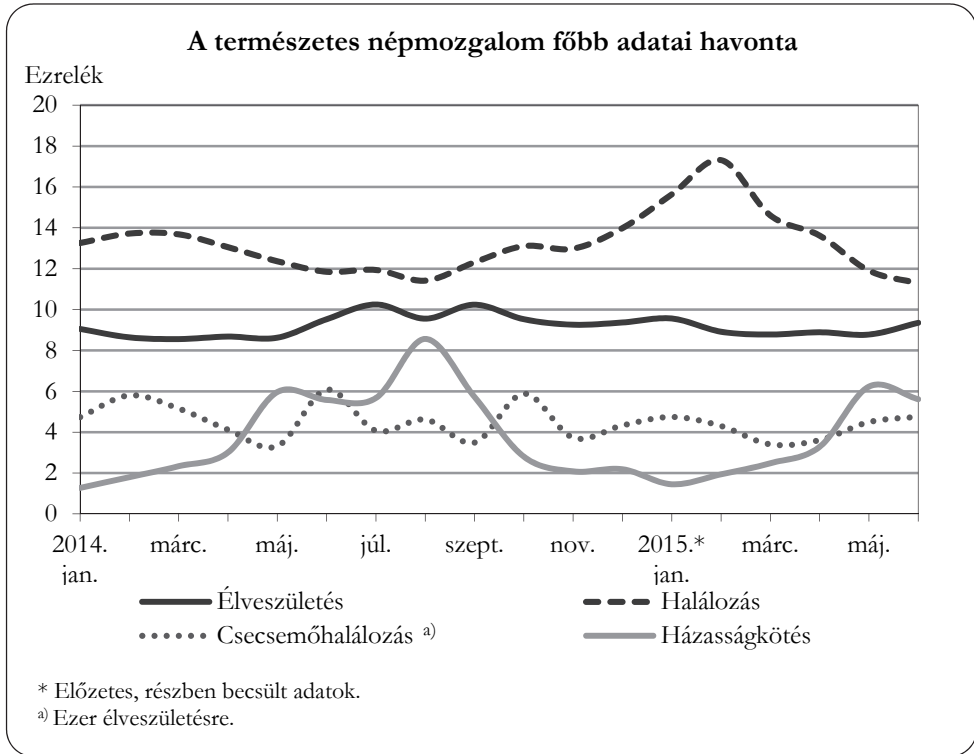
Az **elhunytak** 68 483 fős száma 2015 első hat hónapjában 7,8%-kal (4939 fővel) haladta meg az előző év azonos időszakit, a halálozási arányszám pedig 1,0 ezrelékpontos növekedés mellett 14,0 ezreléket tett ki. Az év első négy hónapjában több, májusban és júniusban átlagosan 4,5%-kal kevesebben haltak meg, mint egy évvel korábban. A legnagyobb mértékű növekedés január–februárban történt, amikor kiugróan, átlagosan 22%-kal többen haltak meg. Ebben meghatározó szerepet játszott az akkor tetőző influenzajárvány és az előző év alacsony bázisértéke. A **csecsemőhalandóság** első hathavi 4,2 ezrelékes mutatója 0,7 ezrelékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál.

2015. január–júniusban a **természetes fogyás** üteme gyorsult: a halálozások száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a születéseké. A természetes fogyásból adódó népességcsökkenés (24 316 fő) az egy évvel korábbihoz viszonyítva 20%-kal (4069 fővel) növekedett.

2015 I. félévében többen kötöttek **házasságot** a tavaly ilyenkorinál. Az időszak során 17 155 házasságot anyakönyveztek, ami 4,9%-kal (805-tel) haladta meg az előző év hasonló időszakit.

A **regionális népmozgalmi folyamatokat** tekintve 2015 első hat hónapjában a születésszám és a halálozások száma valamennyi régióban emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A születésszám növekedése Dél-Alföldön, a halálozások számának emelkedése pedig Közép-Dunántúlon volt a legjelentősebb (5,1, illetve 12%). 2015 I. félévében a természetes fogyás dinamikája mindegyik régióban gyorsult, legnagyobb mértékben Közép-Magyarországon (41%-kal).

14. ábra

Foglalkoztatottság, keresetek

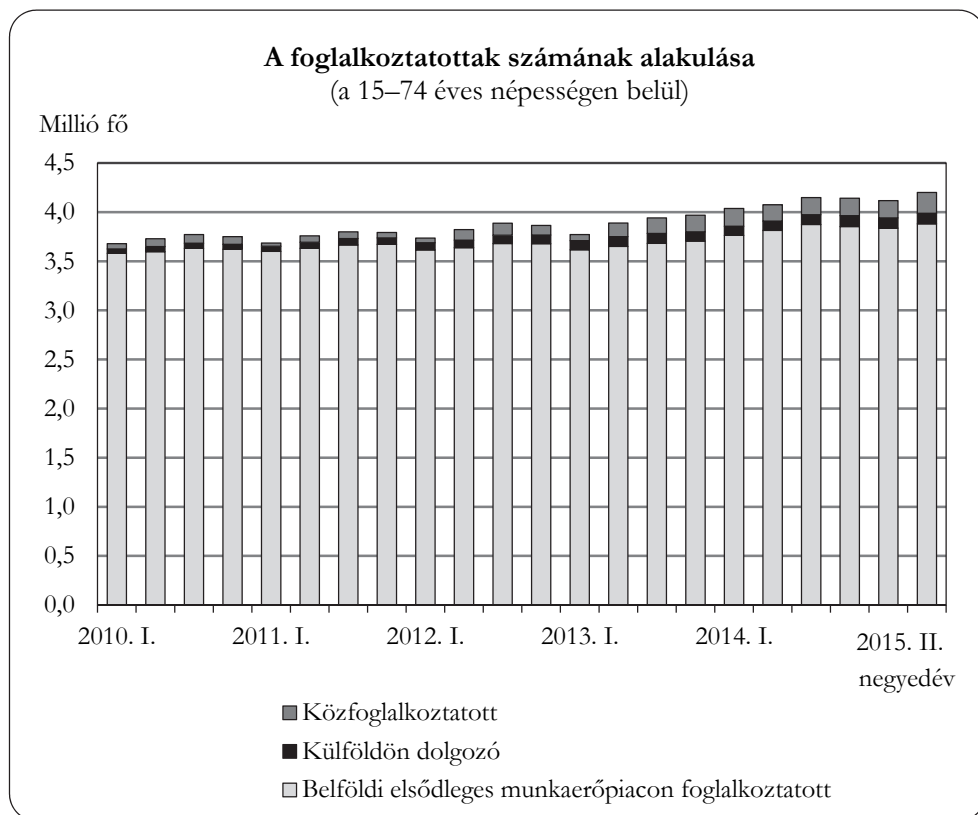
2015 I. félévében a korábbi időszakra jellemző tendenciák folytatódtak: a gazdaságilag aktívak rétege tovább szélesedett, ezen belül a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség mérséklődött, miközben folytatódott az inaktívok számának és arányának csökkenése.

Uniós összehasonlításban hazánk munkaerő-piaci pozíciója javult. A hazai foglalkoztatási arány és az uniós átlag közötti különbség tovább csökkent (3,3-ról 2,3 százalékpontra), miközben a munkanélküliségi ráta 2,5 százalékponttal volt alacsonyabb az uniós mutatónál. Magyarország stabilan az uniós foglalkoztatási és munkanélküliségi rangsorának középmezőnyében szerepel.²⁴

²⁴ A rendelkezésre álló legfrissebb adatok 2015 I. negyedévére és a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Az adatok forrása az Eurostat adatbázisa.

2015 II. negyedében a foglalkoztatottak száma – a 15–74 éves népességén belül – 4 millió 201 ezer fő volt, ami 126 ezerrel haladta meg az egy évvel korábbit. A foglalkoztatás növekedésének 54%-a a belföldi elsődleges munkaerőpiac, 36%-a a közfoglalkoztatottak, 10%-a pedig a külföldi telephelyen dolgozók létszámbővülésének eredménye. Ezen belül a 15–64 éves korcsoportban 4 millió 167 ezer főt foglalkoztattak, 123 ezerrel (3,0%-kal) többet a 2014. II. negyedénél. Ez utóbbi korcsoporthoz tartozó **foglalkoztatási arány** 63,8%-os értéke egy év alatt 2,5 százalékpontot emelkedett.

15. ábra

A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, esetükben a foglalkoztatási arány az előző év II. negyedévéhez viszonyítva 2,8 százalékponttal 70,1%-ra, míg a nőké 2,1 százalékponttal 57,6%-ra bővült. Mindhárom fő **korcsoportban** nőtt a foglalkoztatottság. A munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 25,2, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 80,6, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 45,1%-ra emelkedett. A foglalkoztatási arány mindegyik, az **iskolai végzettség** alapján képzett csoport esetében nőtt, ennek mértéke 1,2–2,7 százalékpont közötti volt. Továbbra is a legfeljebb alapfokú végzettségűek

foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, a felsőfokúaké pedig a legnagyobb, előbbieik foglalkoztatási aránya 33,4, utóbbiaké 82,0% volt 2015 II. negyedévében.

8. tábla

**A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és a munkanélküliségi rátája
főbb jellemzők szerint
(adott év II. negyedév)**

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2014	2015	2014	2015
Nemek szerint				
Férfiak	67,3	70,1	8,0	6,7
Nők	55,5	57,6	8,3	7,1
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	23,1	25,2	20,7	17,8
25–54 éves	78,8	80,6	7,2	6,1
55–64 éves	41,3	45,1	6,8	5,8
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapfokú	30,7	33,4	19,7	17,9
Középfokú, érettségi nélkül	69,0	71,6	8,9	7,2
Középfokú, érettségivel	64,4	66,7	6,8	5,9
Felsőfokú	80,8	82,0	3,2	2,4
Összesen	61,3	63,8	8,1	6,9

A **nemzetgazdasági ágak** közül a mezőgazdaságban, az építőiparban és a szolgáltató szektorban többen dolgoztak, mint 2014 II. negyedévében, míg az ipari ágazatokban lényegében ugyanannyian. A nemzetgazdaság 3,0%-os növekedési átlagát jelentősen meghaladó mértékű emelkedés jellemezte a mezőgazdaság, az építőipar, illetve a szolgáltató szektoron belül a tudományos és műszaki tevékenység, a művészet és szabadidő, továbbá a közigazgatás ágazatban foglalkoztatottak létszámát. (Ez utóbbi létszámalakulását a közfoglalkoztatottak száma erősen befolyásolta.) Az ipari ágazatok közül egyedül a feldolgozóiparban dolgoztak többen, mint egy évvel korábban, a bányászatban stagnált, a víz- és hulladékgazdálkodás, valamint az energiaipar területén pedig csökkenés történt. (A feldolgozóipar alágai közül a járműgyártás, a gyógyszeripar, a gép, gépi berendezés gyártása, valamint a textilipar területét jelentősen növekvő, míg a fa-, papír- és nyomdaipart, továbbá a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártását jelentősen csökkenő létszám jellemezte.) A szolgáltató ágazatok közül számottevően mérséklődött a foglalkoztatottak száma az információ és kommunikáció, valamint a pénzügyi szolgáltatás területén.

2015 II. negyedévében a **munkanélküliek száma** – szintén a 15–64 éves népesség körében – 309 ezer fő, a **munkanélküliségi ráta** 6,9% volt, előbbi 49 ezerrel (14%-kal),

utóbbi 1,2 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel korábbinál. (7% alatti munkanélküliségi rátát legutóbb 2004 IV. negyedévében mértünk.)

A férfiakat alacsonyabb szintű (6,7%) munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (7,1%), egyúttal az egy év alatt bekövetkezett rátajavulás mértéke is nagyobb volt a férfiaknál (1,3 százalékpont), mint a nőknél (1,2 százalékpont). A három fő **korcsoport** munkanélküliségi rátája egyaránt csökkent, a 15–24 éves fiataloké 17,8, a 25–54 éveseké 6,1, az 55–64 éveseké pedig 5,8%-ra. A munkanélküliségi ráta mindegyik **iskolai végzettség** szerinti kategóriában alacsonyabb lett az egy évvel korábbinál, legnagyobb mértékben a legfeljebb alapfokú, valamint az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek körében. Az iskolai végzettség szintje erősen befolyásolja a munkanélkülivé válást, mivel a legfeljebb alapfokú végzettségűek munkanélküliségi rátája hét-nyolcszor volt magasabb, mint a felsőfokú végzettségűeké.

A munkanélküliek 48,5%-a **tartósan**, azaz egy éve vagy annál régebben **munkanélküli**, arányuk némileg alacsonyabb volt a 2014. II. negyedévinél, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** egy év alatt 18,5-ről 19,0 hónapra emelkedett.²⁵

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint 2015. június végén a **nyilvántartott álláskeresők** 367 ezer fős száma 16%-kal maradt el az egy évvel korábitól. A fontosabb mutatók mindegyikét jelentős mértékű csökkenés jellemezte: a pályakezdő álláskereső fiatalok száma egy év alatt 17, a diplomásoké 13, a – nagy létszámú – szakképzelten álláskeresőké pedig 16%-kal esett vissza.

2015 II. negyedévében **területi szinten** kedvezően alakultak a munkaerő-piaci folyamatok: mindegyik régiót növekvő foglalkoztatás és csökkenő munkanélküliség jellemezte. Egy év alatt Észak-Magyarország munkaerő-piaci pozíciója javult leginkább. A foglalkoztatás szintje Közép-Magyarországon, Közép- és Nyugat-Dunántúlon volt a legmagasabb (67%-ot meghaladó), egyúttal itt a legalacsonyabb (4–5% körüli) a munkanélküliségi ráta, miközben Észak-Alföldön a legkisebb a foglalkoztatási arány (59% alatti) és a legnagyobb a munkanélküliség (több mint 11%). Jóllehet a területi különbségek 2014 II. negyedévéhez képest csökkentek, az egyenlőtlenségek továbbra is megmaradtak. **Megyei szinten** a legkedvezőbb munkaerő-piaci helyzetben Győr-Moson-Sopron, Fejér és Vas megye volt, a foglalkoztatási arány itt a legnagyobb (68,3–69,4%), miközben a munkanélküliségi ráta a legkisebb (2,2–4,3%). A legkedvezőtlenebb pozícióban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye volt, a foglalkoztatás szintje itt a legalacsonyabb (56,9%), a munkanélküliség pedig a legmagasabb (13,0%). Egy év alatt Borsod-Abaúj-Zemplén és Fejér megyében javultak leginkább a munkaerő-piaci mutatók, a foglalkoztatási arány egyaránt 5,4 százalékponttal nőtt, míg a munkanélküliségi ráta 3,4 és 3,1 százalékponttal visszaesett.

²⁵ A 15–74 éves népéségen belül.

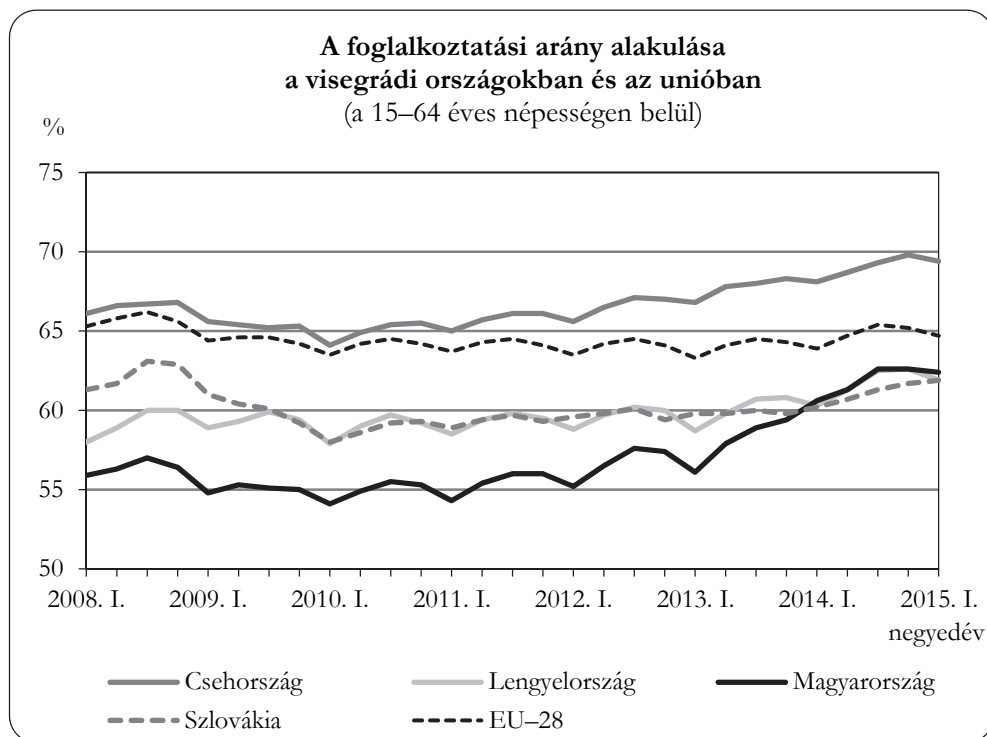
9. tábla

A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és a munkanélküliségi rátája régióként
(adott év II. negyedév)

Régió	(%)			
	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2014	2015	2014	2015
Közép-Magyarország	66,0	67,2	6,3	5,5
Közép-Dunántúl	64,2	67,5	5,7	4,3
Nyugat-Dunántúl	65,7	67,7	4,8	3,6
Dél-Dunántúl	58,1	61,0	8,6	7,4
Észak-Magyarország	54,5	59,1	11,3	8,7
Észak-Alföld	56,1	58,6	12,8	11,3
Dél-Alföld	59,4	61,6	9,3	8,4
Ország összesen	61,3	63,8	8,1	6,9

A rendelkezésre álló legfrissebb, **2015 I. negyedévére** vonatkozó adatok alapján – a 15–64 éves népesség körében – mind az **unió** átlagát, mind a tagországok döntő többségét tekintve a munkaerő-piaci folyamatok kedvezően alakultak: a foglalkoztatási arány nőtt, a munkanélküliségi ráta csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az EU-28 átlagában a foglalkoztatási arány 64,7, a munkanélküliségi ráta 10,3% volt. A legnagyobb mértékű foglalkoztatási arány-növekedés és munkanélküliségi ráta-csökkenés Bulgáriát, Észtországot, Lengyelországot, Litvániát és Spanyolországot jellemezte. Ezzel szemben Finnországban, Franciaországban és Romániában a főbb munkaerő-piaci mutatók romlottak: a foglalkoztatás csökkent, a munkanélküliség nőtt 2014 I. negyedévéhez viszonyítva. A foglalkoztatás szintje Dániában, az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Németországban és Svédországban volt a legmagasabb (72,4–74,0%), a legalacsonyabb pedig Görögországban (49,2%) és Horvátországban (53,8%). A munkanélküliségi ráta – az egy év alatt bekövetkezett jelentősebb mérséklődés ellenére – továbbra is kiemelkedő volt Görögországban és Spanyolországban (26,9 és 23,9%), emellett az ifjúsági munkanélküliség szintje ezekben az országokban a legmagasabb. (A 15–24 éves görög és spanyol fiatalok munkanélküliségi rátája meghaladta az 50%-ot. Az unió átlaga 21,5%-ot ért el, míg a magyar fiataloké 19,4%-ot.) A munkanélküliség szempontjából az unió tagországai közül Ausztria, az Egyesült Királyság, Németország és Málta volt a legkedvezőbb helyzetben, a ráta értéke 5,1–5,9% között alakult 2015 I. negyedévében.

16. ábra

2015 I. félévében – a kereseteket terhelő járulékok és a személyi jövedelemadó-szabályok változatlansága következtében – a **bruttó és a nettó átlagkeresetek** azonos mértékben, 3,5%-kal voltak magasabbak az egy évvel korábbinál. (A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva a bruttó és a nettó átlagkereset növekedési üteme szintén megegyezett, 3,4% volt.) A keresetek növekedési ütemét főként a minimálbérre és a garantált bérminimumra vonatkozó éves megállapodás, a közfoglalkoztatottak létszámalakulása, továbbá a szociális területen dolgozók bérkorrekciójának áthúzóó hatása befolyásolta. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű²⁶ havi bruttó átlagkeresete 243 200, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – nettó összege 159 300 forint volt. (A családi kedvezmények figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset 166 100 forintnak felelt meg.) A vállalkozásoknál alkalmazásban állók nettó 170 300 forintot kerestek, 3,7%-kal többet a 2014. január–júniusnál. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a költségvetésben dolgozók bére 158 900 forintot tett ki, 2,9%-kal meghaladva az egy évvel korábbit. A nonprofit szervezeteknél alkalmazottak nettó, közfoglalkoztatottak nélkül számított

²⁶ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

keresete egy év alatt 2,2%-kal, 152 200 forintra emelkedett. (A költségvetési intézmények és a nonprofit szervezetek kiemelését a közfoglalkoztatottak jelentős száma indokolja, ugyanis ebben a két gazdálkodási formában alkalmazzák 93%-ukat.)

10. tábla

A nettó átlagkeresetek alakulása, 2015. I. félév

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	az előző év = 100,0	forint	az előző év = 100,0
Versenyszféra	170 337	103,7	171 147	103,6
Költségvetés	138 384	102,6	158 935	102,9
Nonprofit szervezetek	140 561	104,7	152 208	102,2
Nemzetgazdaság összesen	159 308	103,5	167 256	103,4

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett körének, mintegy 194 ezer főnek – a korábbi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompensációt** fizettek. Ezen a címen a költségvetésben átlagosan havi bruttó 9900, a nonprofit szervezeteknél 9300 forint juttatást kaptak 2015 első hat hónapjában.

Közfoglalkoztatottként – majdhogynem kizárólag teljes munkaidőben – átlagosan 179 ezer főt alkalmaztak, számuk lényegében megegyezett az egy évvel korábbival. Körükben a bruttó átlagkereset összege 80 300 forint volt, 2,8%-kal több mint 2014 I. félévében.

A **nemzetgazdasági ágak** közül változatlanul a pénzügyi szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területén alkalmazásban állókat jellemezte kiemelkedő kereseti lehetőség: 328 és 303 ezer forintos nettó bérük a nemzetgazdasági átlag kétszerese körül alakult. Legkevesebbet, 96 és 102 ezer forintot az egészségügyben, valamint a vendéglátásban alkalmazásban állók kerestek, ez 36, illetve 40%-kal maradt el az átlagtól. A nettó keresetek egyedül a művészet és szabadidő területén volt alacsonyabb (4,8%-kal) a 2014. I. félévinél, a többi nemzetgazdasági ágat kisebb-nagyobb mértékű növekedés jellemezte. Leginkább az adminisztratív szolgáltatás, az egyéb szolgáltatás, a mezőgazdaság, a tudományos és műszaki tevékenység területén következett be a nemzetgazdaság átlagát jelentősebben meghaladó (6,1–7,6% közötti) emelkedés.

A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) havi **bruttó átlagkereset** összege 227 200 forint volt 2015 I. félévében, 3,3%-kal több az egy évvel korábbinál. (A rendszeres keresetek növekedési üteme 0,2 százalékponttal maradt el az átlagkeresetektől.) Ezen belül a versenyszférát 3,4, a költségvetést pedig 2,7%-os emelkedés jellemezte. A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – alapilletménye egy év alatt 3,0%-kal nőtt.

A nemzetgazdasági szintű átlagos havi **munkajövedelem** az előző év azonos időszakához képest 3,4%-kal, 255 700 forintra emelkedett. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,9%-át jelentette, szemben az egy évvel korábbi 4,6%-kal. A munkajövedelem kereseten felüli része a bányászat és a közigazgatás területén volt a legmagasabb (9,2 és 8,0%), az oktatásban és az egészségügyben pedig a legalacsonyabb (2,6 és 2,7%).

2015 I. félévében a nettó nominális kereset növekedése négy régióban (Közép- és Nyugat-Dunántúlon, Észak-Magyarországon, Dél-Alföldön) magasabb volt a nemzetgazdaság átlagánál, ugyanakkor három régió (Közép-Magyarország, Dél-Dunántúl és Észak-Alföld) esetében elmaradt attól. (A dél-dunántúli régióon belül található a megyei kereseteket tekintve a két szélsőérték, míg Tolna megyében kiemelkedő, 5,6%-os emelkedés történt, addig Baranya megyében ez mindösszesen 0,7% volt.) Továbbra is Közép-Magyarországon volt a legmagasabb, Észak-Alföldön pedig a legalacsonyabb a nettó átlagbér összege. Az országon belüli bérkülönbségek növekedését mutatja, hogy e két régió közötti bérdifferentia egy év alatt közel 3 ezer forinttal, 69 ezer forintra emelkedett.

11. tábla

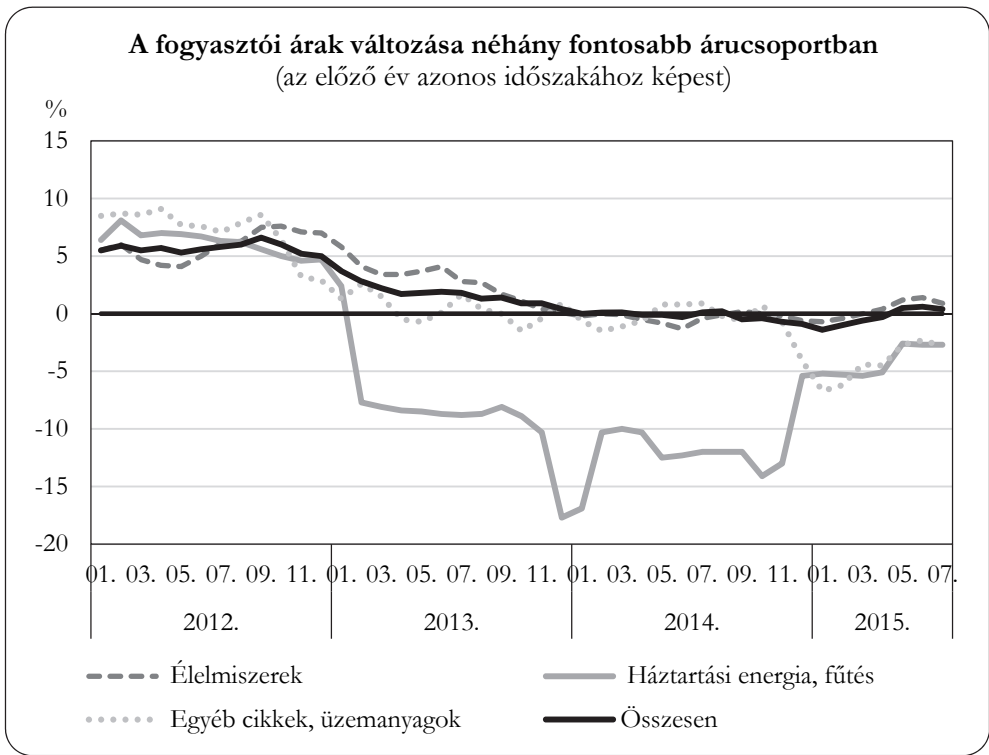
A keresetek regionális jellemzői, 2015. I. félév

Régió	Nettó átlagkereset	A nemzetgazdasági átlagtól való eltérés	Változás az előző évhez képest
	forint	%	
Közép-Magyarország	192 061	+20,6	+3,3
Közép-Dunántúl	148 051	-7,1	+4,3
Nyugat-Dunántúl	151 535	-4,9	+4,9
Dél-Dunántúl	133 140	-16,4	+3,1
Észak-Magyarország	128 189	-19,5	+3,7
Észak-Alföld	122 667	-23,0	+2,8
Dél-Alföld	127 724	-19,8	+4,5
Ország összesen	159 308	X	+3,5

Fogyasztói árak

A **fogyasztói árak** 2015 első négy hónapjában – egyre lassuló ütemben – csökkentek az előző év azonos időszakához képest, májusban azonban az árszínvonal emelkedni kezdett. **Júliusban** az árak 0,4%-kal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban, melynek hátterében – a bázishatás mellett – elsősorban az idényáras élelmiszerek és a szeszes italok, dohányárak drágulása állt. Összességében **2015 január–júliusában** a fogyasztói árak 0,3%-kal mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest, amihez elsősorban a háztartási energia és az üzemanyagok árának csökkenése járult hozzá.

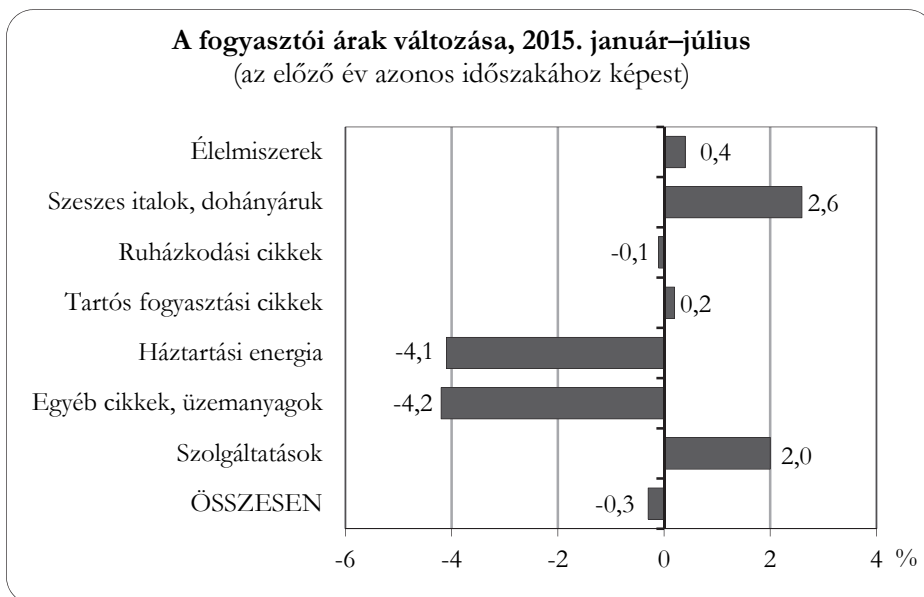
17. ábra

2015 első hét hónapjában a **javak főbb csoportjai** közül a legnagyobb mértékben, 4,2%-kal az egyéb cikkek (lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos cikkek, gyógyszerek, járműüzemanyagok, valamint kulturális cikkek) árszínvonala csökkent, ezen belül a járműüzemanyagokért 11%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint egy évvel korábban. Szintén jelentős mértékben, 4,1%-kal csökkent a háztartási energia fogyasztói ára, ezen belül a vezetékes gázért 3,6, az elektromos energiáért 5,7, a távfűtésért 3,4%-kal kellett kevesebbet fizetni. A tűzifa és a szén ára ugyanakkor 2,1, illetve 2,8%-kal

emelkedett. Az élelmiszerárak mérsékelt ütemben, 0,4%-kal emelkedtek, bár a csoporton belül jellemzőek a szélsőségek. A hús, hal és készítményeik 1,1, a tej 4,5, a sajt 5,3, a liszt 4,5, a cukor pedig 17%-kal lett olcsóbb, miközben a tojás 6,0, az idényáras élelmiszerek, azaz a burgonya, a friss zöldség, gyümölcs átlagosan 7,0%-kal drágult. A házon kívüli étkezés is többre került, az előző év azonos időszakához képest 2,4%-kal. 2015 január–júliusában a ruházkodási cikkek árszínvonala 0,1%-kal mérséklődött. A tartós fogyasztási cikkek árai az éveken át tartó mérséklődés után idén áprilistól enyhe emelkedésnek indultak, az első hét hónap átlagában pedig 0,2%-kal emelkedtek. Ezen belül – a korábbi trendnek megfelelően – a kulturális cikkek évről évre olcsóbbak, a televízió ára 5,9%-kal csökkent egy év alatt. A járművek ára azonban átlagosan 2,2%-kal emelkedett, ezen belül az új személygépkocsiké 3,4, a használtaké 0,1%-kal. A főcsoportok közül továbbra is drágultak a szeszes italok, dohányárak (2,6%), ezen belül leginkább a tömény italok ára kúszott felfelé, az egy évvel korábbihoz képest 8,7%-kal. A szolgáltatások árszínvonala 2,0%-kal emelkedett, ezen belül a pénzügyi szolgáltatásoké 3,7, a közlekedési szolgáltatásoké 1,9, a lakbér, lakásszolgáltatás díja pedig 1,1%-kal nőtt. Az egyes szolgáltatások közül a legnagyobb mértékben az egészségügyi szolgáltatások és a szemétszállítás drágult, 7,6, illetve 5,0%-kal.

18. ábra

Az árváltozások a **lakosság egyes csoportjait** különböző mértékben érintik, eltérő jövedelmi szintjük és – részben ebből adódóan – eltérő fogyasztási szerkezetük miatt. 2015 első hét hónapjában az alacsony és a magas jövedelmű háztartások esetében 0,2, a

közepes jövedelműek, valamint a nagycsaládosok esetében 0,4%-kal mérséklődtek a fogyasztói árak. A legnagyobb mértékben (0,5%) az aktív háztartások esetében csökkent az átlagos árszínvonal, miközben a nyugdíjasok esetében enyhe áremelkedés (0,2%) volt tapasztalható. Ez elsősorban a járműüzemanyagok árának jelentős, 11%-os süllyedésével magyarázható, hiszen az aktív háztartások fogyasztási szerkezetében magasabb arányt képviselnek a közlekedéssel, azon belül is az üzemanyagokkal kapcsolatos költségek, mint a nyugdíjasokéban.

12. tábla

A fogyasztói árak változása a kiemelt lakossági csoportokban
(az előző év azonos időszakához képest)

Lakossági csoport	2014	2015.	
		július	január–július
Aktív háztartások	-0,1	+0,2	-0,5
Alacsony jövedelmű háztartások	+0,2	+0,5	-0,2
Közepes jövedelmű háztartások	-0,3	+0,3	-0,4
Magas jövedelmű háztartások	+0,0	+0,4	-0,2
3 és több gyermekes háztartások	-0,1	+0,2	-0,4
Nyugdíjasok	-0,6	+0,8	+0,2
Összes háztartás	-0,2	+0,4	-0,3

Az **Európai Unió (EU-28)** előzetes harmonizált fogyasztóiár-indexe 2015 I. félévében 0,1%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. Legnagyobb mértékben Görögországban csökkentek az árak (1,8%), miközben a legnagyobb mértékben, 1,0%-kal Máltán emelkedtek.

Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek

2015 I. félévében 1,5%-kal emelkedett a személy sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek száma. A balesetek kimenetele súlyosabbá vált, mivel ugyan a súlyos balesetek száma enyhén (0,2%) csökkent, a halálos kimenetelűeké 5,1%-kal emelkedett. A 7 329 balesetben 295-en meghaltak, 2448-en súlyosan, 6794-an könnyebben sérültek. A balesetek során 673 gyermek sérült meg, közülük ketten életüket veszítették.

A balesetek túlnyomó többségét (62%) személygépkocsit vezetőik okozták, 11%-uk kerékpárosok, 10%-uk tehergépkocsit vezetőik hibájából történt. A balesetek legtöbbször

a sebesség nem megfelelő megválasztása (31%), az elsőbbség meg nem adása (25%), és szabálytalan irányváltoztatás (24%) miatt következtek be.

A balesetek 71%-a lakott területen belül, 29%-a lakott területen kívül történt, és mindössze 2,3%-uknak volt helyszíne valamelyik autópálya. Az autópályák közül az M1-es (31%) volt a leginkább, és az M6-os a legkevésbé (6,5%) balesetveszélyes.

A balesetek 9,2%-ában játszott szerepet az alkohol, a leggyakrabban személygépkocsi vezetőik (54%) és kerékpárosok (24%) voltak az ezzel összefüggésbe hozható balesetek előidézői. 2014 I. félévéhez képest az ittasan okozott balesetek száma 10,3%-kal mérséklődött.

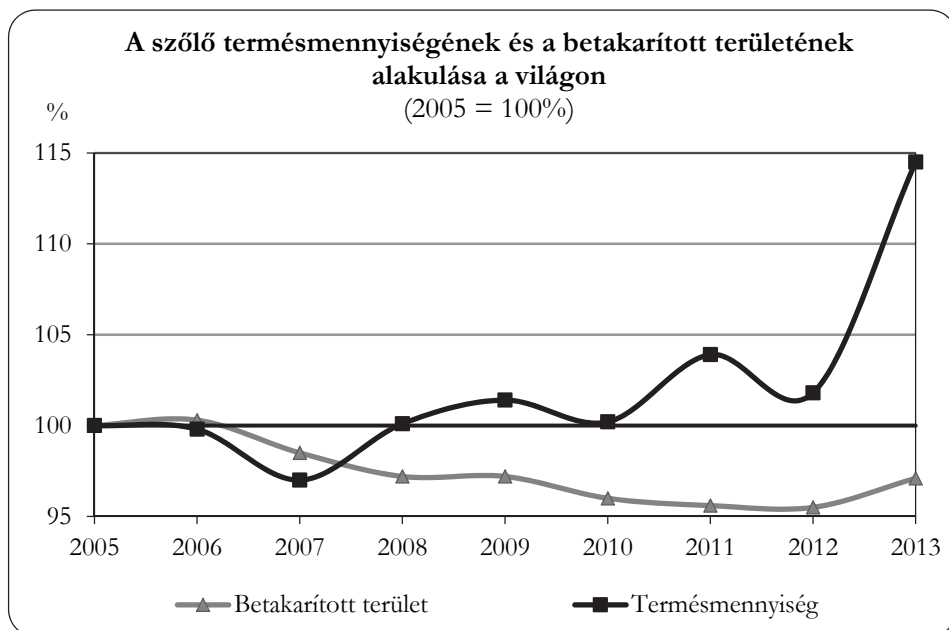
IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK

Szőlőtermesztés és bortermelet, kereskedelem és fogyasztás a világon

A legtöbb szőlő Európában terem, de jelentősen nő Ázsia részesedése

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezetének, a FAO-nak a 2013. évre vonatkozó adatai szerint a **szőlő globális termésmennyisége** 77,2 millió tonna volt, 15%-kal több, mint 2005-ben. A növekedés a termésátlag emelkedésével magyarázható, a betakarított terület 2013. évi nagysága (7,2 millió hektár) ugyanis 2,9%-kal elmaradt a nyolc évvel korábbtól. A FAO által számított termésátlag 2013-ban jelentősen nőtt az előző évhez képest (hektáronként 1,1 tonnával 10,8 tonnára), és nagy szerepe volt abban, hogy a 2013. évi termésmennyiség számottevően meghaladta a nyolc évvel korábbit. Hat év csökkenést követően 2013-ban a betakarított terület is nőtt az egy évvel korábbihoz képest (+1,7%), a termésmennyiség pedig 13%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

19. ábra

A szőlőtermés **földrészenkénti mennyiségét** tekintve 2013-ban a világtermés legnagyobb része, 38%-a Európában, közel harmada Ázsiában, valamivel több mint ötöde pedig Amerikában termett. E három földrész együttes részesedése meghaladja a 90%-ot, Afrika, valamint Ausztrália és Óceánia részesedése nem jelentős. Figyelemre méltó változás 2005-höz képest, hogy Európa aránya 5 százalékponttal csökkent a világtermésből, miközben Ázsiáé ugyanilyen mértékben nőtt²⁷. Amerikában a szőlőtermesztés a kontinens északi és déli részére egyaránt jellemző, a 2010–2013. években Észak-Amerika rendre 10, Dél-Amerika pedig 11%-kal részesedett a globális termésmennyiségből.

Az emberiség szőlőtermesztéssel 6-8 ezer évvel ezelőtt, a Közel-Keleten kezdett el foglalkozni. A borkészítés céljából történő szőlőtermesztés első tárgyi emlékeire a mai Grúzia területén bukkantak a régészek. A szőlő és bor számos helyen szerepel az Ó- és Újszövetségben, jelentőségük az ókori görögöknél és rómaiaknál is kiemelkedő volt. A szőlő három legfontosabb felhasználási formáját a bor, az étkezési szőlő és a mazsola jelenti, de más hasznosítási lehetőségek is adódnak. Ilyen például a szőlőlé és szőlőlé-koncentrátum gyártása, szelé vagy dzsem készítése, valamint az antocián pigment kivonása, amit az élelmiszeriparban színezőanyagként hasznosítanak. A mellékterméket jelentő magból kedvező élettani hatású olaj sajtolható. A bor ipari felhasználását pedig a borpárlatnak (konyak vagy pálinka) és a borecetnek a gyártása, valamint az etil-alkoholnak az energiatermelés céljából történő lepárlása jelenti.

Európában a szőlő **termésátlaga** (2013-ban 8,2 tonna/hektár) elmarad a többi kontinensen tapasztalttól, illetve a világlátlagtól (utóbbiától ugyanebben az évben 24%-kal). Az alacsonyabb európai terméshozam egyebek mellett azzal magyarázható, hogy ezen a földrészen a szőlőt elsősorban a bortermelés céljából termesztik, amelynek hozama elmarad a termést friss gyümölcsként, gyümölcsléként vagy mazsolaként hasznosító fajtákétól.

Európa részesedése a **betakarított terület** nagyságából még nagyobb, mint a termésmennyiségből: 2013-ban részesedése 50%-os volt. 2013-ban ugyanakkor a 2005. évinél 15%-kal kisebb területen, 3,6 millió hektárról szüreteltek szőlőt. Az európai termesztés 90%-a az Európai Unió tagállamaiban történik, ahol 2008 és 2011 között – a közös borpiaac zavarainak elhárítása érdekében, az 1,8 milliárd literre becsült bortültermelés csökkentése céljából – a szőlőültetvények kivágását ösztönző támogatási rendszert működtettek. Ázsiában és Amerikában az utóbbi nyolc év során ugyanakkor kétszámjegyű növekedés következett be a terület nagyságában, amelynek hatására Európa részaránya 7 százalékponttal mérséklődött.

²⁷ 2000-hez képest még jelentősebb változások következtek be: Európa részesedése 13 százalékponttal csökkent, Ázsiáé 10 százalékponttal nőtt.

A **világ országai közül** Kína²⁸ természetesen a legtöbb szőlőt 2013-ban, s a 11,6 millió tonnás termésmennyisége kétszerese volt a nyolc évvel korábbiaknak. A 2005. évi rangsorban még csak ötödik helyezést elérő távol-keleti ország 2010-ben előzte meg a rangsort addig vezető Olaszországot. Kínán kívül számottevő termésmenyekekedés jellemezte még Indiát és Chilét. Franciaországban és Olaszországban ugyanakkor csökkent a szőlő termésmennyisége. 2013-ban a világtermés 71%-át a tíz legnagyobb termésmennyiséggel rendelkező országban szüretelték le. Hazánkban ugyanebben az évben 494 ezer tonna szőlő termett, amely a 21. legnagyobb termésmennyiség volt a világon.

2012-ben a **szőlőtermés értéke a világon** – a FAO számítása szerint – 64 milliárd dollár volt, szemben a hét évvel korábbi 41 milliárd dollárral. A szőlőtermés értéke a 2006–2012. években éves átlagban 6,8%-kal nőtt, lényegesen nagyobb mértékben, mint a mennyiség a 2006–2013. esztendőök során (1,7%). Az értékadat nagyobb mértékű növekedése az egységárak emelkedését jelzi. A **szőlőexport globális értéke** 2012-ben 7,2 milliárd dollár volt a FAO adatai szerint, 82%-kal több, mint 2005-ben. Az export értékének a termelési értékhez viszonyított aránya (11%) lényegesen nagyobb, mint a kivitel mennyiségének a részesedése a világtermés mennyiségéből (5,9%), ami azt jelzi, hogy a nemzetközi kereskedelembe a magasabb egységárú – étkezési – szőlő kerül.

13. tábla

A világ legjelentősebb szőlőtermesztő országai, 2013

Rangsor	Ország	Mennyiség, millió tonna	A mennyiség éves átlagos változása 2005-höz képest, %	Termés- átlag, ¹⁾ tonna /hektár	Érték, ^{a)} 2012, milliárd USA- dollár	Az érték éves átlagos változása 2005–2012 között, %
1.	Kína	11,55	9,0	15,8	12,28	24,1
2.	Olaszország	8,01	-0,8	11,4	2,77	-4,3
3.	Egyesült Államok	7,74	1,1	19,6	4,91	5,0
4.	Spanyolország	7,48	2,7	7,9	4,09	1,0
5.	Franciaország	5,52	-2,6	7,3	11,11	3,3
6.	Törökország	4,01	0,5	8,6	2,99	-1,3
7.	Chile	3,30	4,9	15,0	2,09	16,8
8.	Argentína	2,88	0,2	12,3	1,88	4,2
9.	India	2,48	5,9	21,0	1,20	8,5
10.	Irán	2,05	-4,5	9,9	1,27	14,0
	Világ összesen	77,18	1,7	10,8	64,32	6,8

^{a)}A FAO által számított adatok.

²⁸ A FAO országangsoraiban alkalmazott megközelítéssel azonos módon Kína alatt „Kína, anyaországot” értjük, amely nem tartalmazza Hongkong, Makaó és Tajvan adatát.

Étkezési szőlőt Kínában, mazsolát az Egyesült Államokban állítanak elő a legnagyobb mennyiségben

Az emberiség a világ szőlőtermésének mintegy negyedét feldolgozatlanul fogyasztja el. Az **étkezési szőlő termésmennyisége** az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériumának (USDA) adatai szerint a 2013/14-es termésévben 20,1 millió tonna volt a világon. A legnagyobb, 8,1 millió tonnás termés Kínához kötődik. A második legnagyobb termesző India (2,5 millió tonna), a harmadik pedig Törökország volt (2,2 millió tonna). Az **étkezési szőlő fogyasztásában** szintén Kína áll a rangsor elején, amit India követ a sorban. Kína fogyasztása az elmúlt néhány év során több millió tonnával nőtt, és a – borszőlőnél drágább – csemegeszőlő világtermelésben elért részaránynövekedése hozzájárulhatott a szőlő globális szinten tapasztalt drágulásához. A negyedik helyezett Törökországban, ahol az iszlám vallás tiltja az alkohol fogyasztását, 2,0 millió tonna szőlőt fogyasztottak el a 2013/14-es termésévben, csupán 15%-kal kevesebbet, mint a tőle 6,6-szer népesebb Európai Unióban. Ami a **csemegeszőlő külkereskedelmét** illeti: az Európai Unió, valamint az Egyesült Államok évi 5–600 ezer tonnás szőlőimportot bonyolít le, bár utóbbi ország exportja is jelentős. (Importban a fő partnere Chile, exportban pedig Kanada, valamint Mexikó.) Behozatalban még Oroszország, Kína, Kanada és Hong Kong említhető meg. Exportban Chile a világelső, a második helyezett Egyesült Államokat pedig Peru, a Dél-afrikai Köztársaság és Törökország követi a sorban. Az **európai uniós országok** unión belüli exportforgalma 2014-ben – az Eurostat adatai alapján – 954 ezer tonna volt étkezési szőlőből, amelyből a legnagyobb forgalmat Olaszország (405 ezer tonna) bonyolította le.

Az USDA adatai szerint a 2013/14-es termésévben a **mazsolatermelés** globális mennyisége 1,2 millió tonna volt, amit mintegy 5 millió tonna szőlő felhasználásával lehetett előállítani. (Szárítás közben a szőlő a tömegének háromnegyedét veszíti el.) A világon a legtöbb mazsolát az Egyesült Államok termeli (2013/14-ben 371 ezer tonna); a termelés Kalifornia államra koncentrálódik. A legutóbbi termésévben százezer tonnát meghaladó mennyiség jellemezte még Törökországot, Kínát és Iránt. Az Európai Unió lényegében a teljes fogyasztását (2013/14-ben 332 ezer tonna) importból fedezi, a legnagyobb szállítója Törökország (186 ezer tonna). Az Egyesült Államok a legutóbbi termésévben 159 ezer tonna mazsolát exportált, ezzel – Törökországot követően és Iránt megelőzve – a második legfontosabb exportőr volt a világon.

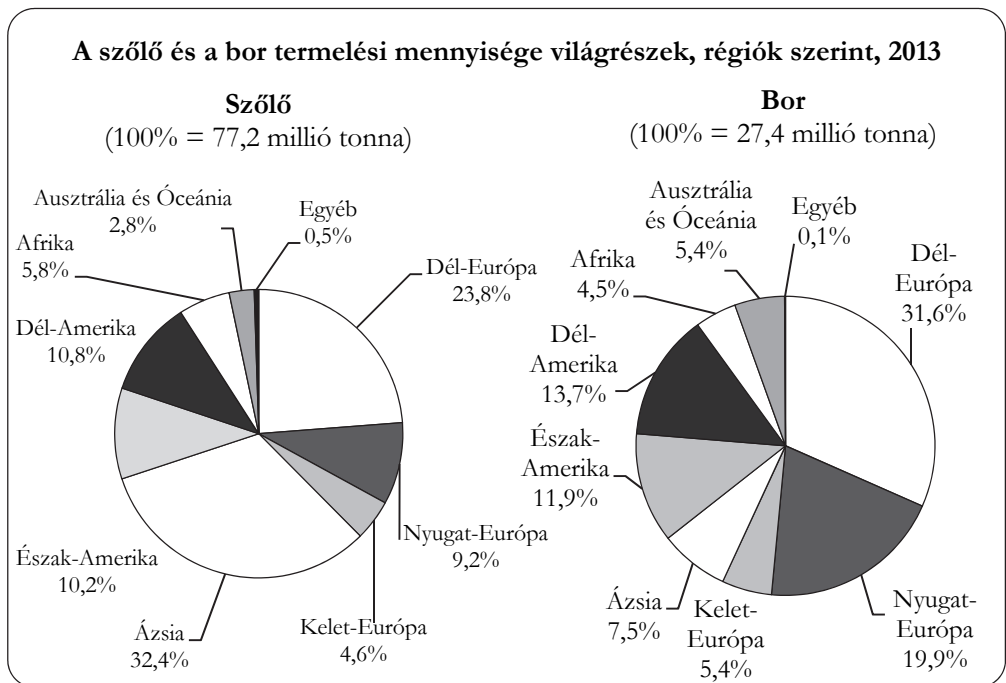
A világ bortermelésének Európa a központja, de dinamikusan nő Chile és Kína termelése

A világ **bortermelése** 2013-ban 27,4 millió tonna volt. Ezt a mennyiséget mintegy 40 millió tonna szőlőből állították elő, amellyel a bor a szőlő legfontosabb felhasználási formáját jelenti. 2005–2013-ban a bor globális termelési mennyiségét illetően az egyik év

növekedését jellemzően a rákövetkező év csökkenése követte, a 2013. évi mennyiség 3,9%-kal maradt el a nyolc évvel korábbtól.

A világ bortermeléséből Európa részesedése jelentősebb, mint a szőlőből (57, illetve 38%). Európa részaránya ugyanakkor a bortermelésben is jelentősen csökkent 2005 és 2013 között (–8 százalékpont). Érdekesség ugyanakkor, hogy amíg a szőlő termesztésében leginkább Ázsia részaránya növekedett, addig a bortermelésben Amerikáé (20%-ról 26%-ra). 2013-ban az Európai Unió a globális bormennyiség 52%-át termelte meg, részaránya 2005-ben ugyanakkor még 61%-os volt.

20. ábra

A világ legnagyobb bortermelője Franciaország, ahol 2013-ban 4,3 millió tonna bort készítettek. Európában – Franciaországon kívül – még két nagy, 1 millió tonnánál több bort termelő ország van: Olaszország és Spanyolország. Mindhárom országban jelentősen csökkent a termelés 2005-höz képest. (A 2005-ben még harmadik Olaszországot meg is előzte az Egyesült Államok, ahol 11%-kal nőtt a termelés.) A nagy növekedést felmutató országok között az 5. helyezett Chilét lehet legelőször említeni, amelynek termelése nyolc év alatt több mint 1 millió tonnával emelkedett. Kína termelése ugyanennyi idő alatt mintegy negyedével nőtt. Hazánk 2013-ban a 15. legnagyobb termelő volt a világon. Érdekes ugyanakkor figyelembe venni, hogy a szőlőtermesztés éghajlati

igényei olyanok, hogy a világ több mint 200 országa közül csak mintegy 70 országban készítenek bort.

14. tábla

A világ legjelentősebb bortermelő országai, 2013

Rangsor	Ország	Mennyiség, ezer tonna
1.	Franciaország	4 293
2.	Olaszország	4 107
3.	Egyesült Államok	3 217
4.	Spanyolország	3 200
5.	Chile	1 832
6.	Kína	1 700
7.	Argentína	1 498
8.	Ausztrália	1 231
9.	Dél-afrikai Köztársaság	1 097
10.	Németország	841
..
15.	Magyarország	262
	Világ összesen	27 422

A bor exportjában Franciaország és Olaszország, az importjában pedig az Egyesült Államok és Németország emelkedik ki

A bor nemzetközi kereskedelme lényegesen jelentősebb, mint a gyorsan romló szőlő²⁹. 2012-ben a bor globális exportja 10,3 millió tonna, illetve 32,8 milliárd dollár volt a FAO adatai szerint.³⁰ A bor 2012-ben az ötödik legnagyobb értékben kereskedett termék volt az – állati eredetű termékeket is magában foglaló – agrártermékek rangsorában. (A legnagyobb értékben a szójababbal kereskedtek, amelyet a búza, a pálmaolaj és a kukorica követett.) A bor világexportja jelentősen bővült 2005 és 2012 között, az utóbbi év kereskedelmi mennyisége 31, értéke pedig 59%-kal haladta meg a hét évvel korábbit. E növekedések pedig azzal együtt következtek be, hogy a gazdasági világválság hatása a borkereskedelem piacán is érződött: 2008-ban a kereskedett mennyiség 2,9%-kal mérséklődött, a rákövetkező évben pedig az érték 15%-kal esett vissza az egy évvel korábbihoz képest.

A világ legnagyobb borexportőrei – mennyiség és érték szerinti adatok alapján is – az Európai Unió legnagyobb mennyiségű szőlőt termesztő és bortermelő országai:

²⁹ A szőlő globális exportja 4,1 millió tonna, illetve 7,2 milliárd dollár volt 2012-ben.

³⁰ Ugyanebben az évben a mezőgazdasági termékek világexportja 1337 milliárd dollár volt, amely érték 7,3%-kal részesedett a globális termékexportból.

Franciaország, Olaszország és Spanyolország. Figyelmet érdemel ugyanakkor, hogy a mennyiség szerint harmadik legnagyobb borexportőr ország, Franciaország az értékatad alapján messze a legnagyobb kivitel bonyolította le 2012-ben. Az eltérés abból fakad, hogy a francia borok drágák, egységáruk (6,4 dollár/kg) több mint kétszerese a világtálagnak. Az Eurostat adataiból számítva például a francia pezsgő exportban számított egységára (13,0 euró) 3,9-szerese az olasz, és 5,2-szerese a spanyol pezsgőének³¹. A palackos bor exportjában is Franciaország a legdrágább e három ország közül, ráadásul a palackos bor a francia exportmennyiségből mintegy héttizedes aránnyal részesedett 2012-ben, míg Spanyolország kivitelében – a palackosnál lényegesen olcsóbb – hordós bor³² volt a legnagyobb volumenben külföldre szállított bortermék.

15. tábla

A világ legjelentősebb borexportáló országai, 2012

Mennyiség szerint				Érték szerint			
rang-sor	ország	ezer tonna	legfontosabb partnerország	rang-sor	ország	millió dollár	legfontosabb partnerország
1.	Olaszország	2 105	Németország	1.	Franciaország	10 053	Egyesült Királyság
2.	Spanyolország	2 095	Franciaország	2.	Olaszország	5 991	Egyesült Államok
3.	Franciaország	1 565	Németország	3.	Spanyolország	3 121	Németország
4.	Chile	747	Egyesült Államok	4.	Ausztrália	1 957	Egyesült Államok
5.	Ausztrália	735	Egyesült Királyság	5.	Chile	1 783	Egyesült Államok
6.	Dél-afrikai Közt.	413	Egyesült Királyság	6.	Egyesült Államok	1 383	Kanada
7.	Egyesült Államok	401	Egyesült Királyság	7.	Németország	1 259	Hollandia
8.	Németország	395	Hollandia	8.	Új-Zéland	986	Ausztrália
9.	Argentína	373	Egyesült Államok	9.	Argentína	929	Egyesült Államok
10.	Portugália	334	Angola	10.	Portugália	905	Franciaország
	Világ összesen	10 343			Világ összesen	32 810	

Hazánk 2012-ben a FAO adatai szerint 52 ezer tonna bort szállított külföldre, amivel a 17. legnagyobb exportőr volt a világon. Borexportunk értéke 78,0 millió dollár volt, ami a 24. legnagyobb érték a világon. Az érték szerinti kedvezőtlenebb helyezés arra

³¹ A Szőlőtermesztők és Bortermelők Nemzetközi Szervezetének (OIV) adatai szerint 2013-ban Franciaország részesedése a pezsgőexport globális értékéből 53% volt.

³² A hordós borként exportált terméket lehetséges, hogy az importáló országban palackozzák. Az Egyesült Államokból Németországba szállított bor többségét például hagyományosan Németországban palackozzák.

utal, hogy olcsóbb egységárú borokat exportálunk, mint a mennyiségi rangsorban a hozzánk hasonló helyezést elérő országok.

Importban az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság és Németország a legnagyobb felvevőpiacok. A magas jövedelmű országok közül két ország, Japán és Svájc drága (6,0, illetve 6,3 dollár/kilogramm egységárú) borokat importál, ezzel csak az érték szerinti rangsor első tíz országa közé kerültek be, a mennyiség szerintibe nem. Oroszország esetében ezzel szemben az egységár (1,6 dollár/kilogramm) a felét sem érte el a világtágnak (3,3 dollár/kilogramm), amellyel az érték szerinti rangsorban hat helyezéssel hátrébb került, mint a mennyiség szerintiben.

16. tábla

A világ legjelentősebb borimportáló országai, 2012

Mennyiség szerint				Érték szerint			
rangsor	ország	ezer tonna	legfontosabb partnerország	rangsor	ország	millió dollár	legfontosabb partnerország
1.	Németország	1 527	Olaszország	1.	Egyesült Államok	5 059	Olaszország
2.	Egyesült Királyság	1 304	Olaszország	2.	Egyesült Királyság	5 012	Franciaország
3.	Egyesült Államok	1 168	Olaszország	3.	Németország	3 114	Olaszország
4.	Oroszország	662	Olaszország	4.	Kanada	1 976	Franciaország
5.	Franciaország	599	Spanyolország	5.	Kína	1 581	Franciaország
6.	Kína	394	Franciaország	6.	Japán	1 549	Franciaország
7.	Hollandia	381	Franciaország	7.	Belgium	1 236	Franciaország
8.	Kanada	377	Olaszország	8.	Svájc	1 187	Franciaország
9.	Belgium	313	Franciaország	9.	Hollandia	1 140	Franciaország
10.	Olaszország	266	Spanyolország	10.	Oroszország	1 060	Olaszország
	Világ összesen	10 133			Világ összesen	33 445	

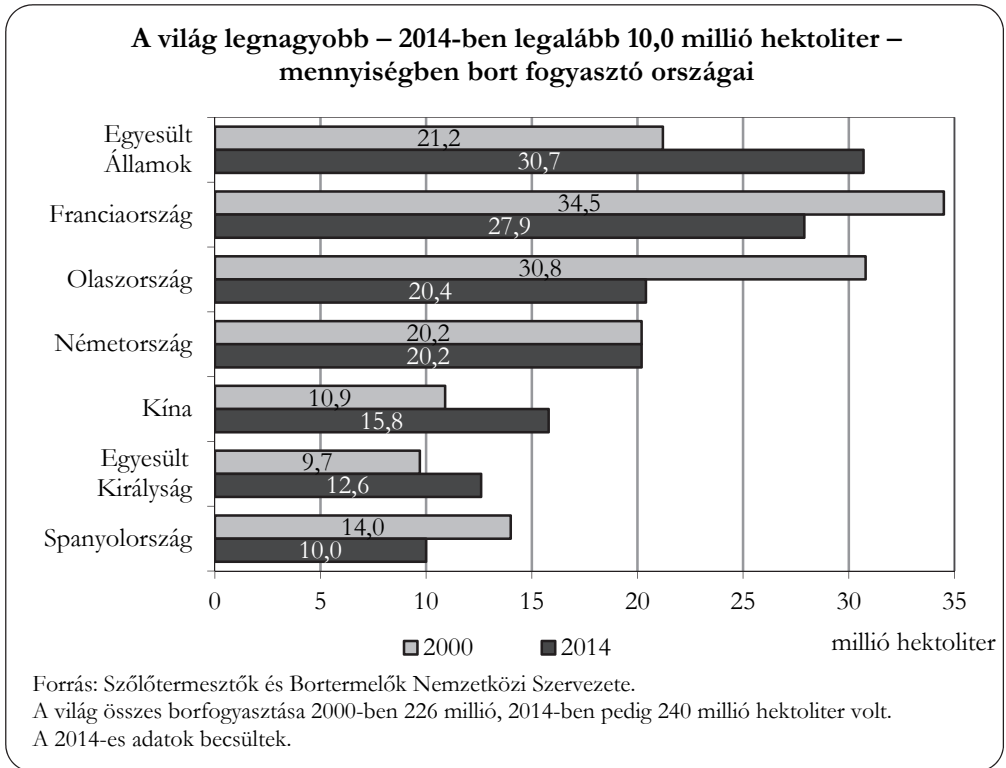
A világ borfogyasztása stagnált az utóbbi években

A Szőlőtermesztők és Bortermelők Nemzetközi Szervezetének becslése szerint 2014-ben **a világ borfogyasztása** 240 millió hektolitert tett ki, lényegében ugyanannyit, mint a 2009–2013. években. A borfogyasztás 2000 és 2007 között összességében 12%-kal nőtt, s a csúcspontot jelentő 2007-ben 252 millió hektoliter volt. 2008-ban és 2009-ben – a gazdasági világválság hatására – ugyanakkor 240 millió hektoliterre csökkent az elfogyasztott mennyiség. 2013-ban a borfogyasztás 6%-át a pezsgők jelentették, ezek fogyasztása 2003–2013 során lényegesen nagyobb mértékben nőtt, mint a boré, előbbi

30, utóbbié pedig 4%-kal bővült. A fogyasztói szokások változásának hatására a pezsgőfogyasztás egyre kevésbé korlátozódik az év végére.

A **világ legnagyobb borfogyasztója** 2014-ben is az Egyesült Államok volt, fogyasztása 2000-hez képest 45%-kal nőtt. Az Egyesült Államokon kívül számottevően emelkedett a fogyasztás Kínában, az Egyesült Királyságban és – a 3. ábrán nem szereplő országok közül – Oroszországban, valamint Ausztráliában. Az USDA adatai szerint Franciaországban és Olaszországban ugyanakkor – ahol a borfogyasztás a kultúra és tradíció része – évtizedek óta csökken³³. Olaszországban például az 1970-es években még 110 liter volt az egy főre jutó éves borfogyasztás, 2014-ben viszont már a 40 litert sem érte el. A tendencia egyrészt az alkoholfogyasztás-ellenes kampányok hatásával magyarázható, másrészt többek között azzal, hogy a fiatal generáció más alkoholdermékeket (sör, likőr, pálinka) részesít előnyben a borral szemben.

21. ábra

³³ Szintén csökkenő tendencia figyelhető meg több más, hagyományosan nagy bortermelő ország fogyasztásában is, úgymint Spanyolország és Argentína esetében.

Magyarország és az Egyesült Államok közötti gazdasági kapcsolatok

2013 júniusában az Európai Bizottság felhatalmazást kapott, hogy tárgyaljon az Egyesült Államokkal egy szabadkereskedelmi megállapodás létrehozásáról a két gazdasági hatalom között.³⁴ Az egyezmény célja, hogy a gazdasági kapcsolatok erősödjenek, az uniós vállalkozások kevesebb korlát mellett léphessen piacra az észak-amerikai országban.

Uniós tagállamként a szerződés hatással lehet hazánk Egyesült Államokkal szembeni gazdasági kapcsolataira. A két világháború között az Egyesült Államok a világ vezető hatalmává vált, 2013-ig – vásárlóerő-paritáson számolva – a legnagyobb nemzetgazdaságnak számított globális szinten. Magyarország és az Egyesült Államok közötti gazdasági kapcsolatok fokozatosan elmélyültek a 20. század során. A nagy földrajzi távolságok ellenére élénk külkereskedelmi forgalom zajlik a két ország között, az egyesült államokbeli tőke pedig meghatározó a magyar gazdaság működésében.

*Az Egyesült Államok gazdasági helyzete*³⁵

Hosszú ideje az Egyesült Államok számít a világ legnagyobb nemzetgazdaságának, 2014-ben – vásárlóerő-paritáson, a Nemzetközi Valutaalap számításai alapján – a globális GDP 16%-át állították elő az észak-amerikai országban. Az elmúlt években fokozatosan mérséklődött az Egyesült Államok részesedése, elsősorban az ázsiai térség dinamikus növekedése miatt. (2000-ben a világ GDP-jének 21%-a keletkezett az USA-ban.) 2014-ben az Egyesült Államok bruttó hazai terméke folyó áron 17,4 ezer milliárd dollár volt.

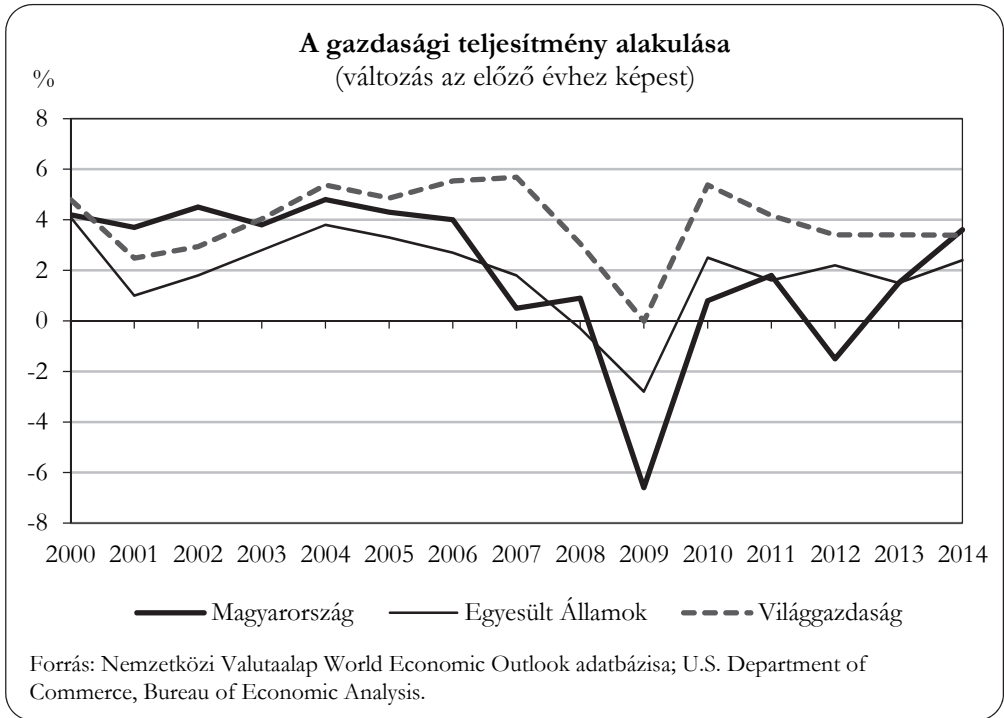
Az USA **gazdasági teljesítménye** 2000 és 2007 között évente átlagosan 2,7%-kal nőtt. A gazdasági és monetáris folyamatokban jelentős fordulatot hozott a 2008 őszi kibontakozó pénzügyi válság, ami gyorsan éreztette hatását a reálgazdaságban is: a bruttó hazai termék volumene 2008-ban már mérséklődött (0,3%), 2009-ben pedig a csökkenés mértéke 2,8%-ra gyorsult. 2010-et már a recesszióból való kilábalás jellemezte. 2010 és 2014 között a GDP évente átlagosan 2,0%-kal bővült. (A gazdasági teljesítmény 2015 első I. félévében 2,6%-kal³⁶ meghaladta az egy évvel korábbi szintet.) Az Egyesült Államok gazdasági növekedése – a krízis időszakát kivéve – jellemzően meghaladta a fejlett nemzetgazdaságok átlagát.

³⁴ Forrás: az [Európai Bizottság honlapja](#).

³⁵ Forrás: ENSZ; Federal Reserve; Nemzetközi Valutaalap; OECD; Standard & Poor's; S&P Capital IQ Sovereign Debt Report kiadványok; U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis; Világ gazdasági Fórum.

³⁶ Szezonálisan kiigazított.

22. ábra

Az Egyesült Államok gazdasági teljesítményét alapvetően meghatározza a háztartások **fogyasztása**, amely a GDP több mint kétharmadát jelenti. A gazdasági válság következtében 2008-ban és 2009-ben mérséklődött a háztartások fogyasztása, ezt követően viszont évente átlagosan 2,0%-kal növekedett. (2015 első felében a háztartások 3,2%-kal többet fogyasztottak, mint egy évvel korábban.) A magánszektor **beruházásai** – többévi növekedést követően – már 2007-ben mérséklődtek (3,1%-kal). A csökkenő tendencia 2009-ben érte el csúcspontját, amikor a beruházási teljesítmény 22%-kal visszaesett. A beruházás erőteljes csökkenése részben ingatlanpiaci folyamatok következménye (sok háztartás előrehozta az ingatlanvásárlását a krízis előtti időszakot jellemző könnyű hitelfelvétel miatt). 2010 és 2014 között átlagosan 7,7%-kal emelkedett a beruházások volumene.

A Fed 2008 vége óta nagyon alacsony szinten (0,00-0,25%) tartja az **alapkamatot**. Ezzel párhuzamosan viszont több alkalommal hajtott végre eszközvásárlási programot, mely keretében a Fed főként államkötvények és jelzálog fedezetű értékpapírok vásárlásával növelte a pénz mennyiségét a gazdaságban. Ennek célja a stabil gazdasági növekedés eléréséhez szükséges környezet biztosítása volt. 2014 folyamán a Fed lezárta az

eszközvásárlási programot. A monetáris politika szigorítását lehetővé tette az egyre alacsonyabb mértékű munkanélküliség és a mérsékelt infláció.

A gazdasági válságot megelőzően a **munkanélküliségi ráta** értéke 4–6% között mozgott. Az elmélyülő krízis következtében az állás nélküliek aránya 2009-ben 9,3%-ra nőtt, ami 2010-ben tovább emelkedett, 9,6%-ra. (Legalább ekkora arányú munkanélküliségre utoljára 1983-ban volt példa az Egyesült Államokban.) 2011 óta csökkenő tendenciát mutat a munkát keresők aránya, mértéke 2014-ben 6,2, 2015 január-júniusában 5,5% volt.

A gazdasági krízist megelőzően a **fogyasztói árak** emelkedése jellemzően 2–4% közötti volt. 2009-ben – a gazdasági teljesítmény csökkenésével párhuzamosan – egy deflációs folyamat alakult ki, 2010-ben viszont újra drágultak a fogyasztási termékek. A nyers- és alapanyagok világszintű áremelkedése következtében 2011-ben a fogyasztói árak átlagosan 3,2%-kal haladták meg az egy évvel korábbiakat, azóta viszont a pénzügyi válság üteme csökkenő tendenciát mutat. 2014-ben a drágulás mértéke 1,6% volt, 2015 első hat hónapjában viszont lényegében nem változtak (-0,1%) a fogyasztói árak.

Az Egyesült Államok **államháztartása** az elmúlt több mint 10 évben folyamatosan deficitese volt, 2008 óta a hiány mértéke meghaladja a GDP 5,0%-át. (2011 óta – a központi szintű kiadáscsökkentési programok és a védelmi kiadások lefaragása miatt – a kormányzati kereslet volumene folyamatosan mérséklődik, ami visszafogja a gazdasági teljesítmény növekedését.) A bruttó államadósság GDP-hez viszonyított aránya fokozatosan emelkedik, mértéke 2014-ben 104,8% volt. Ennek ellenére az USA a világ legalacsonyabb csődvesztésű országai közé tartozik. Az elmúlt években azonban két alkalommal is számottevően romlott az ország kockázati megítélése. 2011-ben az államadósság fenntarthatósága körüli bizonytalanságok miatt az egyik befolyásos hitelminősítő, a Standard & Poor's a hosszú lejáratú államadósságot az AAA kategóriából visszamosolygatta az AA+-ba. Szintén az államadósság szintjének felső határáról döntő politikai egyezség lassú megszületése miatt 2013 őszén az állami intézmények nagy része több napra részlegesen leállította a működését.

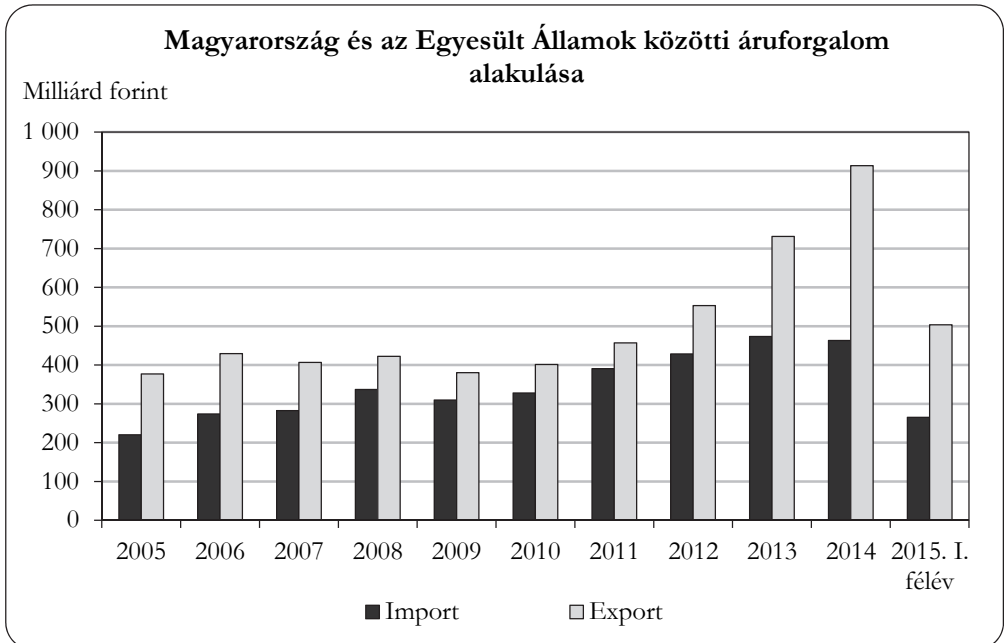
Az Egyesült Államok jelentős gazdasági méretéhez és globális gazdasági-politikai folyamatokban betöltött meghatározó szerepéhez magas **fejlettség** és életszínvonal párosul. A Nemzetközi Valutaalap számításai szerint az észak-amerikai ország 2014-ben – vásárlóerő-paritáson számolva – az egy főre jutó GDP rangsorában a 11. helyen állt a 187 megfigyelt ország között. (Hazánk a 49. legfejlettebb állam.) Az ENSZ által számított Human Development Index (HDI) értéke (2013-ban 0,914, 5. hely) alapján az Egyesült Államok a nagyon magas fejlettségű országok közé tartozik. (Magyarország ugyanekkor a 43. volt a ranglistán.) A Világgazdasági Fórum 2014/15-ös versenyképességi rangsorában az észak-amerikai ország a 3. legversenyképesebb államnak bizonyult. (Hazánk ebben az összevetésben a 60. volt.)

Jelentős többlet az áruforgalomban

Már az 1980-as években hazánk és az Egyesült Államok között jelentős áruforgalom zajlott. Az észak-amerikai ország az egyik legfontosabb Európán kívüli partnernek számított. Az 1980-as évek végén a behozatalunkból 2–3, a kivitelünkéből 3–4%-kal részesedett a tengerentúli állam és az egyenleget exporttöbblet jellemezte. Az elmúlt 25 évben hazánk külkereskedelmi kapcsolati rendszere átalakult, az Egyesült Államok súlya ugyanakkor alig változott az áruforgalmon belül.

Az elmúlt több mint 10 évben a Magyarország és az Egyesült Államok közötti termék-külkereskedelem³⁷ **egyenlegét** végig magyar többlet jellemezte. 2007-ig az exporttöbblet mértéke meghaladta a 100 milliárd forintot. A 2008 őszen kirobbant válság hatásaként – elsősorban a visszafogottabb egyesült államokbeli kereslet miatt – a többlet számottevően csökkent. 2011-ben mindössze 66 milliárd forinttal (320 millió amerikai dollárral) haladta meg az export értéke az importét. Azóta viszont az Egyesült Államokkal bonyolított termékforgalmunk újra dinamizálódott, ami a többlet növekedésével járt együtt. 2014-ben 451 milliárd forintos (2,0 milliárd dolláros), 2015 első hat hónapjában pedig 238 milliárd forintos (0,9 milliárd dolláros) aktívum keletkezett az áruforgalomban.

23. ábra

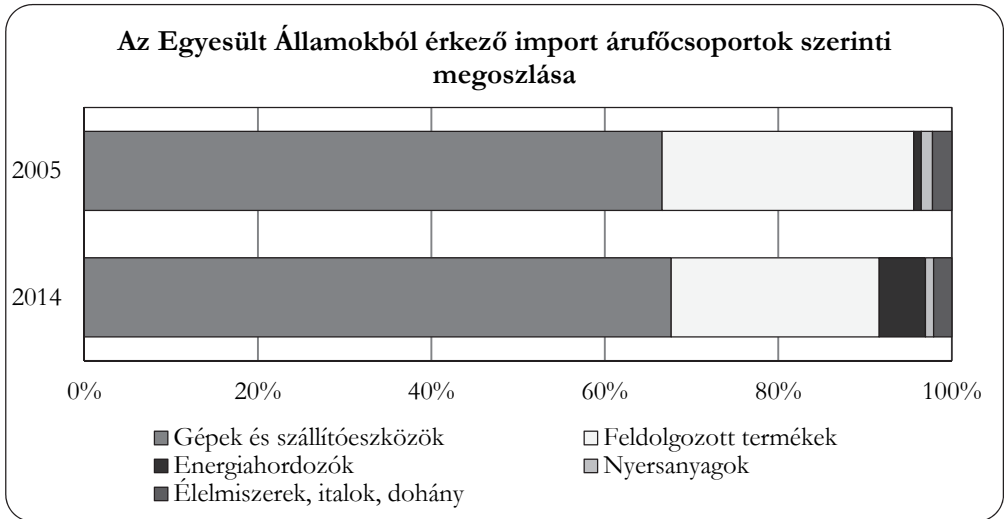

³⁷ A termék-külkereskedelem elemzése a SITC nomenklatúra szerint történt.

A hazai importigények egyik fontos forrásországa az Egyesült Államok. A **behozatal** értéke szerinti rangsorban az USA 2012 és 2014 között minden évben a 13. helyet foglalta el. Az amerikai kontinensről a legfontosabb, az Európán kívüli országok közül – Kína után – a második legjelentősebb partnerünk az import terén az Egyesült Államok. Az elmúlt években a termékbehozatal 2% körüli része (2014-ben 1,9%-a) érkezett a tengerentúli országból. 2008-ig fokozatosan emelkedett az import nagysága, amikor is elérte a 337 milliárd forintot (2,0 milliárd dollárt). A világgazdasági válság következtében a behozatal növekedése 2009-ben megtorpant, de ezt követően, 2010 és 2013 között dinamikusan, évente átlagosan 11%-kal emelkedett az import értéke. 2014-ben – egy kisebb csökkenés mellett – 463 milliárd forintnyi (2,0 milliárd dollárnyi), 2015 január–júniusában 265 milliárd forintnyi (1,0 milliárd dollárnyi) árut vásároltunk az Egyesült Államokból.

2005 és 2014 között az Egyesült Államokból érkező import 60-71%-át (2014-ben 68%-át) a **gépek és szállítóeszközök** jelentették. A legnagyobb súllyal 2014-ben az energiafejlesztő gépek és berendezések rendelkeztek, ezek az Egyesült Államokból érkező termékek negyedét jelentették. Ezen kívül még jelentős volt a részesedése az irodagép és gépi adatfeldolgozó berendezéseknek, valamint a villamos gép, készülék és műszer, és ezeknek az alkatrésze termékcsoporthoz. A **feldolgozott termékek** az elmúlt közel 10 évben veszítettek a részesedésükből: a 2005. évi 29%-kal szemben 2013-ban már csak 20, 2014-ben 24%-át adták a behozatalnak. Az árufőcsoporton belül nagy súllyal bírnak a nemfémek ásványi anyagból készült termékek, valamint a szakmai-, tudományos-, ellenőrző műszerek és készülékek. A nagy földrajzi távolság ellenére 2014-ben az Egyesült Államokból vásárolt termékek 5,3%-a az **energiahordozók** körébe tartozott. (Az árufőcsoport aránya 2011-ben rekordmértékű, 14% volt.) A behozatalt szinte teljes egészében a szén, koks és brikett alkotta termékkör jelentette, amelynek a teljes importjából 2014-ben 44%-kal részesedett az Egyesült Államok. A behozatalon belüli arányokat tekintve az **élelmiszerek** általában 1,8-2,3% közötti részesedéssel (2014-ben ennek a 40%-a zöldségfélék és gyümölcsök) rendelkeztek az elmúlt években, a **nyersanyagok** pedig marginális szerepet játszanak.

24. ábra

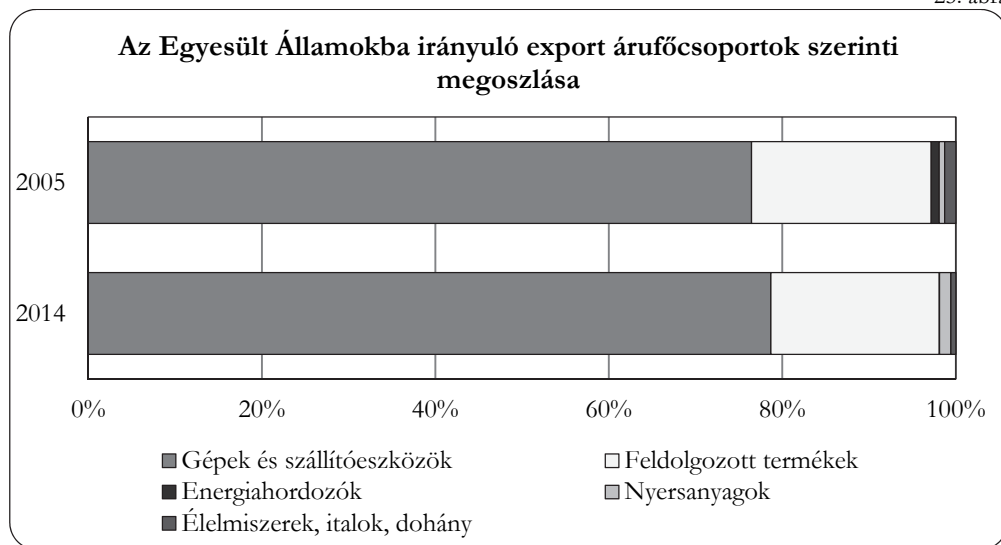

Az Egyesült Államok a magyar export legfontosabb Európán kívüli felvevőpiacának számít. Az elmúlt években a **termékexport** országok szerinti rangsorában az észak-amerikai ország a 10. és a 14. hely között mozgott, 2014-ben a 10. volt. A kivitel értéke 2006-ig fokozatosan emelkedett, ezt követően évekig 400 milliárd forint körül ingadozott. 2011-ben új lendületet kapott az export, és 2014-ben már 914 milliárd forintnyi (4,0 milliárd dollárnyi) árut értékesítettünk az Egyesült Államokban, ami a teljes magyar kivitel 3,5%-át jelentette. (2015 I. félévében az USA-ba irányuló export értéke 504 milliárd forint /1,8 milliárd dollár/ volt).

Az Egyesült Államokba irányuló export szerkezetében nem történt jelentős változás az elmúlt években. A kivitelen belül a legjelentősebb tételt a **gépek és szállítóeszközök** jelentik: 2004 óta az árucsoport részesedése 70-80% között mozog. (Az árucsoport teljes exportjából az Egyesült Államok 2014-ben 5,0%-kal részesedett.) 2014-ben a legjelentősebb tételt, az árucsoport közel harmadát a közúti járművek értékesítése jelentette, amely teljes kivitelének 5,5%-a az amerikai országba irányult. Az árucsoport 17%-át jelentő irodagépek és gépi adatfeldolgozó berendezések USA-beli piaca 12%-kal részesedett a termékkör összes külföldi eladásából. A **feldolgozott termékek** aránya (2014-ben 19%) az elmúlt években – 2008. évet kivéve – 19-25% között ingadozott. (A árucsoport teljes kivitelének 1-2%-a az észak-amerikai országba irányult.) A feldolgozott termékeken belül – hasonlóan a behozatalhoz – a szakmai-, tudományos-, ellenőrző műszerek és készülékek, valamint a nemfémes ásványi anyagból készült termékek bírnak nagy részesedéssel. Az előbbi termékkör teljes exportjának 5,7, az utóbbiának 6,6%-a az Egyesült Államokban realizálódott 2014-ben. A **nyersanyagok** 2009-ig 1% alatt, azóta

viszont afelett részesednek az exportból. Az árufőcsoport szinte teljes egészét az állati és növényi eredetű nyersanyagok, valamint a nyers-, szintetikus és regenerált gumik jelentik. Előbbi termékkör 2014. évi teljes kivitelének 9,2, az utóbbiának 14%-a irányult az észak-amerikai országba. A kivitelben csekély aránnyal rendelkeznek az **energiahordozók** és az **élelmiszerek**.

25. ábra

Folyamatosan bővül a szolgáltatásexport nagysága

Magyarország és az Egyesült Államok közötti **szolgáltatás-külkereskedelem**³⁸ **egyenlegét** – az áruforgalommal ellentétben – deficit jellemzi, ami a forgalom bővülésével párhuzamosan mérséklődött az elmúlt években. (A hiány elsősorban az üzleti szolgáltatások importtöbbletének következménye.)

2010 óta fokozatosan emelkedik az egyesült államokbeli cégek által a magyar partnereknek nyújtott szolgáltatások értéke. Az **importforgalom** 2014-ben 456 milliárd forintot (2,0 milliárd amerikai dollárt) tett ki. A behozatal döntő részét az üzleti szolgáltatások jelentették, melyek aránya 2008 óta 80 és 86% közötti, 2014-ben 83% volt. Az egyesült államokbeli cégektől igénybe vett szállítási szolgáltatások részesedése 7-13% között alakult, a kormányzati szolgáltatásoké viszont az 1,0%-ot sem érte el 2008 és 2014 között.

³⁸ A szolgáltatás-külkereskedelem adatai az idegenforgalmi, a szállítási, az üzleti, valamint a kormányzati szolgáltatások forgalmát egyaránt tartalmazzák.

Az Egyesült Államokba irányuló **szolgáltatásexport** értéke az elmúlt években emelkedő tendenciát mutatott. 2014-ben a magyar vállalkozások 390 milliárd forint (1,7 milliárd dollár) értékben nyújtottak szolgáltatást az egyesült államokbeli partnereknek. A kivitel jelentős részét az üzleti szolgáltatások adták, arányuk 2008 óta jellemzően nő, 2014-ben 64% volt (2008-ban 54%). A szállítási szolgáltatások részesedése ezzel szemben a 2008. évi 14%-ról 2014-re 7,1%-re csökkent. A kormányzati szolgáltatások aránya egyik évben sem érte el a 1,0%-ot.

Az Egyesült Államokból irányított leányvállalatok meghatározók a hazai gazdaság működésében³⁹

Az Egyesült Államok gazdasági szereplői 2013 végén 586 milliárd forintnyi közvetlentőke-befektetéssel⁴⁰ rendelkeztek Magyarországon. Az elmúlt közel tíz évben az észak-amerikai országból érkező **tőkebefektetések** a hazánkba beáramló tőke állományának egyre kisebb részét jelentik: 2005-ben az összes külföldi tőke 3,9, 2013-ban pedig már csak a 2,9%-át jelentette az egyesült államokbeli tőke. Ennek ellenére az észak-amerikai ország a tíz legnagyobb befektető közé tartozik.

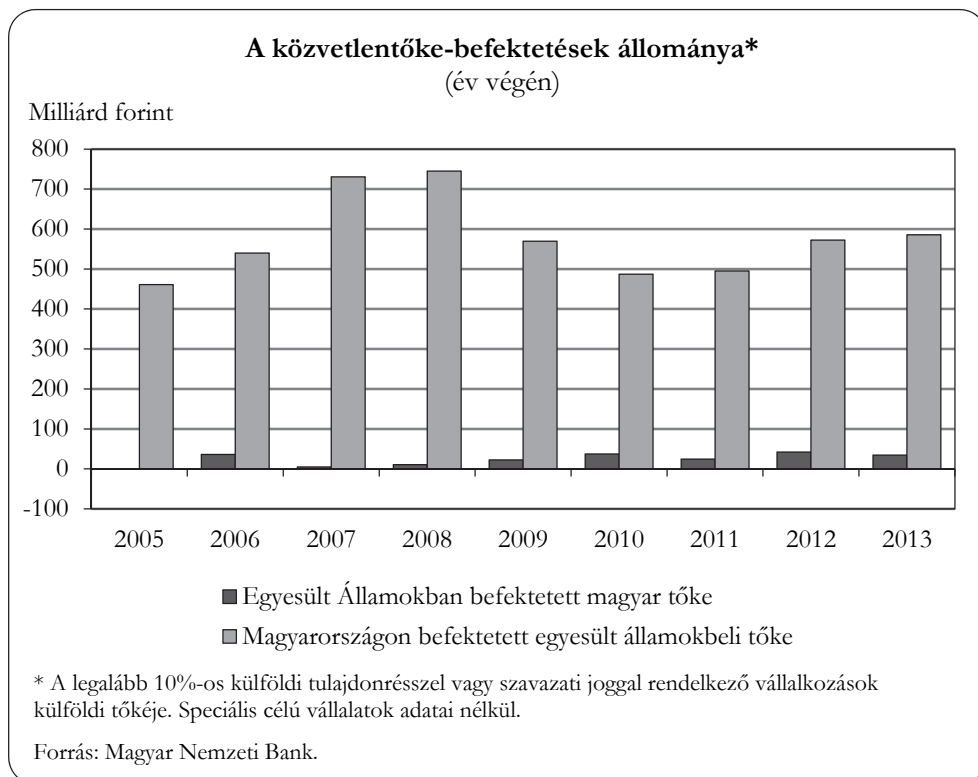
Az Egyesült Államokban megvalósított magyar közvetlentőke-befektetés állománya 2013 végén 42,3 milliárd forint volt, amely a külföldre kihelyezett magyar tőke 0,4%-át jelentette. 2005 és 2013 között a külföldön befektetett tőke nagysága ingadozott. (Az Egyesült Államokban befektetett működő tőke állománya 2013 végén 4,9 ezer milliárd dollár volt, az észak-amerikai ország gazdasági szereplői által külföldön megvalósított tőkebefektetések értéke pedig 6,3 ezer milliárd dollár volt.⁴¹)

³⁹ Forrás: [Magyar Nemzeti Bank](#).

⁴⁰ A legalább 10%-os külföldi tulajdonrészrel vagy szavazati joggal rendelkező vállalkozások külföldi tőkéje. Speciális célú vállalatok nélkül.

⁴¹ Forrás: [UNCTAD adatbázisa](#).

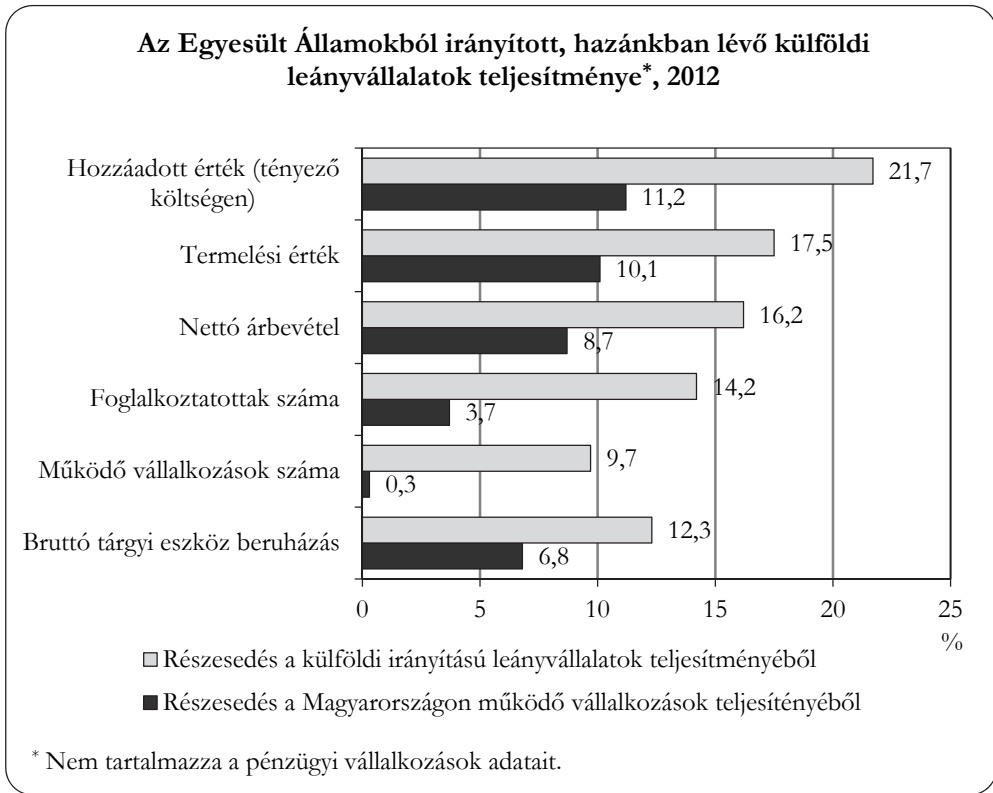
26. ábra

A **külföldi leányvállalatok**⁴² terén az Egyesült Államok – Németország mögött – a második legfontosabb stratégiai partnerünk az árbevétel, a hozzáadott érték, valamint a foglalkoztatottak száma alapján. A leányvállalatok száma szerint ugyanakkor – Ausztria és Németország után – a harmadik az Egyesült Államok az országok rangsorában. Az észak-amerikai irányítású cégekből 2008 és 2010 között 2000 körüli, 2011-ben 1744, 2012-ben 1750 működött hazánkban. Az Egyesült Államok fontosságát jelzi, hogy 2012-ben a Magyarországon működő vállalkozások által megtermelt – tényező költségen számolt – hozzáadott érték 11%-át a tengerentúli országból irányított cégek állították elő.

⁴² A TEÁOR 2008 szerinti besorolás alapján 2009-ig a B-N nemzetgazdasági ágak, 2010-től B-N nemzetgazdasági ágak és az S95 ágazat vállalkozásainak adatait tartalmazza, kivéve a pénzügyi vállalatokat (K).

27. ábra

Az észak-amerikai országból irányított magyarországi leányvállalatok 2008-ban 91 ezer főt **foglalkoztattak**. A gazdasági válság következtében viszont erőteljesen, 76 ezer főre visszaesett a foglalkoztatotti létszám, ami 2010 óta viszont már emelkedik. 2012-ben 90 ezer főnek biztosítottak munkahelyet.

Magyarország és az Egyesült Államok közötti gazdasági kapcsolatok fontos részét képezi a **feldolgozóipar**. 2008 és 2012 között az összes feldolgozóipari vállalkozás teljesítményéből – a nettó árbevétel, a termelési érték, valamint a hozzáadott érték alapján egyaránt – jellemzően 10% felett részesedtek az Egyesült Államokból irányított cégek.

A **pénzügyi szektorban** is jelentős súlyt képviselnek az Egyesült Államokból irányított leányvállalatok. 2012-ben a három pénzügyi ágazat közül a pénzügyi közvetítés területén a külföldi leányvállalatok által realizált termelési érték 13, az egyéb pénzügyi tevékenységben – a megelőző évi arányhoz képest jelentősen mérséklődve – az árbevétel 5,8%-a realizálódott e cégek körében.

Nincs közvetlen menetrend szerinti légi járat a két ország között

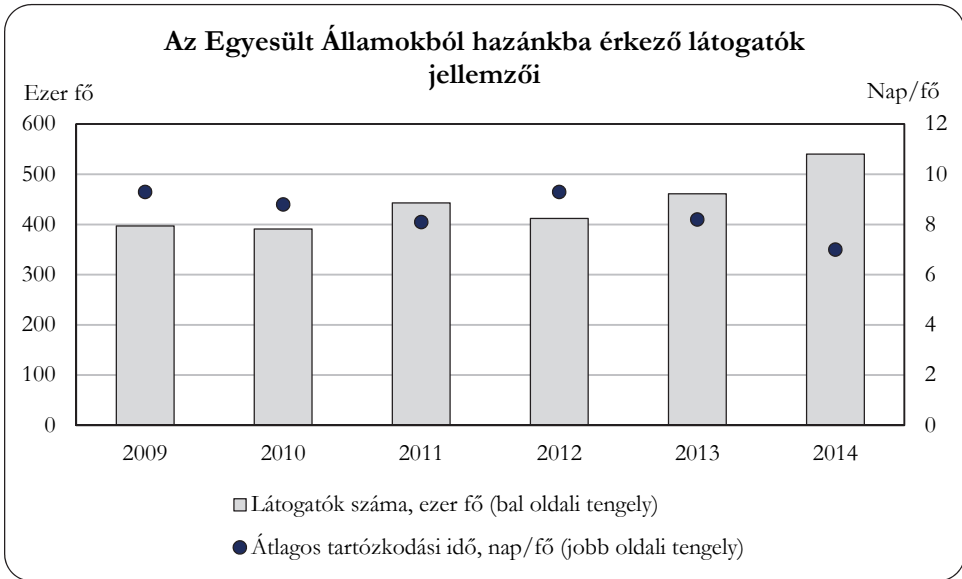
Magyarország és az Egyesült Államok között közvetlen kapcsolat csak légi úton lehetséges a földrajzi elhelyezkedésből kifolyólag. Ennek következtében a két ország közötti áruforgalom leginkább több szállítási mód együttes igénybevétele mellett zajlik. Az áruszállítás legjellemzőbb módja a tengeri és a közúti vagy vasúti szállítás kombinálása.

A Malév 2012. februári leállítását megelőzően Budapest és New York (John F. Kennedy Nemzetközi Repülőtér) között volt **közvetlen menetrend szerinti légi járat**. 2007 és 2011 között mindegyik évben legalább 190 volt irányonként a menetrend szerint indított járatok száma a két város között, 2012-ben viszont már egy járat sem indult. A szállított utasok száma 2007-ben 143 ezer fő volt, ezt követően fokozatosan csökkent. 2010-ben már csak 74 ezren repültek valamelyik irányba Budapest és New York között. 2011-ben viszont emelkedett az utasszám (118 ezer fő). A Budapest–New York járat a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalmának csekély részét adta: 2007 és 2011 között a szállított utasok száma 1–2%-kal, a menetrend szerinti járatoké kevesebb mint 1%-kal részesedett a légikikötő teljesítményéből.

Az egyesült államokbeli látogatók az átlagosnál hosszabb időre érkeznek

2007 és 2010 között 400 ezer alatt, 2011 óta viszont már felette (2014-ban 540 ezer) volt az Egyesült Államokból hazánkba **látogató** külföldiek száma. E növekedéssel együtt is azonban mindössze az 1% körüli részét teszik ki a Magyarországra érkező külföldi látogatóknak. Az USA-ból érkezők jellemzően több napos látogatást tesznek hazánkban, az egy napra érkezők aránya igen alacsony. 2014. évet megelőzően átlagosan 8–9 napot, 2014-ben viszont – az egynapos látogatást tevők arányának emelkedése miatt – csak 7,0 napot töltöttek hazánkban az amerikai látogatók, amely messze meghaladja a külföldiek átlagát (2014-ben 2,4 nap). 2014-ben a több napra hazánkba érkező egyesült államokbeli turisták 92%-a megtekintette Budapestet. Az idelátogató USA-beliek 91%-a turisztikai (ezen belül 57%-a városnézés, körutazás, 17%-a rokon- és barátlátogatás, 12%-a üzleti turizmus), 2,1%-a tanulás és munkavégzés, valamint 6,9%-a átutazási céllal érkezett hazánkban 2014-ben.

28. ábra

Az Egyesült Államokból érkező vendégek 2014-ben 572 ezer **vendégéjszakát** töltek el kereskedelmi szálláshelyeken, a teljes vendégforgalom 2,3%-át. A kereskedelmi szálláshelyeken töltött vendégéjszakákból a szállodák 94%-kal részesedtek. A tengerentúli országból érkezők vendégéjszakáinak száma az elmúlt két évben dinamikusan emelkedett. (2015 I. félévében az egyesült államokbeli vendégek 269 ezer éjszakát voltak a kereskedelmi szálláshelyeken, a teljes forgalom 2,6%-át.)

A nagyon alacsony számarányuk ellenére az egyesült államokbeli turisták aránya jelentős a külföldiek magyarországi **költésében**. 2014-ben 107,4 milliárd forintot költöttek, ami a külföldiek összkiadásának 7,4%-át jelentette. (Ez az arány 2007 óta 5,7-7,4% között mozog.) Egy USA-beli látogató naponta átlagosan 28,3 ezer forintot költött 2014-ben, az összes külföldi látogatóra vonatkozó átlag több mint kétszeresét.

Az Egyesült Államokból érkező látogatók növekvő „aktivitásában” (több látogató, több költés) játszhat az amerikai dollár emelkedő vásárlóértéke, valamint az Amerikából érkező körutazók számának bővülése.

A **külföldre látogató magyarok** 2014-ben 97 ezer alkalommal utaztak több napra az Egyesült Államokba, ebből 91 ezer turisztikai célú volt. Az egynapos utazások száma elenyésző a nagy földrajzi távolság következtében. 2014-ben a legalább 2 napos utazások esetében a 14. leggyakoribb, az Európán kívüli országok közül pedig a legnépszerűbb úti cél volt az Egyesült Államok a magyarok körében.

3 ezer feletti a hazánkban tartózkodó egyesült államokbeliek száma

2015. január elsején 3090 – többségében férfi – egyesült államokbeli állampolgár tartózkodott **hazánkban**, amely az itt **tartózkodó** külföldiek 2,1%-át jelentette. Számuk a 2005. évihez képest közel megduplázódott és 2010 óta 3000 és 3300 fő között ingadozik. A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a lakónépességben belül 3022 fő rendelkezett az Egyesült Államok által kibocsátott útlevéllel.

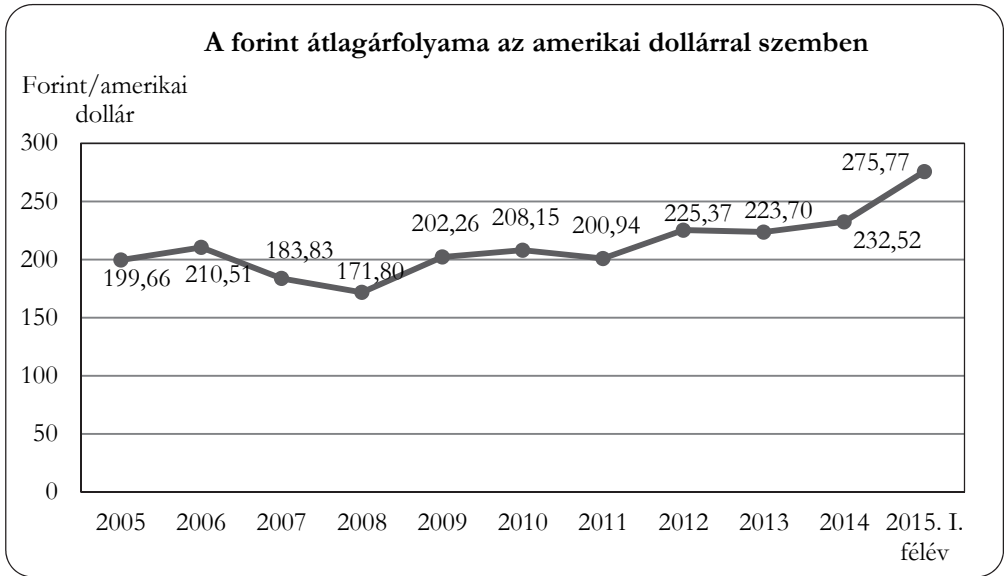
A társadalmi kapcsolatok fejlődése, mélysége általában elősegíti két ország között a gazdasági kapcsolatok erősödését. Mindez megmutatkozhat a kultúra, vagy éppen az oktatás területén is. A 2008/2009-es tanévben 270 egyesült államokbeli állampolgár tanult a hazai **felsőoktatási képzésben** (valamennyi szintet és munkarendet figyelembe véve), akiknek a száma a 2011/2012-es tanévig folyamatosan, 426 főre emelkedett. A 2012/2013-as tanévben viszont kevesebb, 407 észak-amerikai állt hallgatói jogviszonyban valamelyik hazai felsőoktatási intézménnyel.

Az elmúlt közel 200 évben az Egyesült Államokba több hullámban vándoroltak ki magyarok. 1880 és 1898 között 300 ezer körüli volt a tengerentúli országba kivándoroltak száma. 2010-ben a Világbank számításai szerint az Egyesült Államokban – a származási országot tekintve – 81 905 magyar tartózkodott.

220 forint feletti egy amerikai dollár értéke

A magyar gazdasági életben, ezen belül is a külgazdasági kapcsolatokban az amerikai dollár fontos szerepet tölt be. 1990 és 1999 között a magyar forint valutakosara legalább 30%-os részaránnyal tartalmazta a dollárt. 2000 január 1-jétől a forint értékét 100%-ban az euróhoz viszonyítják, ennek következtében azóta a forint dollárral szembeni árfolyamát befolyásolja az euró dollárral szembeni értéke is. 2014 közepétől számottevően veszített az értékéből a forint a dollárral szemben. 2015. júliusában átlagosan 278,37 forintot ért egy amerikai dollár, az egy évvel korábbihoz képest 24%-kal többet. Ennek hátterében elsősorban az euró gyengülése húzódik meg: az euróövezet közös fizetőeszköze – többek között az Európai Központi Bank monetáris politikájában bekövetkezett lazítás (például a kötvényvásárlási program elindítása) miatt – 18%-kal veszített az értékéből az amerikai dollárral szemben.

29. ábra

A Világbank becslése szerint 2012-ben 399 millió dollárt utaltak haza az Egyesült Államokban tartózkodó magyarok. Mindez hazánk összes külföldről érkező utalásának 18%-át tette ki, amely a második legmagasabb arány a Németországból érkező utalások után. 2010-ben és 2011-ben is hasonló arányban részesedtek az Egyesült Államokból érkező pénzek az összes **hazautalásból**. (2010-ben 394, 2011-ben 445 millió dollár érkezett az észak-amerikai országból.) A Magyarországon tartózkodó amerikai állampolgárok ezzel szemben 7,8 millió dollárt utaltak haza 2012-ben, mindössze 1,3%-át a hazánkból kiutalt pénzeknek. A megelőző két évben az arány 1,5% körüli volt. (2010-ben 9,1, 2011-ben 9,4 millió dollárt utaltak az USA-ba.)

TÁBLÁZATOK

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól. Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek.

Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

A táblázatos anyag a legfőbb statisztikai adatokat tartalmazza. Részletesebb adatok és módszertan a KSH honlapján (www.ksh.hu) található.

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

1. Havi konjunktúra-jelzőszámok

1.1. Ipari, építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkeddtől ^b	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkeddtől ^b
2013.						
január	100,6	98,4	98,4	97,1	93,2	93,2
február	100,0	93,9	96,1	98,4	103,8	98,6
március	100,0	96,2	96,1	98,8	105,1	101,3
április	101,1	105,0	98,2	103,2	104,7	102,3
május	99,0	97,5	98,1	102,0	109,3	104,1
június	100,7	98,7	98,2	105,8	112,8	106,1
július	100,9	105,1	99,1	97,3	102,6	105,4
augusztus	102,4	98,3	99,0	102,9	112,2	106,5
szeptember	100,7	104,6	99,7	103,3	108,9	106,9
október	100,7	105,2	100,3	97,3	108,3	107,0
november	99,7	103,9	100,6	105,1	117,8	108,3
december	99,1	106,7	101,1	100,7	109,8	108,5
2014.						
január	101,5	105,9 ^R	105,9 ^R	97,3	111,4 ^R	111,4 ^R
február	102,0	108,0 ^R	107,0 ^R	108,7	127,0 ^R	119,7 ^R
március	99,9	110,6 ^R	108,2 ^R	99,8	131,3 ^R	124,8 ^R
április	102,5	109,9 ^R	108,7 ^R	100,6	126,9 ^R	125,4 ^R
május	99,7	110,4 ^R	109,0 ^R	102,9	127,1 ^R	125,9 ^R
június	101,6	111,6 ^R	109,4 ^R	92,0	107,5 ^R	121,5 ^R
július	101,6	112,4 ^R	109,9 ^R	104,0	116,2 ^R	120,6 ^R
augusztus	94,4	100,6 ^R	108,8 ^R	100,5	113,2 ^R	119,4 ^R
szeptember	102,9	108,0 ^R	108,7 ^R	98,7	107,2 ^R	117,4 ^R
október	97,6	101,8 ^R	107,9 ^R	103,1	113,9 ^R	116,9 ^R
november	103,2	105,7 ^R	107,7 ^R	98,3	105,6 ^R	115,5 ^R
december	98,8	107,7 ^R	107,7 ^R	96,1	98,9 ^R	113,5 ^R
2015.						
január	104,9	106,7 ^R	106,7 ^R	106,5	109,4 ^R	109,4 ^R
február	99,1	105,9 ^R	106,3 ^R	102,2	103,7 ^R	106,2 ^R
március	102,6	111,5 ^R	108,2 ^R	107,5	113,9 ^R	109,7 ^R
április	100,2	106,4 ^R	107,7 ^R	97,5	109,2 ^R	109,6 ^R
május	99,8	101,6 ^R	106,4 ^R	96,9	101,6 ^R	107,4 ^R
június	101,1	111,0	107,3	100,5	110,2	108,0
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgyhoz végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.2. Energiafelhasználás, fogyasztóiár-index

Időszak	Energiafelhasználás ^a			Fogyasztóiár-index		
	petajoule	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2013.						
január	101,5	95,3	95,3	100,8	103,7	103,7
február	86,6	79,6	87,4	99,9	102,8	103,2
március	92,9	106,8	92,9	100,3	102,2	102,9
április	75,7	112,9	96,6	100,3	101,7	102,6
május	64,7	93,1	96,0	99,9	101,8	102,4
június	64,1	99,0	96,4	100,2	101,9	102,3
július	66,7	97,2	96,5	99,7	101,8	102,3
augusztus	62,5	92,7	96,1	99,7	101,3	102,1
szeptember	72,2	102,8	96,8	100,5	101,4	102,1
október	82,9	96,5	96,7	99,7	100,9	101,9
november	91,7	97,7	96,8	99,9	100,9	101,9
december	98,7	96,5	96,8	99,5	100,4	101,7
2014.						
január	92,3	91,0	91,0	100,3	100,0	100,0
február	81,1	93,6	92,2	100,1	100,1	100,0
március	81,3	87,6	90,6	100,2	100,1	100,0
április	70,2	92,8	91,1	100,1	99,9	100,0
május	67,6	104,4	93,1	99,8	99,9	100,0
június	64,3	100,3	94,1	100,1	99,7	99,9
július	71,6	107,4	95,7	100,2	100,1	100,0
augusztus	65,0	104,0	96,5	99,8	100,2	100,0
szeptember	73,9	102,4	97,2	99,8	99,5	99,9
október	86,0	103,7	97,9	99,7	99,6	99,9
november	91,8	100,1	98,1	99,6	99,3	99,8
december	110,4	111,9	99,5	99,3	99,1	99,8
2015.						
január	99,3	107,6	107,6	99,8	98,6	98,6
február	86,0	106,0	106,9	100,5	99,0	98,8
március	91,3	112,3	108,6	100,6	99,4	99,0
április	77,5	110,4	109,0	100,4	99,7	99,1
május	69,5	102,8	107,9	100,7	100,5	99,4
június				100,2	100,6	99,6
július				100,0	100,4	99,7
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

^a Adatforrás: Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal.^b A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.3. A mezőgazdaság termelőiár-indexe

Időszak	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen
	előző év azonos hó = 100,0			évkezdettől ^a		
2013.						
január	124,2	107,4	118,1	124,2	107,4	118,1
február	122,9	106,5	117,0	123,9	107,1	117,8
március	120,5	104,2	114,6	122,8	106,0	116,7
április	115,9	103,2	111,5	122,0	105,0	115,8
május	112,4	103,2	109,2	120,2	104,0	114,4
június	106,8	106,0	106,5	117,6	104,2	112,8
július	92,6	107,8	97,7	107,0	104,8	106,2
augusztus	85,4	107,2	92,6	104,1	104,9	104,4
szeptember	77,2	104,7	86,3	97,4	104,8	100,0
október	76,1	101,8	84,6	90,8	104,4	95,5
november	78,2	99,1	85,4	85,8	103,8	91,9
december	79,9	100,1	86,8	86,3	103,4	92,2
2014.						
január	80,4	99,3	86,6	80,4	99,3	86,6
február	83,0	101,7	89,1	81,3	100,2	87,5
március	85,3	99,0	89,8	82,9	99,7	88,4
április	86,4	100,9	91,1	83,3	100,2	88,8
május	85,2	102,2	90,8	83,0	101,2	88,9
június	84,2	101,9	90,2	81,9	101,1	88,2
július	91,6	99,6	94,9	85,2	100,8	90,6
augusztus	95,1	99,2	96,7	86,3	100,4	91,3
szeptember	93,8	96,5	94,9	88,3	99,9	92,6
október	93,9	94,8	94,3	90,6	99,6	94,0
november	91,7	95,5	93,2	90,9	99,3	94,1
december	93,1	93,8	93,4	90,8	98,9	93,9
2015.						
január	92,6	93,1	92,8	92,6	93,1	92,8
február	92,1	91,5	91,9	92,7	92,5	92,6
március	90,9	93,4	91,8	91,6	92,7	92,1
április	92,6	91,0	92,0	92,6	92,2	92,4
május	93,3	89,6	91,9	92,7	91,5	92,2
június	96,4	89,6	93,8	94,1	91,4	93,1
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

^a A tárgyhoz végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.4. Az ipar termelőiár- és belföldi értékesítésiár-indexe

Időszak	Az ipar termelőiár-indexe			Az ipar belföldi értékesítésiár-indexe		
	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a
2013.						
január	101,4	99,1	99,1	99,8	99,8	99,8
február	100,4	100,8	99,9	101,1	100,6	100,2
március	101,6	102,2	100,7	99,9	100,7	100,4
április	98,8	100,7	100,7	99,2	99,4	100,1
május	98,8	98,7	100,3	99,7	98,5	99,8
június	100,3	100,6	100,3	100,2	99,8	99,8
július	100,2	101,3	100,5	100,4	99,8	99,8
augusztus	100,7	102,4	100,7	100,6	100,4	99,9
szeptember	100,0	101,6	100,8	99,7	99,8	99,9
október	98,2	100,2	100,8	98,8	98,7	99,7
november	99,7	100,6	100,7	98,7	98,1	99,6
december	100,5	100,5	100,7	100,5	98,6	99,5
2014.						
január	100,7	99,9	99,9	100,0	98,8	98,8
február	100,7	100,2	100,0	100,3	98,0	98,4
március	99,4	98,1	99,4	99,4	97,5	98,1
április	99,2	98,5	99,1	99,8	98,1	98,1
május	99,2	98,9	99,1	99,2	97,6	98,0
június	100,8	99,4	99,1	100,3	97,7	97,9
július	100,5	99,7	99,2	100,2	97,5	97,9
augusztus	100,7	99,6	99,3	100,2	97,1	97,8
szeptember	100,1	99,7	99,3	100,3	97,7	97,8
október	99,1	100,7	99,5	99,4	98,3	97,8
november	99,6	100,6	99,6	99,2	98,8	97,9
december	100,0	100,1	99,6	99,2	97,5	97,9
2015.						
január	99,6	99,0	99,0	98,1	95,6	95,6
február	98,5	96,8	97,9	99,9	95,3	95,4
március	100,2	97,6	97,8	100,8	96,6	95,8
április	99,9	98,3	98,0	99,7	96,4	96,0
május	101,9	101,0	98,6	101,6	98,8	96,5
június	101,3	101,5	99,0	100,5	98,9	96,9
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

^a A tárgyév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.5. Kereset

Időszak	Alkalmazásban állók bruttó nominális keresete ^a		Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a	
	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2013.				
január	102,9	102,9	104,3	104,3
február	102,8	102,9	104,1	104,2
március	103,2	103,0	104,4	104,3
április	104,6	103,4	106,0	104,7
május	102,9	103,3	104,3	104,6
június	103,8	103,4	105,2	104,7
július	102,0	103,2	103,7	104,6
augusztus	104,7	103,4	106,1	104,8
szeptember	105,0	103,5	106,5	105,0
október	105,7	103,8	107,2	105,2
november	104,2	103,8	105,9	105,3
december	99,0	103,4	100,5	104,9
2014.				
január	100,9 ^R	100,9 ^R	100,9 ^R	100,9 ^R
február	101,9 ^R	101,4 ^R	101,9 ^R	101,4 ^R
március	102,8 ^R	101,8 ^R	102,8 ^R	101,8 ^R
április	104,0 ^R	102,4	104,0 ^R	102,4
május	105,1 ^R	102,9	105,1 ^R	102,9
június	103,5 ^R	103,0	103,5 ^R	103,0
július	103,1 ^R	103,0	103,1 ^R	103,0
augusztus	102,0 ^R	102,9	102,0 ^R	102,9
szeptember	102,4	102,8 ^R	102,4	102,8 ^R
október	103,2	102,9	103,2	102,9
november	101,1	102,7	101,1	102,7
december	106,9 ^R	103,0	106,9 ^R	103,0
2015.				
január	103,9 ^R	103,9 ^R	103,9 ^R	103,9 ^R
február	103,3 ^R	103,6 ^R	103,3 ^R	103,6 ^R
március	105,1 ^R	104,1	105,1 ^R	104,1
április	103,7 ^R	104,0 ^R	103,7 ^R	104,0 ^R
május	101,4 ^R	103,5	101,4 ^R	103,5
június	103,6	103,5	103,6	103,5
július				
augusztus				
szeptember				
október				
november				
december				

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgyév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.6. Külkereskedelmi termékforgalom

(millió euró)

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg	
	tárgyhóban	évkezdettől ^a	tárgyhóban	évkezdettől ^a	tárgyhóban	évkezdettől ^a
2013.						
január	6 115	6 115	6 396	6 396	281	281
február	5 861	11 976	6 507	12 903	645	927
március	6 132	18 108	6 813	19 716	681	1 608
április	6 254	24 362	6 844	26 560	590	2 198
május	6 432	30 795	6 827	33 387	394	2 592
június	6 164	36 958	6 669	40 055	505	3 097
július	6 259	43 217	6 691	46 746	432	3 529
augusztus	5 773	48 990	6 269	53 015	496	4 025
szeptember	6 465	55 456	7 319	60 334	854	4 878
október	6 976	62 432	7 672	68 006	696	5 574
november	6 631	69 064	7 387	75 394	756	6 330
december	5 675	74 739	5 900	81 294	225	6 555
2014.						
január	6 087	6 087	6 594	6 594	507	507
február	5 979	12 066	6 786	13 380	807	1 315
március	6 675	18 740	7 316	20 696	641	1 956
április	6 528	25 268	7 041	27 737	513	2 469
május	6 758	32 026	7 040	34 776	281	2 750
június	6 633	38 660	7 091	41 867	458	3 208
július	6 910	45 570	7 338	49 205	428	3 635
augusztus	5 728	51 298	6 144	55 349	416	4 051
szeptember	6 828	58 126	7 760	63 108	932	4 982
október	7 221	65 347	7 510	70 619	289	5 271
november	6 854	72 201	7 640	78 258	786	6 057
december	6 087	78 288	6 432	84 690	345	6 402
2015.						
január	6 132	6 132	6 840	6 840	709	709
február	6 343	12 474	7 191	14 032	848	1 557
március	7 327	19 801	8 257	22 288	929	2 487
április	7 161	26 963	7 659	29 947	497	2 984
május	6 695	33 658	7 202	37 149	507	3 491
június ^b	7 225	40 883	8 044	45 193	820	4 310
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

^a A tárgyhó végéig.^b Első becslés.

1.7. A külkereskedelmi termékforgalom ár- és volumenindexei

Időszak	Behozatali árindex ^a		Kiviteli árindex ^a		Volumenindex évkedzettől ^b	
	előző év azonos hó = 100,0	évkedzettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkedzettől ^b	behozatal	kivitel
2013.						
január	95,4	95,4	96,4	96,4	102,3	102,0
február	99,3	97,3	99,4	97,8	101,4	100,5
március	100,7	98,4	101,9	99,2	100,3	99,6
április	99,3	98,6	100,4	99,5	103,2	102,7
május	97,1	98,3	97,8	99,1	103,8	102,0
június	97,5	98,2	99,1	99,1	103,3	101,0
július	100,4	98,5	100,2	99,3	103,7	101,7
augusztus	101,7	98,9	101,4	99,5	103,2	101,5
szeptember	101,0	99,1	101,2	99,7	104,1	102,7
október	100,3	99,2	100,1	99,8	104,5	103,3
november	100,5	99,3	100,9	99,9	104,4	103,5
december	100,1	99,4	101,2	100,0	105,0	104,2
2014.						
január	99,5	99,5	100,2	100,2	103,4	106,2
február	100,6	100,1	101,9	101,1	104,9	106,9
március	99,2	99,8	98,7	100,2	107,9	108,9
április	98,9	99,5	99,3	100,0	108,0	108,2
május	99,6	99,6	100,5	100,1	108,3	107,9
június	100,3	99,7	100,7	100,2	108,9	108,2
július	100,8	99,8	101,9	100,4	109,8	109,0
augusztus	100,2	99,9	102,2	100,7	109,0	107,8
szeptember	100,2	99,9	101,8	100,8	109,2	107,9
október	101,0	100,0	102,5	101,0	109,0	107,0
november	100,5	100,1	101,7	101,0	108,7	106,9
december	100,0	100,1	101,5	101,1	108,8	107,1
2015.						
január	99,8	99,8	101,2	101,2	105,8	107,4
február	97,7	98,8	97,5	99,3	107,3	108,2
március	96,9	98,1	97,5	98,7	108,5	109,8
április	97,8	98,1	97,9	98,5	108,7	109,4
május	99,8	98,4	100,6	98,9	106,7	107,9
június						
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						

^a Az árindexek a forintárszint változását jelzik.^b A tárgyév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.8. Kiskereskedelmi forgalom

Időszak	A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe ^a				
	előző hó = 100,0 (szezonalis és naptárhatástól megtisztítva) ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdetől ^c	előző év azonos hó = 100,0	évkezdetől ^c
2013.					
január	99,4	97,5	97,5	97,2	97,2
február	100,0	97,6	97,6	97,6	97,4
március	100,3	97,4	97,5	99,5	98,2
április	101,8	102,7	98,8	100,6	98,8
május	100,6	102,2	99,5	102,2	99,6
június	99,8	99,6	99,5	99,1	99,5
július	101,1	102,6	99,9	103,1	100,1
augusztus	100,5	103,4	100,4	102,9	100,5
szeptember	99,7	102,2	100,6	102,7	100,7
október	100,5	104,5	101,0	104,5	101,1
november	100,7	106,5	101,5	106,0	101,6
december	99,7	103,5	101,6	104,0	101,8
2014.					
január	100,3	106,1	106,1	106,1	106,1
február	101,1	106,9	106,5	106,9	106,5
március	101,0	108,0	107,0	105,8	106,2
április	100,1	105,5 ^R	106,6	108,2	106,8
május	99,8	104,1	106,1	104,1	106,2
június	99,9	104,2	105,8	104,2	105,8
július	100,1	102,5	105,3	102,5	105,3
augusztus	100,6	102,5	105,0	102,0	104,8
szeptember	101,0	104,6	104,9	105,0	104,8
október	100,8	105,2	105,0	105,2	104,9
november	100,6	105,1	105,0	105,1	104,9
december	100,5	105,7	105,0	106,2	105,0
2015.					
január	101,4	108,7	108,7	108,2	108,2
február	99,9	106,4	107,5	106,4	107,3
március	100,0	105,1	106,7	106,5	107,0
április	100,1	105,0	106,3	104,1	106,2
május	100,4	105,4	106,1	104,4	105,8
június	100,6	106,2	106,1	107,2	106,1
július					
augusztus					
szeptember					
október					
november					
december					

^a Gépjármű-kiskereskedelem nélkül, a korábbi közléstől eltérően üzemenyag-forgalommal együtt.

^b A teljes időszak minden publikációval módosulhat.

^c A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.9. Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege

(milliárd forint)

Időszak	Az államháztartás egyenlege ^a		Ebből: a központi költségvetés egyenlege ^a	
	tárgyhóban	évkeddtől ^b	tárgyhóban	évkeddtől ^b
2013.				
január	-2,5	-2,5	-90,7	-90,7
február	-337,0	-339,5	-360,4	-451,1
március	-154,1	-493,6	-137,6	-588,7
április	-35,0	-528,6	-79,4	-668,1
május	-30,8	-559,4	-59,8	-727,9
június	-162,3	-721,7	-186,4	-914,3
július	-129,5	-851,2	-179,1	-1 093,3
augusztus	-110,0	-961,2	-137,4	-1 230,8
szeptember	12,1	-949,0	13,9	-1 216,9
október	61,4	-887,7	24,5	-1 192,4
november	11,3	-876,3	195,5	-996,8
december	-56,5	-932,8	11,5	-985,3
<i>december</i>	..	-820,0	-	-
2014.				
január	-75,4	-75,4	-166,6	-166,6
február	-407,9	-483,3	-415,4	-582,0
március	-217,9	-701,2	-214,1	-796,1
április	-249,9	-951,2	-235,4	-1 031,5
május	269,4	-681,7	214,2	-817,3
június	-132,0	-813,7	-148,6	-965,9
július	-37,7	-851,4	-65,2	-1 031,1
augusztus	-7,4	-858,8	-22,0	-1 053,1
szeptember	14,2	-844,6	16,3	-1 036,8
október	35,0	-809,6	9,5	-1 027,3
november	95,9	-713,7	89,0	-938,2
december	-111,9	-825,7	101,1	-837,1
<i>december</i>	-	-
2015.				
január	-53,8	-53,8	-104,4	-104,4
február	-256,9	-310,7	-275,4	-379,8
március	-226,0	-536,7	-178,5	-558,3
április	-73,1	-609,8	-85,3	-643,6
május	98,7	-511,1	55,1	-588,5
június	-312,2	-823,3	-279,6	-868,1
július	-70,8	-894,1	-85,7	-953,7
augusztus				
szeptember				
október				
november				
december				
<i>december</i>				

^a Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.^b A tárgyhó végéig.^c Helyi önkormányzatokkal együtt.

2. Negyedéves konjunktúra-jelzőszámok

2.1. Bruttó hazai termék és a háztartások fogyasztása

Időszak	Bruttó hazai termék (GDP)			Háztartások tényleges fogyasztása (makroadat)		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.						
I. n.év	100,4	99,3	99,3	99,6	99,4	99,4
II. n.év	100,7	101,2	100,2	100,2	100,9	100,2
III. n.év	101,0	102,2	100,9	99,9	99,8	100,0
IV. n.év	101,0	103,2	101,5	100,6	100,5	100,2
2014.						
I. n.év	100,7	103,7	103,7	100,2	101,0	101,0
II. n.év	101,2	104,1	103,9	100,9	102,1	101,6
III. n.év	100,6	103,3	103,7	99,8	101,1	101,4
IV. n.év	100,7	103,3	103,6	100,9	101,9	101,5
2015.						
I. n.év	100,6	103,5	103,5	100,8	102,6	102,6
II. n.év	100,5	102,7	103,1			
III. n.év						
IV. n.év						

^a Szezonálisan és naptárhatással kiigazított indexek 2005. évi áron. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.2. Beruházás és a mezőgazdasági termékek felvásárlása

Időszak	Beruházás			Mezőgazdasági termékek felvásárlása	
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^{b,c}	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.					
I. n.év	99,7	93,5	93,5	94,7	94,7
II. n.év	100,8	100,9	97,7	93,0	93,8
III. n.év	102,2	107,7	101,6	102,9	98,2
IV. n.év	119,1	116,9	106,9	128,3	106,9
2014.					
I. n.év	101,5	123,1	123,1	115,9	115,9
II. n.év	100,0	127,6	125,7	111,3	113,5
III. n.év	98,6	115,7	121,5	111,0	112,3
IV. n.év	100,2	101,9	114,0	117,6	114,2
2015.					
I. n.év	98,9	95,5	95,5	115,4	115,4
II. n.év				115,4	115,4
III. n.év					
IV. n.év					

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól. A 2013. évi adatok szerint a beruházások volumene az előző évhez képest 5,9%-kal növekedett. A 2014. évi előzetes adatok szerint a volumen 14,0%-kal emelkedett.

2.3. Ipari és építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^{b,c}
2013.						
I. n.év	100,6	96,1	96,1	98,9	101,3	101,3
II. n.év	100,6	100,3	98,2	105,2	109,2	106,1
III. n.év	102,9	102,8	99,7	104,8	108,0	106,9
IV. n.év	101,5	105,2	101,1	104,1	111,8	108,5
2014.						
I. n.év	102,1	108,2 ^R	108,2 ^R	105,1	124,8 ^R	124,8 ^R
II. n.év	103,5	110,6 ^R	109,4	102,4	119,5 ^R	121,5 ^R
III. n.év	99,7	107,2 ^R	108,7 ^R	99,1	111,8	117,4 ^R
IV. n.év	99,3	104,9 ^R	107,7 ^R	99,9	105,6 ^R	113,5 ^R
2015.						
I. n.év	105,4	108,2 ^R	108,2 ^R	107,2	109,7 ^R	109,7 ^R
II. n.év	101,8	106,4	107,3	101,0	106,9	108,0
III. n.év						
IV. n.év						

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c Az adatok az évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól.

2.4. Külkereskedelmi termékforgalom

Időszak	Behozatal volumene		Kivitel volumene	
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a
2013.				
I. n.év	100,3	100,3	99,6	99,6
II. n.év	106,4	103,3	102,4	101,0
III. n.év	105,7	104,1	106,1	102,7
IV. n.év	107,9	105,0	109,0	104,2
2014.				
I. n.év	107,9	107,9	108,9	108,9
II. n.év	109,9	108,9	107,6	108,2
III. n.év	109,7	109,2	107,5	107,9
IV. n.év	108,0	108,8	104,8	107,1
2015.				
I. n.év	108,5	108,5	109,8	109,8
II. n.év				
III. n.év				
IV. n.év				

^a A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.5. Foglalkoztatottak száma és a munkanélküliség

Időszak	Foglalkoztatottak száma ^a			Munkanélküliség ^a		
	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	rátája (%)
2013.						
I. n.év	3 742,0	101,1	101,1	494,2	97,8	11,7
II. n.év	3 855,6	101,8	101,5	439,7	93,4	10,2
III. n.év	3 907,5	101,4	101,5	429,0	94,6	9,9
IV. n.év	3 934,9	102,7	101,8	398,1	86,8	9,2
2014.						
I. n.év	4 007,8	107,1	107,1	363,8	73,6	8,3
II. n.év	4 044,3	104,9	106,0	358,5	81,5	8,1
III. n.év	4 117,3	105,4	105,8	330,6	77,1	7,4
IV. n.év	4 110,2	104,5	105,4	317,6	79,8	7,2
2015.						
I. n.év	4 086,5	102,0	102,0	347,1	95,4	7,8
II. n.év	4 167,2	103,0	102,5	309,2	86,2	6,9
III. n.év						
IV. n.év						

^a A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.6. Alkalmazásban állók nettó nominális keresete és fogyasztóiár-index

Időszak	Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a		Fogyasztóiár-index		
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.					
I. n.év	104,3	104,3	100,8	102,9	102,9
II. n.év	105,2	104,7	100,4	101,8	102,3
III. n.év	105,4	105,0	99,8	101,5	102,1
IV. n.év	104,5	104,9	99,7	100,7	101,7
2014.					
I. n.év	101,8 ^R	101,8 ^R	100,1	100,0	100,0
II. n.év	104,2 ^R	103,0	100,0	99,8	99,9
III. n.év	102,5 ^R	102,8 ^R	99,9	99,9	99,9
IV. n.év	103,7 ^R	103,0	99,1	99,3	99,8
2015.					
I. n.év	104,1	104,1	99,8	99,0	99,0
II. n.év	102,9	103,5	101,5	100,3	99,6
III. n.év					
IV. n.év					

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.7. A folyó fizetési mérleg és a tőkmérleg egyenlege

(millió euró)

Időszak	Folyó fizetési mérleg egyenlege ^a		Tőkmérleg egyenlege ^a	
	tárgynegyedévben	évkezdettől ^b	tárgynegyedévben	évkezdettől ^b
2013.				
I. n.év	868	868	608	608
II. n.év	834	1 702	831	1 439
III. n.év	1 605	3 307	615	2 054
IV. n.év	746	4 053	1 559	3 613
2014.				
I. n.év	1 202	1 202	497	497
II. n.év	429	1 630	750	1 247
III. n.év	1 590	3 220	960	2 207
IV. n.év	874	4 094	1 777	3 985
2015.				
I. n.év	1 981	1 981	1 009	1 009
II. n.év				
III. n.év				
IV. n.év				

^a Adatforrás: MNB. Az adatok visszamenőlegesen folyamatosan változhatnak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítói funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

^b A tárgynegyedév végéig.

2.8. Szállítás

Időszak	Áruszállítás, árutonna-kilométer alapján		Helyközi személyszállítás, utaskilométer alapján		Helyi személyszállítás, utaskilométer alapján	
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a
2013.						
I. n.év	97,5	97,5	98,1	98,1	97,9	97,9
II. n.év	102,4	99,9	103,4	100,8	98,9	98,4
III. n.év	105,3	101,7	103,0	101,5	104,7	100,3
IV. n.év	114,6	104,8	102,5	101,8	101,8	100,7
2014.						
I. n.év	108,2	108,2	105,2	105,2	104,6 ^R	104,6 ^R
II. n.év	105,1	106,6	106,5	105,9 ^R	105,9 ^R	105,3 ^R
III. n.év	103,8 ^R	105,7 ^R	108,5	106,8	105,8 ^R	105,4 ^R
IV. n.év	99,3 ^R	104,0 ^R	102,6 ^R	105,7	106,8 ^R	105,8 ^R
2015.						
I. n.év	101,1 ^R	101,1 ^R	101,4 ^R	101,4 ^R	104,6 ^R	104,6 ^R
II. n.év	99,4	100,2	101,3	101,4	103,0	103,8
III. n.év						
IV. n.év						

^a A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.9. Telefon- és internet-előfizetések száma

Időszak	Vezetékestelefon-		Mobiltelefon-		Internet- előfizetések az időszak végén (ezer)
	fővonalak száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	előfizetések száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	
2013.					
I. n.év	3 065	1 375	11 582	4 432	5 652
II. n.év	3 023	1 250	11 581	4 630	5 871
III. n.év	2 820	1 236	11 657	4 594	6 182
IV. n.év	2 919	1 279	11 676	4 654	6 480
2014.					
I. n.év	2 980	1 243	11 625	4 635	6 644
II. n.év	2 987	1 148	11 618	4 814	6 818
III. n.év	3 009	1 111	11 628	4 805	7 058
IV. n.év	3 031	1 170	11 796	4 976	7 310
2015.					
I. n.év	3 064	1 189	11 770	5 012	7 439
II. n.év					
III. n.év					
IV. n.év					

3. A bruttó hazai termék (GDP) alakulása*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%)	2013	2014	2015. I. n.év
		az előző év azonos időszaka = 100,0		
GDP összesen	100,0^a	101,5	103,6	103,5
A GDP termelése				
Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	4,4	115,1	112,5	88,4
Ipar	26,4	96,5	105,4	107,7
Építőipar	4,3	106,6	113,6	109,2
Kereskedelem, javítás, szálláshelyszolgáltatás és vendéglátás	12,0	106,0	103,7	105,5
Szállítás, raktározás	6,6	102,5	103,7	102,1
Információ, kommunikáció	5,1	101,0	103,3	102,6
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	3,8	94,4	99,3	98,7
Ingtatlanügyletek	8,3	100,6	99,5	100,5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	8,9	104,3	105,5	103,8
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán egészségügyi, szociális ellátás	17,3	105,3	98,9	101,0
Művészet, szórakozás, szabadidő, egyéb szolgáltatás	2,8	102,7	103,4	103,7
A GDP felhasználása				
Belföldi felhasználás	92,6	101,2	104,3	100,6
Ebből:				
végső fogyasztás összesen	70,7	100,8	101,8	101,5
– háztartások tényleges fogyasztása	60,4	100,2	101,5	102,6
Ebből:				
háztartások fogyasztási kiadása természetbeni társadalmi juttatás a kormányzattól	49,0	100,1	101,7	102,7
természetbeni társadalmi juttatás a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	1,5	94,7	96,9	99,5
– közösségi fogyasztás	10,3	105,0	103,6	94,6
bruttó felhalmozás	21,9	102,7	113,3	97,1
– bruttó állóeszköz-felhalmozás	21,4	105,2	111,7	93,3
Termékek és szolgáltatások				
export	91,2	105,9	108,7	110,3
import	83,8	105,9	110,0	107,8
kiviteli (+), illetve behozatali (-) többlet	7,4	x	x	x

* Negyedéves adatok alapján. A GDP 2014-ben folyó áron 31 ezer 864 milliárd Ft volt.

^a A termelés esetében ágazatok összesen, alapáron = 100,0; a felhasználás esetében GDP összesen = 100,0.

4. A nemzetgazdaság beruházásai*

Ág	2014 (milliárd forint)	2013	2014	2015. I. n.év
		az előző év azonos időszaka = 100,0		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	320,4	112,4	116,8	92,1
Bányászat, kőfejtés	11,3	65,9	118,9	94,9
Feldolgozóipar	1 551,8	103,1	112,7	100,2
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	134,1	82,6	105,4	114,5
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmosás	268,6	177,5	115,1	128,1
Építőipar	103,2	121,3	127,6	91,7
Kereskedelem, gépjárműjavítás	293,5	103,3	104,5	95,2
Szállítás, raktározás	935,5	119,7	128,2	91,7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	44,1	112,3	113,4	92,4
Információ, kommunikáció	160,2	91,7	109,9	89,1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	37,3	96,1	90,1	68,4
Ingatlanügyletek	574,4	80,9	107,7	99,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	91,8	116,5	122,1	104,3
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	150,7	132,9	124,2	85,3
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	262,3	144,0	101,3	80,0
Oktatás	86,5	103,8	92,6	73,7
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	94,8	111,7	127,0	71,4
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	74,1	141,6	124,4	92,1
Egyéb szolgáltatás	21,6	112,5	105,7	80,2
Összesen	5 216,0	106,9	114,0	95,5

* Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak.

5. A mezőgazdasági termékek felvásárlása

Megnevezés	Megoszlás, 2015. jan– jún. (%)	2014.		2015.	
		év	jan–jún.	jún.	jan–jún.
		az előző év azonos időszaka = 100,0			
Növénytermesztési és kertészeti termékek	33,8	120,5	84,1	119,5	135,1
Ebből:					
gabonafélék	21,6	122,1	73,8	180	153,8
zöldségfélék	4,0	110,7	86,0	103,8	107,6
gyümölcsök	1,0	105,1	128,2	64,9	70,8
Élő állatok és állati termékek	66,2	107,1	97,6	110,1	107,4
Ebből:					
élő állatok	45,8	106,9	98,5	109,9	103,5
állati termékek	20,4	107,5	95,2	110,7	117,3
Összesen	100,0	114,2	93,8	113,7	115,4

6. A fontosabb növények összes termésmennyisége

Megnevezés	2009– 2013. évek átlaga	2011	2012	2013	2014+
	termésmennyiség, ezer tonna				
Búza	4 268	4 107	4 011	5 058	5 235
Kukorica	6 805	7 992	4 763	6 756	9 169
Árpa	1 011	988	996	1 062	1 071
Cukorrépa	857	856	882	991	1 010
Napraforgó	1 280	1 375	1 317	1 484	1 555
Repce	517	527	415	533	680
Burgonya	537	600	548	487	547
Zöldség	1 408	1 475	1 363	1 441	1 300
Gyümölcs ^a	782	513	834	865	1 000
Szőlő	420	451	356	451	395

^a Étkezési szőlővel együtt.

7. Állatállomány

Megnevezés	2012.		2013.		2014.		2015.	
	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	
	ezer db							index ^a
Szarvasmarha	733	760	763	782	789	802	818	103,8
Ebből:								
tehén	335	339	336	345	356	359	366	102,8
Sertés	2 947	2 989	2 891	3 004	3 060	3 136	3 124	102,1
Ebből:								
anyakoca	206	200	193	190	202	200	204	100,8
Juh	1 206	1 185	1 210	1 214	1 246	1 185	1 201	96,4
Baromfi ^b	45 822	38 546	44 856	37 900	46 855	38 599	49 193	104,9
Ebből:								
tyúk	34 718	30 075	33 823	29 474	35 597	30 521	37 896	106,5

^a Előző év azonos időpontja = 100,0

^b Gyöngyös nélkül.

8. Az ipar főbb adatai*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014.		2015.	
		év	jan–jún.	jún.	jan–jún.
Ipari termelés^b	100,0	107,7^R	109,4^R	111,0	107,3
Bányászat, kőfejtés	0,4^R	99,9^R	96,1^R	86,2	97,2
Feldolgozóipar	94,6^R	108,7^R	111,0^R	112,0	107,7
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	10,7 ^R	104,4 ^R	107,1 ^R	103,0	103,4
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,5 ^R	115,4 ^R	118,4 ^R	110,5	103,2
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,1 ^R	109,1 ^R	109,2 ^R	109,1	101,8
Kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás	6,3 ^R	101,0 ^R	108,4 ^R	80,9	99,7
Vegyí anyag, termék gyártása	5,9 ^R	108,6 ^R	111,8 ^R	103,5	101,2
Gyógyszergyártás	3,0 ^R	101,8 ^R	101,5 ^R	114,1	107,2
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,8 ^R	105,0 ^R	105,3 ^R	122,7	115,2
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,9 ^R	105,9 ^R	111,1 ^R	105,4	99,3
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	10,5 ^R	101,3 ^R	98,0 ^R	112,0	106,7
Villamos berendezés gyártása	4,0 ^R	107,0 ^R	108,0 ^R	111,6	104,9
Gép, gépi berendezés gyártása	7,4 ^R	104,3 ^R	102,7 ^R	117,1	101,2
Járműgyártás	26,0 ^R	120,7 ^R	126,6 ^R	121,2	115,7
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,7 ^R	108,9 ^R	107,1 ^R	118,3	113,3
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	5,0^R	95,4^R	90,5^R	101,5	105,9
Ipari értékesítés^b	x	106,5^R	107,7^R	109,1	107,1
Alkalmazásban állók száma ^c	x	102,5 ^R	102,1 ^R	102,6	102,9
A termelékenységi index ^c	x	105,3 ^R	107,5 ^R	108,6	104,5

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron, a legalább 5 főt foglalkoztató gazdálkodói kör = 100,0.

^b Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^c Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

9. Az ipar belföldi értékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2015. jan–jún. (%) ^{a,b}
		2014. jan–jún.	2015.		
			jún.	jan–jún.	
Belföldi értékesítés összesen^c	100,0	100,7^R	102,3	103,3	36,5
Bányászat, kőfejtés	0,8^R	92,3^R	88,2	98,6	82,9
Feldolgozóipar	59,9^R	106,2^R	111,3	107,3	24,6
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	15,7 ^R	105,5 ^R	103,1	100,8	59,7
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	0,5 ^R	104,2 ^R	103,8	99,7	14,2
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,9 ^R	111,3 ^R	105,9	99,4	48,9
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás	10,1 ^R	99,5 ^R	112,3	113,7	69,7
Vegyí anyag, termék gyártása	6,0 ^R	113,0 ^R	103,9	98,0	40,3
Gyógyszergyártás	1,2 ^R	114,0 ^R	94,6	98,0	15,2
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	5,5 ^R	100,5 ^R	115,9	110,7	31,7
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,2 ^R	114,6 ^R	108,7	102,9	36,6
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	1,1 ^R	88,2 ^R	117,2	107,5	4,3
Villamos berendezés gyártása	1,3 ^R	97,0 ^R	105,6	106,7	13,2
Gép, gépi berendezés gyártása	2,0 ^R	91,8 ^R	138,8	120,8	12,3
Járműgyártás	4,2 ^R	141,5 ^R	135,8	134,8	7,8
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,1 ^R	86,8 ^R	125,9	119,0	33,8
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	39,3^R	93,5^R	88,1	98,5	84,3

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b A belföldi értékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

10. Az ipar exportértékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2015. jan–jún. (%) ^{a,b}
		2014. jan–jún.	2015.		
			jún.	jan–jún.	
Exportértékesítés összesen^c	100,0	112,6^R	113,0	109,4	63,5
Bányászat, kőfejtés	0,1^R	108,0^R	89,3	91,7	17,1
Feldolgozóipar	96,2^R	112,1^R	113,6	108,4	75,4
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	5,7 ^R	104,4 ^R	118,9	111,1	40,3
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,8 ^R	120,6 ^R	111,8	103,9	85,8
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	2,0 ^R	105,8 ^R	116,1	105,1	51,1
Kökszgyártás, kőolaj-feldolgozás	3,0 ^R	128,7 ^R	45,3	76,2	30,3
Vegyí anyag, termék gyártása	4,7 ^R	109,3 ^R	101,7	104,6	59,7
Gyógyszergyártás	3,4 ^R	94,5 ^R	111,9	110,5	84,8
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,2 ^R	106,9 ^R	129,6	118,3	68,3
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	5,9 ^R	108,4 ^R	105,5	99,0	63,4
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	13,9 ^R	98,2 ^R	113,4	106,3	95,7
Villamos berendezés gyártása	4,8 ^R	110,6 ^R	113,1	104,7	86,8
Gép, gépi berendezés gyártása	9,0 ^R	106,2 ^R	107,7	100,6	87,7
Járműgyártás	33,5 ^R	125,2 ^R	122,1	114,5	92,2
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,4 ^R	120,9 ^R	112,7	110,2	66,2
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	3,7^R	133,4^R	99,2	143,8	15,7

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b Az exportértékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

11. Építőipar

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%)	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014.		2015.	
		év	jan–jún.	jún.	jan–jún.
Épületeken végzett munka	47,0 ^R	104,2	112,1	105,6	104,9
Egyéb építményeken végzett munka	53,0 ^R	124,8	132,7	114,9	111,4
Építőipar összesen (építőipari termelés)	100,0	113,5^R	121,5	110,2	108,0
Ebből:					
épületek építése	22,8 ^R	102,0 ^R	111,0	124,7	106,4
egyéb építmények építése	36,0 ^R	128,8 ^R	138,0	115,7	113,5
speciális szaképítés	41,2	109,0 ^R	116,5	98,7	104,5

12. Kiskereskedelmi forgalom

Megnevezés	2015. jan–jún., folyó áron (milliárd forint)	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014. ^a		2015.	
		év	jan–jún.	jún.	jan–jún.
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	2 025,6	104,5	107,6	104,5	103,3
Ebből:					
élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	1 584,2	98,5	95,6	104,1	103,5
élelmiszer-, ital-, dohányáru-kiskereskedelem	441,4	138,3	220,2	105,9	102,9
Nem élelmiszertermék	1 479,8	105,3	103,9	110,1	108,5
Ebből:					
iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem	143,0	111,1	113,5	110,6	111,0
textil-, ruházati és lábbeli-kiskereskedelem	230,2	114,6	113,8	111,9	111,6
bútor-, műszacikk-kiskereskedelem	396,2	100,4	100,5	102,2	101,5
könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-kiskereskedelem	323,1	98,0	93,1	113,7	111,5
gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer-kiskereskedelem	274,8	104,5	103,6	109,6	106,5
használcikk-kiskereskedelem	21,0	110,6	110,5	119,6	116,2
csomagküldő és internet kiskereskedelem	91,5	139,8	137,7	133,6	125,3
Üzemanyag-kiskereskedelem	720,6	105,8	104,9	109,0	108,8
Kiskereskedelem összesen	4 225,9	105,0	105,8	107,2	106,1
Gépjármű-, járműalkatrész-kiskereskedelem	275,3	102,9	103,1	104,3	97,2

^a Az első félév adatai véglegesek.

13. Külkereskedelmi termékforgalom

(folyó áron)

Devizanem	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	^a tárgyidőszakban	az előző év azonos időszakában
2015. június^a						
Millió euró	7 224,8	108,9	8 044,3	113,4	819,5	457,6
Millió dollár	8 084,2	89,5	9 001,5	93,2	917,3	620,1
Milliárd forint	2 246,8	110,8	2 501,8	115,4	255,0	140,3
2015. január–június^b						
Millió euró	40 882,9	105,8	45 193,1	107,9	4 310,1	3 207,6
Millió dollár	45 554,2	85,9	50 360,8	87,7	4 806,6	4 388,4
Milliárd forint	12 568,3	106,0	13 895,7	108,2	1 327,4	986,9

^a Első becslés.

^b Előzetes adatok.

**14. Külkereskedelmi termékforgalom országcsoportok szerint,
2015. január–május**

(folyó áron, millió euró)

Országcsoport	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	a tárgyidőszakban	az előző év azonos időszakában
Európai Unió (EU–28)	25 694,2	107,2	29 347,4	106,3	3 653,1	3 638,2
Ebből:						
EU–15	18 679,0	106,8	21 296,7	106,3	2 617,7	2 541,6
új tagállamok	7 015,2	108,4	8 050,7	106,3	1 035,4	1 096,6
EU-n kívüli országok	7 963,9	98,8	7 801,4	108,7	–162,5	–888,2
Ebből:						
európai országok	2 572,8	69,9	3 327,1	96,8	754,3	–246,7
ázsiai országok	4 399,9	123,3	1 961,2	111,3	–2 438,7	–1 807,8
többi ország	991,2	122,1	2 513,0	127,1	1 521,9	1 166,3
Összesen	33 658,1	105,1	37 148,7	106,8	3 490,6	2 750,0

**15. A külkereskedelmi termékforgalom árufőcsoportok és országcsoportok szerint,
2015. január–május**

(millió euró)

Árufőcsoport	Európai Unió (EU–28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU–15	új tagállamok		
Behozatal					
Élelmiszerek, italok, dohány	1 618,5	1 013,0	605,5	114,9	1 733,4
Nyersanyagok	535,9	364,8	171,1	194,1	730,0
Energiahordozók	1 184,0	518,1	665,9	1 537,8	2 721,8
Feldolgozott termékek	10 299,1	7 458,6	2 840,5	1 796,8	12 096,0
Gépek és szállítóeszközök	12 056,8	9 324,5	2 732,3	4 320,2	16 377,0
Összesen	25 694,2	18 679,0	7 015,2	7 963,9	33 658,1
Kivitel					
Élelmiszerek, italok, dohány	2 210,6	1 271,9	938,7	449,9	2 660,5
Nyersanyagok	751,0	532,4	218,7	140,2	891,3
Energiahordozók	571,8	113,3	458,5	350,9	922,7
Feldolgozott termékek	9 314,1	6 110,6	3 203,5	2 304,9	11 619,0
Gépek és szállítóeszközök	16 499,9	13 268,6	3 231,3	4 555,4	21 055,3
Összesen	29 347,4	21 296,7	8 050,7	7 801,4	37 148,7

16. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei áruffcsoportok és országcsoportok szerint, 2015. január–május

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Áruffcsoport	Európai Unió (EU-28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU-15	új tagállamok		
Behozatal					
Élelmiszerek, italok, dohány	106,9	104,5	110,7	90,2	105,8
Nyersanyagok	103,0	104,8	99,4	137,2	110,6
Energiahordozók	113,3	97,2	129,5	82,8	93,3
Feldolgozott termékek	107,5	106,4	110,8	106,8	107,4
Gépek és szállítóeszközök	108,4	108,2	109,3	109,0	108,5
Összesen	108,2	106,9	111,7	102,0	106,7
Kivitel					
Élelmiszerek, italok, dohány	104,5	101,9	108,1	102,3	104,1
Nyersanyagok	97,9	99,9	93,4	93,4	97,1
Energiahordozók	85,0	45,7	106,8	144,8	100,1
Feldolgozott termékek	105,1	103,1	108,8	107,9	105,5
Gépek és szállítóeszközök	111,7	111,8	111,0	107,3	110,7
Összesen	107,8	107,3	108,9	108,3	107,9

**17. A külkereskedelmi termékforgalom fontosabb országok szerint,
2015. január–május**

(folyó áron)

Ország	Behozatal	Kivitel	Egyenleg	Behozatal	Kivitel
	millió euró			az előző év azonos időszaka = 100,0	
Összes forgalom	33 658,1	37 148,7	3 490,6	105,1	106,8
Ebből:					
Ausztria	2 140,2	1 748,3	-391,9	95,2	90,3
Belgium	838,1	694,3	-143,8	112,3	107,4
Csehország	1 565,8	1 392,7	-173,1	108,9	106,0
Dánia	244,4	270,3	25,9	108,0	95,7
Egyesült Királyság	617,7	1 446,2	828,5	109,2	113,4
Finnország	104,8	92,4	-12,3	105,7	91,6
Franciaország	1 786,7	1 703,6	-83,1	113,5	105,9
Görögország	34,0	152,8	118,8	98,7	121,7
Hollandia	1 510,8	1 225,7	-285,1	117,3	125,3
Horvátország	160,3	608,8	448,6	98,2	133,6
Lengyelország	1 836,4	1 404,2	-432,2	111,5	102,2
Németország	8 769,7	10 274,7	1 505,0	106,9	103,7
Olaszország	1 504,8	1 754,3	249,4	104,0	106,1
Oroszország	1 433,3	636,3	-797,0	60,1	71,0
Portugália	78,7	125,2	46,5	90,3	119,0
Románia	1 046,6	1 919,7	873,1	107,0	103,2
Spanyolország	511,3	1 265,3	753,9	102,0	132,4
Svájc	248,3	348,1	99,9	120,3	105,0
Svédország	341,1	426,9	85,8	107,1	119,5
Szerbia ^a	206,8	509,8	303,0	110,5	99,9
Szlovákia	1 739,6	1 701,4	-38,2	103,7	104,9
Szlovénia	440,8	380,3	-60,5	121,2	96,8
Ukrajna	328,5	598,9	270,4	56,8	93,9
Japán	474,1	264,0	-210,1	117,1	144,6
Kína ^b	1 966,8	590,0	-1 376,8	126,5	91,7
Koreai Köztársaság	577,8	179,5	-398,3	151,7	170,6
Malajzia	117,6	42,9	-74,7	170,7	119,4
Szingapúr	110,2	71,1	-39,0	55,5	108,6
Tajvan	250,3	60,7	-189,6	100,6	149,2
Egyesült Államok	720,0	1 356,4	636,4	118,2	132,7

^a Koszovó nélkül.^b Tajvan és Hongkong nélkül.

18. Turizmus, vendéglátás

Megnevezés	2015. jan-jún.	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2014. év.	2015.	
			jún.	jan-jún.
Kereskedelmi szálláshelyek				
vendégeinek száma, ezer fő	4 422	108,5	106,7	107,9
vendégéjszakáinak száma, ezer	10 452	106,4	104,9	105,7
külföldi vendégek száma, ezer fő	2 127	105,2	107,1	107,8
külföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	5 479	103,1	105,9	104,9
belföldi vendégek száma, ezer fő	2 295	111,7	106,3	107,9
belföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	4 973	110,0	103,9	106,6
Vendéglátóhelyek forgalma, milliárd Ft	405,2	105,1^a	112,2	106,7

^a Az első félév adatai vélelgesek.

19. Áralakulás

19.1. Termelőiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Megnevezés	2014.			2015.	
	év	jún.	jan-jún.	jún.	jan-jún.
Mezőgazdasági termékek termelőiár-indexe^a	93,9	90,3	88,3	93,8	93,1
Ezen belül:					
növénytermesztési és kertészeti termékek	90,8	84,2	81,9	96,4	94,1
élő állatok és állati termékek	98,9	102,4	101,3	89,6	91,4
Az ipar termelőiár-indexe	99,6	99,4	99,1	101,5	99,0
Ezen belül:					
belföldi értékesítés árindexe	97,9	97,7	97,9	98,9	96,9
exportértékesítésiár-index	100,7	100,4	99,9	102,9	100,2
Az építőipar termelőiár-indexe^b	102,1		102,3		102,3

^a A 2005. évi értékesítés súlyarányaival számolva.

^b Az építőipar termelőiár-indexére negyedévente állnak rendelkezésre az adatok.

19.2. Külkereskedelmi árindexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfcsoport	2014.		2015.	
	év	jan–máj.	máj.	jan–máj.
Behozatal				
Élelmiszerek, italok, dohány	102,6	103,1	100,0	98,9
Nyersanyagok	97,2	96,6	95,2	97,5
Energiahordozók	92,1	95,4	82,8	78,8
Feldolgozott termékek	101,3	100,1	101,6	100,3
Gépek és szállítóeszközök	101,3	100,1	102,9	102,0
Összesen	100,1	99,6	99,8	98,4
Kivitel				
Élelmiszerek, italok, dohány	100,5	98,9	96,8	96,6
Nyersanyagok	95,2	91,4	101,5	98,5
Energiahordozók	98,3	96,6	83,1	83,1
Feldolgozott termékek	101,4	100,5	100,9	98,7
Gépek és szállítóeszközök	101,4	100,8	101,9	100,3
Összesen	101,1	100,1	100,6	98,9

19.3. Fogyasztóiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfcsoport	2014.		2015.	
	év	jan–júl.	júl.	jan–júl.
Élelmiszerek	99,6	99,5	100,9	100,4
Szeszes italok, dohányárúk	106,2	108,1	103,9	102,6
Ruházkodási cikkek	99,3	99,2	99,8	99,9
Tartós fogyasztási cikkek	99,5	99,4	101,0	100,2
Háztartási energia	88,3	88,0	97,3	95,9
Egyéb cikkek, üzemanyagok	99,5	99,8	97,2	95,8
Szolgáltatások	101,8	101,9	101,9	102,0
Összesen	99,8	100,0	100,4	99,7

20. Az alkalmazásban állók száma*

Ágazat	Átlagos létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2014	2015. jan–jún.	2014	2015. jan–jún.
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	78,2 ^R	78,0	103,9	100,9
Ipar	698,6 ^R	709,7	102,6	102,4
Ebből:				
feldolgozóipar	627,7 ^R	640,8	102,5	103,0
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	24,3	23,8	103,8	97,4
Építőipar	110,0	111,1	101,7	102,7
Kereskedelem, gépjárműjavítás	332,3 ^R	340,9	101,3 ^R	103,2
Szállítás, raktározás	193,8 ^R	195,3	105,5 ^R	101,4
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	81,0 ^R	85,6	104,8	106,5
Információ és kommunikáció	74,0	74,1	105,4	101,6
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	62,6 ^R	62,1	99,0	98,8
Ingyatlanügyletek	27,0	26,9	91,9 ^R	98,5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	85,4 ^R	90,1	102,8 ^R	106,3
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	155,8 ^R	160,6	109,1 ^R	105,0
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	281,7	281,8	104,5	101,1
Oktatás	248,9	251,9	102,0	101,3
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	341,6 ^R	336,2	115,9	98,9
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	34,4 ^R	40,7	107,7	120,4
Egyéb szolgáltatás	17,8	19,0	101,2 ^R	107,6
Nemzetgazdaság összesen	2 823,0^R	2 863,8	104,5^R	102,2
Ebből:				
versenyszféra	1 867,1 ^R	1 902,7	102,6	102,7
költségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	854,1	855,8	108,7	101,0
költségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	694,7	697,3	103,5	100,8

* A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

21. Nyilvántartott álláskereső*

Megnevezés	Létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2014	2015. II. n.év	2014	2015. II. n.év
Nyilvántartott álláskereső (regisztrált munkanélküliek) száma ^a	391,0	366,9	94,4	83,7
Ebből:				
pályakezdő	48,7	46,6	93,2	83,1
szakképzetlen ^b	203,1	192,5	100,6	84,0
diplomás	20,3	19,7	89,5	87,4
nyilvántartásba belépők	66,3	43,3	96,0	85,1

* A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnak az időszak utolsó hónapjának 20-ára vonatkozó adatai.

^a A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 2005. nov. 1-jei változásával összhangban.

^b A szakképzetlenek köze sorolják a legfeljebb 8 általánost és gimnáziumot végzett álláskeresőket.

22. Regionális munkaügyi adatok, 2015. II. negyedév *

Területi egység	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Foglalkoztatási	Munkanélküliségi
	száma (ezer fő)		ráta (%)	
Közép-Magyarország	1 322,0	77,4	67,2	5,5
Közép-Dunántúl	483,0	21,6	67,5	4,3
Nyugat-Dunántúl	449,5	16,8	67,7	3,6
Dél-Dunántúl	365,1	29,3	61,0	7,4
Észak-Magyarország	451,4	42,9	59,1	8,7
Észak-Alföld	580,8	73,7	58,6	11,3
Dél-Alföld	515,4	47,6	61,6	8,4
Összesen	4 167,2	309,2	63,8	6,9

* A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

23. Az alkalmazásban állók havi nominális átlagkeresete, 2015. január–június*

Ágazat	Bruttó	Nettó ^a	Bruttó	Nettó ^a
	havi átlagkereset (forint)		kereset indexe (az előző év azonos időszakára = 100,0)	
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	180 745	118 389	106,1	106,1
Ipar	264 538	173 273	103,9	103,9
Ebből:				
feldolgozóipar	260 441	170 590	103,8	103,8
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudásos	432 988	283 608	105,3	105,3
Építőipar	188 884	123 723	105,5	105,5
Kereskedelem, gépjárműjavítás	229 528	150 343	103,0	103,0
Szállítás, raktározás	234 214	153 410	103,4	103,4
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	155 691	101 982	102,6	102,6
Információ és kommunikáció	463 272	303 444	101,3	101,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	501 035	328 178	101,5	101,5
Ingatlanügyletek	214 969	140 809	104,6	104,6
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	365 333	239 296	106,6	106,6
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	195 623	128 134	107,6	107,6
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	260 075	170 349	101,8	101,8
Oktatás	251 610	164 805	103,9	103,9
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	145 942	95 592	102,8	102,8
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	209 957	137 522	95,2	95,2
Egyéb szolgáltatás	189 330	124 007	106,4	106,4
Nemzetgazdaság összesen	243 217	159 308	103,5	103,5
Ebből:				
versenyszféra	260 054	170 337	103,7	103,7
kötségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	211 273	138 384	102,6	102,6
kötségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	242 649	158 935	102,9	102,9

* Az adatok a teljes munkaidőben alkalmazásban állókra vonatkoznak.

^a A korábbi évek módszertanának megfelelően családi kedvezmény nélkül számított.

24. A háztartások pénzügyi vagyona*

(folyó áron, milliárd forint)

Megnevezés	2014. jún. 30.	2014. dec. 31.	2015. jún. 30.
Készpénz és betétek	10 186,5	10 720,0 ^R	11 029,0
Ebből:			
készpénz, forint	2 721,7	2 984,5	3 183,9
betét, forint	5 889,3	6 044,9 ^R	5 913,9
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3 068,1 ^R	3 052,3 ^R	3 378,0
Hitelek	936,0	1 072,3	1 090,3
Részvények és részesedések	14 022,7	14 798,0	15 322,8
Ebből:			
részvények, egyéb tulajdonosi részesedések	10 261,7	10 726,4	11 186,8
befektetési jegyek	3 761,1	4 071,6	4 135,9
Biztosítástechnikai tartalékok	3 365,6	3 454,7	3 596,2
Ebből:			
életbiztosítási díjtartalékok	1 717,3	1 771,5	1 835,3
nyugdíjpénztári díjtartalékok	1 318,9	1 369,7	1 427,6
Egyéb követelések	4 127,2	4 038,6	4 207,9
Háztartások pénzügyi eszközei	35 707,2^R	37 204,7^R	38 625,9
Hitelek	8 410,6	8 323,3 ^R	7 666,9
Ebből:			
hitelintézetek ingatlanhitele	3 361,3	3 357,4 ^R	3 095,3
hitelintézetek fogyasztási és egyéb hitele	3 486,9	3 399,7 ^R	3 056,9
hitel nem hitelintézettől	1 562,4	1 566,2	1 514,8
Háztartások kötelezettségei	9 090,9	9 117,4^R	8 390,7
Háztartások nettó pénzügyi vagyona	26 616,3^R	28 087,2^R	30 235,2

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank.

25. Államháztartás központi alrendszere, 2015. január–július*

(folyó áron)

Bevételek, kiadások	Milliárd forint	Az éves előirányzat	2014. jan–júl.
		százalékában	
Az államháztartás egyenlege^a	-894,1	x	x
Ebből:			
Központi költségvetés			
Bevételek	5 927,1	54,2	99,0
Ebből:			
gazdálkodó szervezetek befizetései	733,4	56,2	114,5
fogyasztáshoz kapcsolt adók	2 458,8	55,9	104,5
lakosság befizetései	1 082,7	59,9	105,9
költségvetési szervek bevételei	903,4	76,7	97,5
fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása	396,9	23,1	58,9
állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	55,7	22,7	80,1
Kiadások	6 880,9	58,4	98,0
Ebből:			
egyedi és normatív támogatás	217,3	72,0	109,7
szociálpolitikai menedíj támogatás	59,4	57,2	96,0
lakásépítési támogatások	64,8	50,3	81,7
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap	417,8	59,0	103,6
költségvetési szervek kiadásai	2 322,0	69,1	101,1
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	667,5	55,9	105,4
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai	1 217,6	48,5	116,2
garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz	331,1	57,4	62,2
helyi önkormányzatok támogatása	353,5	53,9	88,5
kamatkiadások	744,1	66,9	97,2
hozzájárulás az EU költségvetéséhez	189,8	64,2	94,0
<i>Egyenleg (privatizációs bevétel nélkül)</i>	<i>-953,7</i>	<i>x</i>	<i>x</i>

* Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.

^a Helyi önkormányzatok nélkül.

26. Folyó fizetési mérleg*

(millió euró)

Megnevezés	2014. I.n.év	2014. I–IV.n.év	2015. I.n.év
Áruk és szolgáltatások, egyenleg	1 970	7 709	2 770
Áruk			
export	18 314	75 316	20 006
import	17 313	72 605	18 428
egyenleg	1 001	2 711	1 577
Szolgáltatások			
export	4 061	18 487	4 265
import	3 092	13 488	3 072
egyenleg	969	4 999	1 193
ebből:			
utazás	512	2 899	570
Elsődleges jövedelmek			
bevétel	1 580	6 515	1 629
kiadás	2 106	9 379	2 127
egyenleg	–526	–2 864	–498
ebből:			
munkavállalók jövedelmei	524	2 176	541
befektetések jövedelmei	–1 364	–6 405	–1 392
Másodlagos jövedelmek, egyenleg	–242	–751	–291
Folyó fizetési mérleg egyenlege	1 202	4 094	1 981
Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	–66	1 748	–930
ebből:			
Közvetlentőke-befektetésekhez kapcsolódóan	–272	489	–949
Részeselekkel kapcsolatos követelések	497	2 730	–212
Részeselekkel kapcsolatos tartozások	769	2 241	738
Portfólióbefektetésekhez kapcsolódóan	185	1 228	–9

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. Az adatok meghatározott időrend szerint revideáltak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

27. Külföldi adósságállomány*

(millió euró)

Megnevezés	2014. márc. 31.	2014. dec. 31.	2015. márc. 31.
Bruttó	89 759	86 789	92 444
Nettó	35 946	33 843	35 932
Ebből:			
államháztartás és MNB	14 091	15 759	16 890

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül, és a közvetlen tőkebefektetéseken belüli egyéb tőke nélkül.

28. A Budapesti Értéktőzsde összefoglaló adatai*

(milliárd forint)

Értékpapír	Piaci tőkeérték (az időszak végén)		Az azonnali piac forgalma	
	2014. júl.	2015. júl.	2014	2015. jan–júl.
Összesen	19 210,5	21 579,7	1 942,1	1 395,7
Ebből:				
résztvények	3 911,5	4 908,8	1 877,7	1 342,5
certifikátok ^a	107,4	130,5	54,4	45,2
befektetési jegyek	610,2	867,3	8,2	7,5
vállalati kötvények	472,9	428,4	0,3	0,2
jelzáloglevelek	670,4	622,3	0,5	0,2

* Adatforrás: Budapesti Értéktőzsde.

^a A certifikátok olyan értékpapírosított, bank által kibocsátott származékos termékek, amelyek árfolyama előre meghatározott módon követi a mögöttes termék (értékpapír, index, származékos ügylet, deviza- vagy árupiaci termék) árfolyamát.**29. A Budapesti Értéktőzsde részvényindexe (BUX)***

(1991. január 2. = 1000,00)

Megnevezés	2014. júl.	2014	2015. júl.
Maximum	18 612,99	19 596,46	22 588,99
Minimum	17 521,84	16 140,53	21 367,32
Záró érték (az időszak végén)	17 521,84	16 634,00	22 588,99

* Adatforrás: Budapesti Értéktőzsde.

30. Területi adatok

Területi egység	A népesség megoszlása (%) ^a	Gazdasági szervezetek beruházásainak teljesítményértéke, 2015. I. n.év ^b		Ipari termelés* ^c , 2015. jan-jún.	Építőipari termelés, 2015. jan-jún. ^{b,c}
		milliárd forint	egy lakosra jut (ezer forint)	az előző év azonos időszaka = 100,0	
Budapest	17,8	228,8	130,4	107,1	105,3
Pest	12,4	64,4	52,5	102,9	103,6
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>30,3</i>	<i>293,2</i>	<i>98,4</i>	<i>105,2</i>	<i>105,0</i>
Fejér	4,2	27,5	66,0	109,1	108,3
Komárom-Esztergom	3,0	51,5	172,3	94,4	108,1
Veszprém	3,5	23,4	67,4	107,1	131,1
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>10,8</i>	<i>102,4</i>	<i>96,4</i>	<i>103,1</i>	<i>115,2</i>
Győr-Moson-Sopron	4,6	51,3	113,2	112,4	121,6
Vas	2,6	23,7	93,3	110,1	183,8
Zala	2,8	8,5	30,7	97,4	110,2
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>10,0</i>	<i>83,5</i>	<i>84,9</i>	<i>110,1</i>	<i>133,2</i>
Baranya	3,8	12,5	33,7	101,7	111,2
Somogy	3,2	11,4	36,6	118,6	76,5
Tolna	2,3	9,4	41,6	110,6	120,0
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>9,2</i>	<i>33,3</i>	<i>36,6</i>	<i>109,9</i>	<i>100,3</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	6,8	29,0	43,4	109,0	103,2
Heves	3,1	14,6	48,4	112,2	142,4
Nógrád	2,0	4,2	21,5	107,4	118,9
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>11,8</i>	<i>47,8</i>	<i>41,0</i>	<i>109,8</i>	<i>115,6</i>
Hajdú-Bihar	5,5	25,2	46,9	106,5	106,8
Jász-Nagykun-Szolnok	3,9	19,5	51,4	106,3	95,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5,7	16,2	28,7	99,9	149,1
<i>Észak-Alföld</i>	<i>15,0</i>	<i>60,9</i>	<i>41,1</i>	<i>104,7</i>	<i>116,1</i>
Bács-Kiskun	5,2	25,7	50,1	121,5	160,9
Békés	3,6	18,1	51,6	101,3	120,5
Csongrád	4,1	15,3	37,7	104,8	94,7
<i>Dél-Alföld</i>	<i>12,9</i>	<i>59,1</i>	<i>46,5</i>	<i>114,3</i>	<i>134,0</i>
Összesen	100,0	680,1	69,1	107,6	108,0

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a 2015. január 1-jei népességgel számolva.

^b Székhely szerinti adatok.

^c A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások adatai, az összesen azonban teljes körre vonatkozik.

30. Területi adatok (folytatás)

Területi egység	Nettó nominális kereset, 2015. I. félév ^a		Lakásépítés, 2015. I. félév		
	forint	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	használatba vett lakások száma	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	tízezer lakosra jutó ^b
Budapest	204 557	103,5	903	85,3	5,1
Pest	146 855	103,2	502	79,9	4,1
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>192 061</i>	<i>103,3</i>	<i>1 405</i>	<i>83,3</i>	<i>4,7</i>
Fejér	149 770	104,0	46	61,3	1,1
Komárom-Esztergom	155 139	103,5	35	97,2	1,2
Veszprém	138 138	105,3	82	106,5	2,4
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>148 051</i>	<i>104,3</i>	<i>163</i>	<i>86,7</i>	<i>1,5</i>
Győr-Moson-Sopron	169 316	105,2	601	137,5	13,3
Vas	143 096	105,3	66	61,1	2,6
Zala	123 996	103,6	94	146,9	3,4
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>151 535</i>	<i>104,9</i>	<i>761</i>	<i>125,0</i>	<i>7,7</i>
Baranya	128 052	100,7	43	102,4	1,2
Somogy	132 108	104,0	183	94,3	5,9
Tolna	143 400	105,6	25	56,8	1,1
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>133 140</i>	<i>103,1</i>	<i>251</i>	<i>89,6</i>	<i>2,8</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	124 017	103,3	25	119,0	0,4
Heves	143 965	104,2	16	72,7	0,5
Nógrád	117 147	104,9	11	183,3	0,6
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>128 189</i>	<i>103,7</i>	<i>52</i>	<i>106,1</i>	<i>0,4</i>
Hajdú-Bihar	132 671	103,3	82	60,7	1,5
Jász-Nagykun-Szolnok	124 464	104,5	58	214,8	1,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	110 835	101,0	51	71,8	0,9
<i>Észak-Alföld</i>	<i>122 667</i>	<i>102,8</i>	<i>191</i>	<i>82,0</i>	<i>1,3</i>
Bács-Kiskun	130 861	105,2	67	63,8	1,3
Békés	115 491	103,1	40	51,9	1,1
Csongrád	134 020	104,9	153	294,2	3,8
<i>Dél-Alföld</i>	<i>127 724</i>	<i>104,5</i>	<i>260</i>	<i>111,1</i>	<i>2,0</i>
Összesen	159 308	103,5	3 083	94,0	3,1

^a Székhely szerinti adatok.^b 2015. január 1-jei népességgel számolva.

31. A népmozgalom összefoglaló adatai*

Év, hónap	Élveszü- letések	Halálozások	Termé- szetes szaporodás, fogyás (-)	Élveszü- letések	Halálozások	Ezer élve- szülőltre jutó egy éven aluli meghalt
	száma			ezer lakosra		
1990	125 679	145 660	-19 981	12,1	14,0	14,8
2001	97 047	132 183	-35 136	9,5	13,0	8,1
2002	96 804	132 833	-36 029	9,5	13,1	7,2
2003	94 647	135 823	-41 176	9,3	13,4	7,3
2004	95 137	132 492	-37 355	9,4	13,1	6,6
2005	97 496	135 732	-38 236	9,7	13,5	6,2
2006	99 871	131 603	-31 732	9,9	13,1	5,7
2007	97 613	132 938	-35 325	9,7	13,2	5,9
2008	99 149	130 027	-30 878	9,9	13,0	5,6
2009	96 442	130 414	-33 972	9,6	13,0	5,1
2010	90 335	130 456	-40 121	9,0	13,0	5,3
2011	88 049	128 795	-40 746	8,8	12,9	4,9
2012	90 269	129 440	-39 171	9,1	13,0	4,9
2013	88 689	126 778	-38 089	9,0	12,8	5,1
2014	91 510	126 308	-34 798	9,3	12,8	4,6
2014.						
január	7 592	11 124	-3 532	9,1	13,3	4,7
február	6 544	10 394	-3 850	8,6	13,7	5,8
március	7 174	11 470	-4 296	8,6	13,7	5,2
április	7 037	10 586	-3 549	8,7	13,1	4,1
május	7 226	10 361	-3 135	8,6	12,4	3,3
június	7 724	9 609	-1 885	9,5	11,9	6,1
július	8 586	10 002	-1 416	10,2	11,9	4,1
augusztus	8 003	9 565	-1 562	9,6	11,4	4,6
szeptember	8 300	9 984	-1 684	10,2	12,3	3,5
október	7 979	10 979	-3 000	9,5	13,1	5,9
november	7 503	10 521	-3 018	9,3	13,0	3,7
december	7 842	11 713	-3 871	9,4	14,0	4,3
2015. +						
január	8 002 ^R	13 088 ^R	-5 086 ^R	9,6	15,6	4,7 ^R
február	6 736 ^R	13 083 ^R	-6 347 ^R	8,9	17,3	4,3
március	7 341 ^R	12 214 ^R	-4 873 ^R	8,8	14,6	3,4 ^R
április	7 190 ^R	11 019 ^R	-3 829 ^R	8,9	13,6	3,6
május	7 335 ^R	9 949 ^R	-2 614 ^R	8,8 ^R	11,9 ^R	4,5 ^R
június	7 563	9 130	-1 567	9,4	11,3	4,8
július						
augusztus						
szeptember						
október						
november						
december						
jan-jún.	44 167	68 483	-24 316	9,0	14,0	4,2
2015. jan-jún.						
2014. jan-jún.						
százalékában	102,0	107,8	120,1	102,3	108,0	86,9

* Születéskor várható élettartam, 2014: férfi: 72,13 év, nő: 78,91 év, együtt: 75,61 év. Nettó (tisztított) reprodukciós együttható 2014-ben 0,681. (A 2014. évi halandósági tábla alapján számítva.)

32. Regisztrált bűncselekmények*

Megnevezés	Összesen			Az előző év azonos időszaka = 100,0		
	2014	2015. jan– máj.	ezen belül: Budapesten	2014	2015. jan– máj.	ezen belül: Budapesten
Bűncselekmények száma, ezer	329,6	108,6	29,6	87,2	87,1	84,7
Ebből:						
büntett	126,5	38,4	12,8	89,8	81,9	75,7
vétség	203,0	70,2	16,8	85,7	90,3	93,2
Százezer lakosra jutó bűncselekmény ^a	3 341,5	1 100,9	1 693,5	87,5	87,1	84,6
Sértett természetes személyek száma, ezer	216,5	70,2	19,3	88,1	82,6	83,4
Ebből:						
gyermekkorú sértett, ezer fő	5,3	1,7	0,2	51,8	88,0	71,1
Regisztrált bűncselekmények által okozott kár, milliárd forint	200,5	127,5	89,8	86,4	142,2	164,5
Az eljárások során megtérült kár, milliárd forint	13,3	4,4	1,5	54,7	90,3	166,6
Lopással okozott kár, milliárd forint	38,0	12,3	5,9	86,1	78,4	77,9
Megtérült kár, milliárd forint	2,9	0,6	0,2	115,1	99,4	83,5
Költségvetési csalással okozott kár, milliárd forint	65,3	77,1	65,0	165,7	299,8	527,8
Megtérült kár, milliárd forint	1,8	1,0	0,5	79,8	200,1	457,4
Bűnelkövetők száma, ezer	105,6	39,2	5,6	101,9	94,1	104,2
Ebből:						
fiatalkorú, ezer fő	8,7	3,2	0,3	85,5	86,8	80,3
külföldi állampolgár, ezer fő	4,6	1,7	0,1	117,0	86,6	63,5

* Adatforrás: www.bsr.bm.hu, Kriminálstatistikai Értesítő, ENYÜBS.

A 2013. július 1-től hatályba lépő, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerint gyűjtött adatokat is tartalmazza.

Az új Btk. szerinti adatok az ENYÜBS 2015.07.31-i állapota szerinti adatok.

^a Évközepi népességgel számolva.

33. Nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok

33.1. Bruttó hazai termék (GDP)*

Ország, országcsoport	2014		2014.	2015.	2015.	
	összesen (milliárd euró)	egy főre jutó (PPS) ^a	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	
			volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0			
EU-28	13 920,0	27 300	101,3	101,4	101,5	101,6
Ausztria	329,3	34 900	100,4	99,8	100,2	100,6
Csehország	154,7	22 900	102,0	101,3	104,0	104,4
Egyesült Királyság	2 222,9	29 600	103,0	103,4	102,9	102,6
Franciaország	2 132,4	29 400	100,2	100,1	100,9	101,0
Görögország ^b	179,1	19 600	100,8	101,4	100,5	101,4
Hollandia ^b	662,8	36 000	101,0	101,5	102,6	102,0
Horvátország	43,1	16 100	99,6	100,2	100,1	..
Lengyelország	413,1	18 600 ^c	103,4	103,5	103,4	103,6
Magyarország	103,2	18 500	103,5	103,2	103,2	102,4
Németország	2 915,7	34 000	101,6	101,5	101,1	101,6
Olaszország	1 616,3	26 500	99,6	99,6	100,1	100,5
Románia ^b	150,0	14 600	102,8	102,6	103,8	103,7
Szlovákia	75,2	20 800	102,4	102,6	103,0	103,1
Szlovénia	37,2	22 600	102,6	102,1	103,0	..
Egyesült Államok	17 418,9 ^e	54 597 ^f	102,4	102,5	102,9	102,3
Japán ^d	4 616,3 ^e	37 390 ^f	99,9	99,2	99,2	100,7

* Adatforrás: Eurostat, OECD, Nemzetközi Valutaalap. A bruttó hazai termék adatok az ESA 2010 módszertan szerint szerepelnek. A negyedéves volumenindexek szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítottak. Szlovákia, Japán és az Egyesült Államok esetében a negyedéves volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

^a Vásárlóerő-egység. – ^b Előzetes adat. – ^c Becsült adat.

^d Japán bruttó hazai termék adatai az SNA 1993 módszertan szerint szerepelnek. – ^e Milliárd dollár. – ^f Egy főre jutó PPP.

33.2. Külkereskedelmi termékforgalom, 2015. január–május*

Ország, országcsoport	Behozatal		Kivitel		Egyenleg, milliárd euró
	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	
EU-28	1 916,2	102,3	1 988,6	104,1	72,4
Ausztria	56,9	99,0	55,5	100,0	-1,4
Csehország	50,2	108,0	57,5	107,0	7,3
Egyesült Királyság	231,2	113,0	169,9	108,0	-61,2
Franciaország	212,1	100,0	186,4	103,0	-25,7
Görögország	18,4	95,0	10,7	101,0	-7,7
Hollandia	181,1	98,0	210,3	101,0	29,3
Horvátország	7,3	105,0	4,5	110,0	-2,9
Lengyelország	68,9	101,0	73,0	108,0	4,1
Magyarország	34,0	105,0	36,4	106,0	2,4
Németország	389,2	102,0	490,5	106,0	101,3
Olaszország	154,3	103,0	170,0	104,0	15,7
Románia	24,9	105,0	22,3	105,0	-2,6
Szlovákia	26,3	102,0	27,6	101,0	1,3
Szlovénia	11,0	105,0	11,8	106,0	0,8

* Adatforrás: EUROSTAT. – ^a Folyó euróárak alapján.

33.3. Ipari termelés volumenindexe*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		I. n.év	II. n.év	ápr.	máj.	jún.
EU-28	101,1	101,7	101,5 ^a	101,1	102,0	101,7 ^a
Ausztria	100,8	102,0	..	101,0	101,7 ^b	..
Csehország	105,0	104,4	104,8	104,3	104,6	105,5
Egyesült Királyság	101,5	101,3	101,6	101,2	102,0	101,7
Franciaország	98,8	101,7	101,0	100,1	102,6	100,5
Görögország	98,0 ^b	101,8	97,0 ^b	100,4	95,4	95,4 ^b
Hollandia	97,0	103,9 ^b	95,5 ^b	96,0 ^b	92,9 ^b	97,6 ^b
Horvátország	101,4	100,3	102,4	101,1	104,4	101,6
Lengyelország	103,4	105,4	104,3	102,5	105,1	105,3
Magyarország	107,6	108,0	106,4	106,4	101,6	111,0
Németország	101,3	100,6	101,7	101,4	102,5	101,2
Olaszország	99,5	99,8	101,0	100,1	103,1	99,7
Románia	106,3	103,1	103,1 ^b	104,4	101,9	103,0 ^b
Szlovákia	103,7	105,6	104,2	104,8	101,4	106,4
Szlovénia ^b	101,7	104,8	104,3	104,3	105,5	103,2
Egyesült Államok	103,7	103,5	101,7	102,1	101,5	101,3
Japán	101,9	97,8	..	100,0	97,8	..

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül. A havi és a negyedéves adatok munkanaptényezővel kiigazítottak.

Adatforrás: EUROSTAT, OECD.

^a EUROSTAT becslés.^b Előzetes adat.

33.4. Fogyasztóiár-index*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		I. n.év	II. n.év	ápr.	máj.	jún.
EU-28	100,6	99,7	100,1	100,0	100,3	100,1
Ausztria	101,5	100,6	101,0	100,9	101,0	101,0
Csehország	100,4	100,0	100,7	100,5	100,7	100,9
Egyesült Királyság	101,5	100,1	100,0	99,9	100,1	100,0
Franciaország	100,6	99,8	100,2	100,1	100,3	100,3
Görögország	98,6	97,8	98,6	98,2	98,6	98,9
Hollandia	100,3	99,5	100,4	100,0	100,7	100,5
Horvátország	100,2	99,7	100,0	99,9	100,0	100,1
Lengyelország	100,1	98,8	99,3	99,1	99,4	99,4
Magyarország	100,0	99,0	100,4	100,0	100,6	100,7
Németország	100,8	99,9	100,4	100,3	100,7	100,1
Olaszország	100,2	99,9	100,1	99,9	100,2	100,2
Románia	101,4	100,6	100,3	100,6	101,3	99,1
Szlovákia	99,9	99,5	99,9	99,9	99,9	99,9
Szlovénia	100,4	99,5	99,2	99,3	99,2	99,1
Egyesült Államok	101,6	99,9	100,0	99,8	100,0	100,1
Japán	102,7	102,3	100,5	100,6	100,5	100,4

* Harmonizált fogyasztóiár-indexek (HICP) az Európai Unióra és tagállamaira.

Adatforrás: EUROSTAT, OECD.

33.5. Munkanélküliségi ráta*

(%)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		I. n.év	II. n.év	ápr.	máj.	jún.
EU-28	10,2	9,8	9,6	9,6	9,6	9,6
Ausztria	5,6	5,5	..	5,9	6,1	..
Csehország	6,1	5,8	5,1	5,3	5,0	4,9
Egyesült Királyság	6,1	5,5	..	5,6	5,6	..
Franciaország	10,3	10,3	10,2	10,2	10,2	10,2
Görögország	26,5	25,9	..	25,6	25,0	..
Hollandia	7,4	7,1	6,9	7,0	6,9	6,9
Horvátország	17,3	17,1	15,8	16,2	15,7	15,3
Lengyelország	9,0	8,0	7,7	7,8	7,8	7,7
Magyarország	7,7	7,4	..	7,1	7,0	..
Németország	5,0	4,8	4,7	4,7	4,7	4,7
Olaszország	12,7	12,4	..	12,4	12,5	12,7
Románia	6,8	6,9	7,0	6,9	7,1	7,0
Szlovákia	13,2	12,1	11,9	12,0	11,9	11,8
Szlovénia	9,7	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Egyesült Államok	6,2	5,6	5,4	5,4	5,5	5,3
Japán	3,6	3,5	3,3	3,3	3,3	3,4

* A negyedéves és a havi adatok szezonálisan kiigazított, harmonizált ráták.

Adatforrás: EUROSTAT.

33.6. Devizaárfolyamok*

Ország, országcsoport	2014. év	2015			
		I. n.év	ápr.	máj.	jún.
Egyesült Államok, dollár	1,21	1,08	1,12	1,10	1,12
Bulgária, leva	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
Csehország, korona	27,74	27,53	27,43	27,40	27,25
Dánia, korona	7,45	7,47	7,46	7,46	7,46
Egyesült Királyság, font	0,78	0,73	0,73	0,72	0,71
Horvátország, kuna	7,66	7,65	7,57	7,57	7,59
Lengyelország, zloty	4,27	4,09	4,03	4,13	4,19
Magyarország, forint	315,54	299,43	302,81	308,90	314,93
Románia, lej	4,48	4,41	4,42	4,44	4,47
Svédország, korona	9,39	9,29	9,33	9,33	9,22
Japán, jen	145,23	128,95	133,26	135,95	137,01

* Nemzeti valuta/EUR-középárfolyam, az időszak végén.

Adatforrás: EUROSTAT.

FÜGGELÉK

A TEÁOR'08 nomenklátúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatóban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgazdálkodás
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék elő-állítása, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet